

1 Корпоративна информация

Българо-Американска Кредитна Банка АД (БАКБ или Банката) е акционерно дружество, регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 121246419 в съответствие с изискванията на Търговския Закон и притежава лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ) за предлагане и извършване на пълния набор от банкови операции, разрешени от Закона за кредитните институции (ЗКИ). От банка специализирана в предоставянето на обезпечено финансиране за фирми и физически лица, БАКБ постепенно се утвърждава като универсална банка, с фокус върху малките и средни предприятия, извършващи дейност в устойчиви икономически направления, предлагаща пълен набор от кредитни и транзакционни продукти както за корпоративни клиенти, така и в сегмента на дребно. БАКБ осъществява дейността си чрез централния си офис в София и оперативни офиси в страната. Офисите предлагат пълната гама банкови услуги, предлагани от централния офис.

През април 2006 г., акциите от капитала на Банката са регистрирани за търговия на Българската Фондова Бурса (БФБ), в следствие на което БАКБ има статут на публично дружество.

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., в БАКБ работят съответно 360 и 366 служители. Седалището и адресът на управление на Банката се намират на ул. "Славянска" № 2, София, България.

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., Банката има двустепенна структура на управление – Управителен и Надзорен съвет. Оперативното ръководство се осъществява от неговия Управителен съвет. Лицата, натоварени с общо управление са представени от Одитния комитет и Надзорния съвет на БАКБ.

Крайна компания майка на Банката към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. е "СИЕСАЙЕФ" АД, България притежаваща 61.56% от капитала на Банката.

2 Правна среда

Дейността на Банката се регулира от Закона за кредитните институции и подзаконовите актове, свързани с него, като БНБ осъществява надзор и контролира спазването на банковото законодателство. След регистрирането на акциите на БАКБ за търговия на БФБ, дейността на Банката като публично дружество подлежи и на допълнителен контрол от страна на Комисията по финансов надзор (КФН).

3 Основни елементи на счетоводната политика

База за изготвяне и представяне на индивидуалния финансов отчет

Този индивидуален финансов отчет е изготвен във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС) и приложими в Република България. Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби. В настоящия финансов отчет инвестициите в дъщерни дружества са отчетени по цена на придобиване намалена с обезценка.

Индивидуалният финансов отчет включва индивидуален отчет за финансовото състояние, индивидуален отчет за всеобхватния доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал, индивидуален отчет за паричните потоци и пояснителни приложения към тях. Финансовата година на Банката приключва на 31 декември.

При изготвяне на финансовите си отчети, Банката използва като база за отчитане на активите и пасивите метода на историческата цена, с изключение на онези активи, за които има оповестяване, че са оценени по справедлива стойност. Показателите във финансовия отчет са представени в лева (лв.) и са закръглени до хиляди (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

База за изготвяне и представяне на индивидуалния финансов отчет (продължение)

Банката представя отчета за финансовото си състояние най-общо по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (нетекучи) е представен в приложенията към финансовия отчет.

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху балансовата стойност на активите и пасивите към датата на финансовия отчет и върху размера на приходите и разходите през отчетния период, както и да оповестява условни активи и пасиви. Банката извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати. Несигурността, свързана с направените предположения и приблизителни оценки, би могла да доведе до фактически резултати, които налагат съществени корекции в балансовата стойност на съответните активи или пасиви в бъдеще.

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет, изготвянето на който се изисква съгласно счетоводното и данъчното законодателство на Република България. Към 31 декември 2020 г., Банката притежава контролиращо участие в дъщерните дружества "БАКБ Файненс" ЕАД, "БАКБ Трейд" ЕАД и "Пейтех" ЕООД, както и дялово участие в съвместно контролираното дружество "АЙ ДИ ЕС Фонд" АД чрез дъщерното дружество "БАКБ Файненс" ЕАД. В съответствие с изискванията на МСФО 10 "Консолидирани финансови отчети", Банката е изготвила консолидиран финансов отчет за групата на 16 март 2021 г.

Промени в счетоводните политики и оповестявания

Счетоводните политики на Банката са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, като са отчетени измененията на МСФО, приети от ЕС и влизащи в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2020 г. Банката е приела по-рано измененията в МСФО 16 *Отстъпки по наем в контекста на Covid-19*, както е посочено по-долу. Банката не е направила съществени промени в прилаганите счетоводни политики.

Нови и изменени стандарти

МСФО 16 *Отстъпки по наем в контекста на Covid-19* (Изменения)

На 28 май 2020 г. Съветът по международни счетоводни стандарти издаде *Отстъпки по наем в контекста на Covid-19* – изменение на МСФО 16 *Лизинги*. Измененията осигуряват облекчение за лизингополучателите от прилагането на изискванията МСФО 16 във връзка с модификации по лизингови договори за отстъпки възникнали като директен резултат от пандемията от COVID-19. Като практически целесъобразна мярка, лизингополучателят може да избере да не преценява дали отстъпките по наеми в резултат на пандемията COVID-19, е модификация на лизинга. Лизингополучателят, който е избрал практически целесъобразната мярка осчетоводява всяка промяна в лизинговите плащания, възникнала в резултат на отстъпките по наеми заради пандемията от COVID-19 по същия начин, както би отчел промяната съгласно МСФО 16, ако промяната не е модификация на лизинга. Изменението се прилага за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 юни 2020 г. По-ранно прилагане е разрешено. Лизингополучателите прилагат практически целесъобразната мярка ретроспективно, като признават натрупания ефект от първоначалното прилагане на изменението като корекция в началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, според случая), в началото на годишния отчетен период, в който за първи път се прилага изменението. През отчетния период, в който лизингополучателят прилага за първи път изменението, не се изисква да се оповести размера на корекцията за всеки засегнат ред във финансовия отчет и печалбата на акция според изискванията на параграф 28 (ф) от МСС 8.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Нови и изменени стандарти (продължение)

МСФО 16 Отстъпки по наем в контекста на Covid-19 (продължение)

Банката е приложила измененията в МСФО 16 с дата на първоначално прилагане 1 януари 2020 г. Не са необходими корекции в началното салдо на собствения капитал към 1 януари 2020 г. в резултат на ранното приемане тъй като не са предоставени отстъпки по наеми в резултат на COVID-19, които да изпълняват изискванията на изменението преди 1 януари 2020 г.

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения): Дефиниция за бизнес

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват минималните изисквания за бизнес и ограничават дефиницията за бизнес. Измененията също така премахват преценката, дали пазарните участници са в състояние да променят липсващи елементи, предоставят насоки, подпомагащи дружествата в преценката, дали придобитият процес е съществен и въвеждат незадължителен тест за концентрация на справедлива стойност. Възприемането на тези изменения не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Банката.

Изменения в МСС 1 Представяне на Финансови Отчети и МСС 8 Счетоводна Политика, Промени в Счетоводните Приблизителни Оценки и Грешки: Дефиниция за същественост

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват дефиницията за същественост и как трябва да бъде прилагана тя, като предоставят практически насоки, които до сега са били включени в други МСФО. Измененията също така поясняват, че съществеността зависи от естеството и значимостта на информацията. Възприемането на тези изменения не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Банката.

Концептуална рамка за финансово отчитане

БМСС публикува Изменената Концептуалната рамка за финансово отчитане на 29 март 2018 г., която е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. Концептуалната рамка представя концепциите за финансовото отчитане, разработване на стандарти, насоки относно изготвянето на последователни счетоводни политики и насоки към разбирането и интерпретирането на стандартите. Основните промени, въведени в ревизираната Концептуална рамка за финансово отчитане, са свързани с концепцията за оценка, включително факторите, които следва да се вземат предвид при избора на база за оценка, и концепцията за представяне и оповестяване, включително и кои доходи и разходи се класифицират в друг всеобхватен доход. Концептуалната рамка също така предоставя актуализирани определения за актив и пасив и критерии за тяхното признаване във финансовите отчети. Възприемането на тези изменения не е оказало съществен ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Банката.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Нови и изменени стандарти (продължение)

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти - МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (Изменения)

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. и трябва да се прилагат ретроспективно. Позволява се и по-ранното им прилагане. През септември 2019 г. Съвета по международните счетоводни стандарти (СМСС) публикува изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7, с което приключи фаза 1 от работата си в отговор на ефектите върху финансовото отчитане от реформата на междубанковите лихвени проценти. Фаза 2 ще се фокусира върху проблеми, които могат да възникнат, когато лихвените показатели бъдат заменени с безрискови лихвени проценти. Публикуваните изменения, адресират проблеми, възникващи докато трае замяната на съществуващите лихвени показатели с алтернативни лихвени показатели. Адресират се ефектите върху специфични случаи на отчитане на хеджиране по МСФО 9 *Финансови инструменти* и МСС 39 *Финансови инструменти: Признаване и оценяване*, в които се налага ориентиран към бъдещето анализ. Измененията предвиждат временни облекчения, приложими към изискванията при хеджиране, в случаите в които спазването на тези изисквания е пряко повлияно от реформата на референтните показатели. Промените позволяват отчитането на хеджирането да продължи в периода на несигурност до замяната на съществуващите референтни лихвени показатели с алтернативни безрискови лихвени показатели. Направени са изменения и в МСФО 7 *Финансови инструменти: Оповестяване*, съгласно които се изисква представянето на допълнителна информация за несигурността при хеджиране в резултат на реформата. Възприемането на тези изменения не е оказало съществен ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Банката.

Съпоставими данни

Финансовите отчети представят съпоставима информация за предходен отчетен период. Представянето на данните за минала година се коригира, когато е необходимо, с цел съпоставимост с представянето в текущата година. В настоящия финансов отчет данните за 2019 г. са променени по начин, който да отразява направената рекласификация на инвестицията в привилегировани акции клас С на Visa Inc, както е оповестено в Приложение 16.

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Банката към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Банката възприеме тези стандарти за първи път, ако те са приложими към дейността ѝ. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 17: Застрахователни договори

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 *Застрахователни договори*, изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 *Застрахователни договори*, който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на дружествата, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел за застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите. За разлика от изискванията в МСФО 4, които до голяма степен се базират на заварените, предишни местни счетоводни политики, МСФО 17 осигурява изчерпателен модел за застрахователните договори, който обхваща всички съответни счетоводни аспекти. В ядрото на МСФО 17 стои общият модел, допълнен от: а) Конкретно адаптиране за договори с характеристики за пряко участие (подход на променливото възнаграждение) и б) Опростен подход (подход за разпределение на премията) основно за краткосрочни договори.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСФО 17: Застрахователни договори (продължение)

МСФО 17 влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., като се изисква сравнителна информация. По-ранното прилагане е допустимо, при условие че предприятието прилага също МСФО 9 и МСФО 15 на или преди датата, в която започва да прилага МСФО 17 за първи път. Стандартът все още не е приет от ЕС. Той не е приложим за Банката.

МСФО 17: Застрахователни договори (Изменения), МСФО 4: Застрахователни договори (Изменения)

Измененията в МСФО 17 влизат в сила със задна дата за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023, с разрешено по-ранно прилагане. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата при прилагането на стандарта. По-конкретно, измененията са предназначени за намаляване на разходите чрез опростяване на някои изисквания в стандарта, улесняване обяснението на финансовото състояние и резултатите от дейността и улесняване на прехода чрез отлагане на датата на влизане на сила на МСФО 17 до 1 януари 2023 г., и чрез предоставяне на допълнително улеснение за намаляване на усилията, необходими при прилагането на МСФО 17 за първи път. Измененията в МСФО 4 променят фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 *Застрахователни Договори* от прилагането на МСФО 9 *Финансови Инструменти*, така че дружествата ще трябва да прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Изменения в МСС 1: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи

През януари 2020 г. СМСС публикува изменения в параграфи 69 до 76 на МСС 1, чрез които се упоменават конкретно изискванията за класифициране на пасивите като текущи или нетекущи. Измененията поясняват:

- Какво се има предвид под право за разсрочване на уреждането
- Че трябва да съществува право за разсрочване в края на отчетния период
- Че класификацията не се засяга от вероятността предприятието да упражни правото си за разсрочване
- Че единствено, ако внедрен дериватив в конвертируем пасив сам по себе си е капиталов инструмент, условията на пасива няма да се отразят на неговата класификация

Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г. и трябва да бъдат приложени ретроспективно. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти – Фаза 2 - МСФО 7, МСФО 9 and МСС 39 (Изменения)

През август 2020, СМСС публикува Реформа на референтните показатели на лихвените проценти – Фаза 2 - МСФО 7, МСФО 9 and МСС 39, приключвайки своята работа в отговор на реформата за IBOR. Измененията предоставят временни облекчения, които се отнасят до ефектите за финансовата отчетност, когато междубанковият лихвен процент (IBOR) се заменя с алтернативен почти без рисков лихвен процент (RFR). По-конкретно, измененията предвиждат практически насоки, когато се отчитат промените в основата за определяне на договорните парични потоци по финансовите активи и пасиви, да се изисква коригиране на ефективния лихвен процент, еквивалентен на движение на пазарен лихвен процент.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възпрети по-рано (продължение)

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти – Фаза 2 - МСФО 7, МСФО 9 and МСС 39 (Изменения)

Също така, измененията въвеждат улеснение за прекратяване на хедж взаимоотношенията, включително временно освобождаване от необходимостта да се спазва изискването за отделно идентифициране, когато RFR инструмента е определен като хеджиране на рисков инструмент. Освен това, измененията в МСФО 4 са предназначени да позволят на застрахователите, които все още прилагат МСС 39, да получат същите облекчения като тези, предвидени в измененията, направени в МСФО 9. Има и изменения на МСФО 7 *Финансови Инструменти: Оповестявания*, за да се даде възможност на потребителите на финансови отчети да разберат ефекта от реформата на референтните лихвени проценти върху финансовите инструменти и стратегията за управление на риска на дружествата. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. с разрешено по-ранно прилагане. Докато прилагането е със задна дата, няма изискване да бъдат преизчислявани предходни периоди. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСС 16: Имоти, машини и съоръжения: постъпления преди предвидената употреба (Изменения)

През май 2020 г. СМСС публикува Имоти, машини и съоръжения – постъпления преди предвидената употреба, като се забранява на дружествата да приспадат от цената на придобиване на имот, машина и съоръжение, каквито и да било постъпления от продажбата на артикули, произведени докато този актив бива привездан до мястото и състоянието, необходими за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството. Вместо това дружеството признава приходите от продажбата на такива артикули и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата. Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. и трябва да бъдат прилагани в бъдещи периоди за имоти, машини и съоръжения, които са на разположение за употреба на или след началото на най-ранния представен период, през който предприятието прилага за първи път това изменение. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Не се очаква измененията да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Банката при влизането им в сила

МСФО 9 Финансови инструменти – Възнаграждения в теста на "10-те процента" за отписване на финансови пасиви

Като част от процеса за годишни подобрения на МСФО - 2018-2020 г., СМСС публикува изменение в МСФО 9. Изменението изяснява възнагражденията, които предприятието следва да включи, когато оценява дали условията на нов или модифициран финансов пасив са съществено различни от условията на първоначалния финансов пасив. Тези възнаграждения включват само платените или получените между кредитополучателя и кредитора, включително възнагражденията, платени или получени или от кредитополучателя, или от кредитора от името на другия. Дружествата следва да прилагат изменението за финансови пасиви, които са модифицирани или заменени на или след началото на отчетния период, през който предприятието прилага изменението за първи път. Изменението влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г. като по-ранно приложение е позволено. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Банката не очаква изменението да има съществен ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Валутни операции и преоценки

За БАКБ функционална валута е националната валута на Република България – лев. Валутните операции, т.е. операциите, деноминирани във валута различна от лева, се оценяват по валутния курс, валиден в деня на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преоценяват в отчета по курса валиден към датата на отчета. Непарични активи, деноминирани в чуждестранна валута и отчитани по историческа стойност, се показват по курса валиден към датата на първоначалното им признаване. Печалби и загуби, произтичащи от сделки в чуждестранна валута се представят по курса валиден в деня на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани във валута, са оценени в лева по официалния курс на БНБ към датата на изготвяне на отчета, както следва:

Валута	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
EUR*	1.95583	1.95583
USD	1.59386	1.74099

*фиксиран курс, в съответствие със Закона за БНБ

Нетният резултат от сделки по покупко-продажба на чуждестранна валута се представя в отчета за всеобхватния доход като „Нетен доход от валутна търговия“. Печалбите и загубите, възникващи от преценка на парични активи и пасиви в чуждестранна валута се представят нетно в отчета за всеобхватния доход като „Нетни валутни разлики“.

Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за едната страна по договора и финансов пасив или капиталов инструмент за другата. Финансов актив или финансов пасив се признава в отчета за финансовото състояние, тогава когато Банката стане страна по договорните условия за финансов инструмент, в следствие на което възникват законови права за Банката да получи или законови задължения да плати парични средства или друг еквивалент. Планирани бъдещи сделки, не се отчитат като финансови активи или пасиви, докато Банката не стане страна по договор, независимо от вероятността сделката да бъде осъществена.

При първоначалното им признаване финансовите активи и пасиви се оценяват по справедлива стойност. За финансови активи и пасиви, които в следствие не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, транзакционните разходи, които са директно относими към генерирането на финансовия актив/пасив, се добавят към справедливата стойност на инструмента при първоначалното му признаване. Разходите по сделката за финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, се отчитат директно в печалбата или загубата при първоначалното им признаване.

Справедливата стойност при първоначалното признаване на финансов инструмент е обичайно цената по сделката.

Финансови активи и пасиви, които участват в хеджиращо взаимоотношение се отчитат в съответствие с изискванията за счетоводно хеджиране.

Метод на ефективната лихва

Методът на ефективната лихва представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход или като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им придобиване и преоценява предназначението им в края на всеки отчетен период, ако това е разрешено и уместно.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от:

- Бизнес модела, който се прилага за управлението им
- Характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния дългов инструмент.

Бизнес моделът на Банката за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

1. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория е най-съществена за Банката. Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- Активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е събиране на договорните парични потоци.
- Съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

В тази категория Банката отчита кредити и вземания, инвестиции в дългови ценни книжа, търговски вземания. Амортизираната стойност е първоначалната стойност на инструмента, коригирана с погашенията по главницата и с натрупаната амортизация на разликата между първоначалната стойност и стойността на падеж с използването на метода на ефективния лихвен процент и намалена с коректив за загуби. При определяне на очакваните бъдещи парични потоци Банката взема предвид всички договорени условия по сделката, в това число премии, такси и други възнаграждения дължими от контрагента, които влияят пряко върху доходността от сделката и са неразделна част от ефективния лихвен процент. В случаите, когато паричните потоци необходими за изчисляването на ефективния лихвен процент не могат да бъдат надеждно оценени, Банката използва договорените парични потоци през пълния договорен срок на инструмента за целите на изчисляване на ефективния лихвен процент. При договорите за кредитни линии и овърдрафт, където бъдещите парични потоци не могат да бъдат надеждно определени, лихвеният приход се признава на база на договорения лихвен процент, като се начислява месечно. Приходите от такси за управление по такива кредитни договори се разсрочват и се амортизират линейно за срока на договора като допълнение на лихвения доход.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

2. Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ДВД)

Банката оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и следните две условия:

- Активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци така и продажбата на финансовите активи
- Съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в печалбата или загубата и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в друг всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата. Дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход на Банката включват инвестиции в държавни ценни книжа, както и инвестиции в корпоративни облигации.

3. Капиталови инструменти, определени за оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ДВД) при първоначалното им признаване.

При първоначалното им признаване, Банката може да избере да класифицира неотменимо като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те отговарят на изискванията за собствен капитал съгласно *МСС 32 Финансови инструменти: представяне* и когато не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се рекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за доходите, когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Дружеството извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в друг всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка. Банката е избрала да класифицира в тази категория капиталовите си инвестиции, които има намерение да задържи дългосрочно.

4. Финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите, също се класифицират като държани за търговия, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела.

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие. Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за доходите. Банката няма практика да инвестира във финансови активи с цел печалба и не е определяла при първоначалното им придобиване финансови активи, които да бъдат отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Видове финансови активи, представени в отчета за финансовото състояние

Парични средства и еквиваленти

Отчетът за паричните потоци показва промяната на паричните средства и еквиваленти, възникващи през отчетния период от оперативна, инвестиционна и финансова дейност. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства включват пари в брой и суми по сметки в БНБ, без блокирани като обезпечение средства. БАКБ счита за парични еквиваленти разплащателни сметки в кореспондентски банки без блокирани средства, както и депозити при банки с оригинален срок до три месеца, които са показани в отчета за финансовото състояние като „Кредити и аванси на банки“.

Дългови ценни книжа

Дълговите ценни книжа се представят в отчета за финансовото състояние в зависимост от бизнес модела при който се управляват и съгласно първоначалната им класификация.

Получените лихви от ценни книжа се представят като приходи от лихви в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба).

Капиталови инструменти

Капиталови инструменти, които не са определени като инвестиции в дъщерни дружества, съвместни предприятия или асоциирани дружества, се представят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност в печалбата или загубата, освен ако за тях не е избрана опцията за представяне по справедлива стойност в друг всеобхватен доход при първоначалното им признаване.

Дивидентите получени от капиталови ценни книжа се представят в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) като приходи от дивиденти, когато Банката придобие правото да получи дивиденти и сумата на дивидентите може да бъде надеждно оценена. В случай, че съществуват ясни доказателства, че дивидентите представляват възстановяване на част от първоначалната стойност на инвестицията, то те не се отчитат в печалбите или загубите за периода, а намаляват балансовата стойност на инвестицията.

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се търгуват на активен пазар. Първоначално кредитите се признават в баланса по справедлива стойност, която представлява изходящия паричен поток за пораждането или закупуването на кредит, включително всички разходи по сделката. Първоначалното признаване на кредита като актив е моментът на отпускане на средствата на кредитополучателя. Неусвоените суми по кредити се отчитат като задбалансов ангажимент. Кредитите и вземанията се отчитат в последствие по амортизирана стойност.

Споразумения за обратна покупка / продажба (репо-сделки)

Ценни книжа, продадени по споразумение за обратно изкупуване в процеса на банковата дейност, се отчитат в баланса в категорията, където първоначално са заведени, а съответстващият им пасив - в „Депозити от банки“ или „Депозити на клиенти“.

Ценни книжа, закупени по споразумение за обратна продажба се отчитат в баланса като „Кредити и аванси на банки“ или „Кредити и аванси на клиенти“.

Разликата между покупната и продажната цена на такива сделки се отчита като лихвен доход, респективно разход и се начислява за срока на сделката на базата на ефективен лихвен процент.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Отписване на финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Банката е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Банката е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Банката нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазила контрола върху него.

Когато Банката е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Банката признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Банката е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска Банката да изплати.

Обезценка на финансови активи

Банката признава коректив (провизия) за загуби от финансови активи, като прилага т.н. модел на „очакваните кредитни загуби“ (ОКЗ), т.е. коректив за загуба се признава, независимо от това дали е настъпило конкретно събитие на загуба. Моделът се прилага при първоначалното признаване по отношение на всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, включително вземания по договори за лизинг, кредитни ангажименти, финансови гаранции и договорни активи, произтичащи от прилагането на *МСФО 15 Договори с клиенти*.

Не се отчита коректив за загуби по отношение на финансовите активи, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като по презумпция измененията в справедливата стойност включват в себе си и евентуални кредитни загуби.

Коректив за загуби не се отчита и по отношение на капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, поради факта, че всички промени в справедливата им стойност се отчитат в друг всеобхватен доход и впоследствие никога не се рекласифицират в отчета за доходите.

ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. Когато след първоначалното признаване на актива не е настъпило съществено увеличение на кредитния риск, корективът за загуби се базира на очакваните кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение възможни през следващите 12 месеца (12-месечни ОКЗ).

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

За експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се признава по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента). В този смисъл, оценката на кредитния риск и промяната му спрямо периода на първоначално отпускане, представляват ключов момент при определяне на коректива за загуби. Корективът за загуби отразява не нивото на кредитен риск изобщо, а относителната му промяна към датата на отчета и оценката му е свързана с много допускания и предположения.

Изменението в коректива за загуби се отчита като резултат от обезценка в печалбата или загубата за периода.

Когато в последващи периоди кредитното качество на финансовия актив се подобри, така че повече не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване на актива, корективът се оценява отново на база на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти Банката прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно тя не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Банката е създала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

За вземания от банки и дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход Банката прилага обезценка на база на нисък кредитен риск. Към всяка отчетна дата тя определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Банката анализира досъпна информация относно кредитния рейтинг на съответния инструмент. В допълнение Банката преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по инструмента са в просрочие над 30 дни. Политиката на Банката е да оценява ОКЗ за тези инструменти (вземания от банки и дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход) на 12-месечна база. Когато, обаче, е налице значително повишение на кредитния риск след възникването, провизията се базира на ОКЗ за целия срок на инструмента. Банката използва рейтингите както за определяне на това дали кредитният риск на дълговият инструмент е значително повишен, така и за приблизителна оценка на ОКЗ.

Банката счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи обаче то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Банката да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него.

Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора. Събраните впоследствие суми по отписани кредити се признават като приход за текущия период в намаление на разходите по ОКЗ.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Прекласификация на финансови активи

При определени обстоятелства е възможно недеривативни финансови активи, отчитани по справедлива стойност да бъдат прекласифицирани като отчитани по амортизирана стойност и обратно. Такава прекласификация се допуска единствено и само при промяна на бизнес модела, в който се управляват съответните активи. Промяната на бизнес модела се определя от ръководството на Банката, в резултата на настъпили външни и или вътрешни промени, които са съществени по отношение на оперативната дейност. Промяна може да настъпи и при реорганизация на дейността, вследствие на променени цели на бизнес модела. Промени в първоначалната класификация на финансовите активи се очаква да настъпи в относително редки и ограничени случаи.

Новото отчитане се прилага за бъдещи периоди, след датата на прекласификация, когато е бил променен бизнес моделът, без да се преизчисляват резултатите за предходни отчетни периоди. За дата на прекласификация се счита първият ден от първия отчетен период, следващ промяната на бизнес модела, в резултат на който е възникнала прекласификацията.

През отчетния период е променен подходът по отношение отчитането на инвестицията в привилегирани акции клас С на Visa Inc, както е оповестено в Приложение 3 *Основни елементи на счетоводната политика* и в Приложение 16 на настоящия финансов отчет. Банката отчита акциите като финансови активи по ССПЗ.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви, които не са деривативни инструменти или не са определени при придобиването им за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата, се отчитат по амортизирана стойност. Първоначално те се признават по "себестойност", т.е. справедливата стойност на получените парични потоци при възникване на пасива, намалени с разходите по сделката. Впоследствие, всяка разлика между нетните парични потоци и остатъчната стойност се признава в печалбата или загубата за периода по метода на ефективната лихва за срока на пасива.

Финансовите пасиви на Банката включват депозити, привлечени средства, издадени облигации и други търговски задължения и отразяват ангажиментите на Банката да погаси поетите задължения на падежа посредством парични средства или други финансови активи. Банката не е определила финансови пасиви за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата и отчита всичките си финансови пасиви по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Финансов пасив се отписва от баланса, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл. Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив, се признава в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба).

Нетирание на финансови активи и пасиви

Банката не допуска нетирание на финансови активи и пасиви, освен ако това не е разрешено от определен стандарт или разяснение. Финансовите активи и пасиви биха могли да бъдат нетирани при представянето им в отчета за финансовото състояние само в случай, че Банката има законно право да извърши такова прихващане и възнамерява да извърши уреждане на нетна основа или да реализира актива и погаси пасива едновременно.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Деривативни финансови инструменти и хеджиране

При осъществяването на дейността си, Банката сключва договори, чиято стойност се мени в съответствие на промените на определени пазарни величини и които не изискват първоначална инвестиция, или изискват незначителна нетна инвестиция, в сравнение с номиналната стойност на договора. Такива договори са финансови инструменти, наричани деривативи. Деривативите се класифицират като такива за търговия или за хеджиране, в зависимост от предназначението им при закупуване.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване (включително разходите по сделката) и в последствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

В оперативната си дейност, Банката е изложена на различни пазарни рискове. Определената Стратегия за развитие на основните банкови дейности, е насочена към оптимално управление на различните видове риск, така че да бъде минимизирано отрицателното им въздействие върху резултатите от дейността. За ограничаване на рисковете и при определени обстоятелства Банката би могла да избере използването на различни финансови инструменти, с цел хеджиране на отделни рискови компоненти, присъщи на основни банкови активи и/или пасиви. Хеджирането е свързано с хеджиращи инструменти и хеджирани позиции. Използването на хеджиращи инструменти с намерението да се намали изложеността към определени рискове, може да доведе до счетоводни несъответствия и отчитане на променливи резултати, които не отразяват коректно целите на хеджирането.

Подобни несъответствия възникват когато са различни базите за признаване и последващо счетоводно отчитане на основната (хеджираната) позиция и хеджиращия инструмент. С цел коректно отчитане на резултатите от хеджирането и хармонизиране на ефекта върху отчета за финансовото състояние, се прилагат правила за счетоводно хеджиране. Банката е избрала да прилага изискванията на МСФО 9 по отношение счетоводното отчитане на хеджирането. В случаите, когато отчитането на печалбите/загубите от хеджиращия инструмент и хеджираната позиция в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) естествено съвпадат по време, прилагане на счетоводно хеджиране не е необходимо. Чрез прилагане на правилата за счетоводно хеджиране Банката признава печалбите/загубите от хеджиращия инструмент едновременно с възникването на загуби/печалби от хеджираната позиция, до размера на ефективност на хеджирането.

През периода, Банката не е отчитала деривативни финансови инструменти и/или хеджиране.

Договори за финансови гаранции

Договори за финансови гаранции са такива договори, които задължават издателя на гаранцията да обезщети лицето в полза на което е издадена, вследствие на неизпълнение от страна на трето лице - дебитор, на поети задължения, които са били гарантирани. Първоначалното отчитане на финансови гаранции се извършва по справедлива стойност, като се приема, че справедливата стойност към момента на издаване на гаранцията е таксата събрана за издаването ѝ. Вземания за бъдещи премии не се признават. Приходът от комисионни се разсрочва по линеен метод, за периода за който се отнася. В последствие, задълженията на Банката по финансови гаранции се отчитат по по-високата от първоначално признатата стойност, намалена със съответната амортизация и провизията, която би следвало да се начисли, за да може Банката да покрие задълженията си по договора, възникващи към датата на отчета. Очакваните кредитни загуби, отнасящи се до издадени финансови гаранции, се отразяват в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) в статията Обезценка на финансови активи. Вероятността да възникне задължение за плащане от страна на Банката по такива договори, се оценява на базата на исторически опит с подобни инструменти.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни дружества се отчитат по цена на придобиване, намалени с разходите за обезценка, съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти. Към датата на всеки отчет за финансовото състояние, Ръководството извършва преглед за обезценка на тези инвестиции като определя тяхната възстановима стойност по реда на МСС36. В случаите когато тази стойност е по-ниска от балансовата стойност на инвестициите, разликата се третира за обезценка и се отчита в печалбата или загубата за периода.

Както е оповестено по-горе, Банката е изготвила консолидиран финансов отчет към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г.

Инвестиционни имоти

В процеса на оперативната си дейност и при определени обстоятелства, Банката придобива недвижими имоти вследствие на предприети съдебни процедури срещу нередовни длъжници по кредити. Придобитите активи се класифицират като държани за продажба или като инвестиционни имоти в зависимост от намеренията на ръководството и от възможността за скорошна реализация.

Инвестиционни имоти са недвижими имоти – земи и/или сгради, държани предимно за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на стойността на капитала, или и за двете, и които не се използват в оперативната дейност на Банката.

Инвестиционните имоти се признават като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота да бъдат получени от Банката и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обичайно от момента, в който всички ползи и рискове, свързани с актива са прехвърлени към Банката.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходите по сделката. Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като разход за периода. Подобрения, направени след датата на първоначално признаване се включват в стойността на инвестиционния имот, доколкото отговарят на критериите за признаване на актив.

За последващо им отчитане Банката е избрала модела на справедливата стойност. В съответствие с МСС 40 *Инвестиционни имоти* този модел предвижда, след първоначалното им признаване, инвестиционните имоти да бъдат оценявани и отчитани по справедлива стойност, без да бъде начислявана амортизация. Печалбите или загубите, възникващи от промяна в справедливата стойност се включват в печалбата или загубата за периода, в който възникват. Определянето на справедливата стойност се извършва в съответствие с МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност* и отразява пазарните условия към датата на отчета. Актуализацията на справедливата стойност на инвестиционните имоти се извършва годишно от лицензирани независими оценители, притежаващи необходимата професионална квалификация и опит.

Когато имот и оборудване преминава в инвестиционен имот вследствие на промяна в неговото използване, Банката прилага счетоводната си политика за имоти и оборудване до датата на промяната в използването му. Разликата между балансовата стойност и справедливата стойност към датата на промяната се отнася в печалбата или загубата за периода.

При определени обстоятелства Банката предприема действия по развитие на терени, класифицирани като инвестиционни имоти, с цел върху тях да бъдат изградени жилищни и/или търговски обекти, които впоследствие възнамерява да реализира чрез продажба. Когато Банката стане страна по договор, предвиждащ подобно развитие на терена, съответния актив престава да се отчита като инвестиционен и се представя като актив в процес на развитие в статията Други активи в отчета за финансовото състояние.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Инвестиционни имоти (продължение)

Доходите от инвестиционни имоти са представени в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) като част от статията Други оперативни приходи. Сумата включва приходи от отдадени под наем инвестиционни имоти, които се начисляват в периода за който се отнасят, в съответствие с подписания договор за наем. Резултатът от продажба на имущество, класифицирано като инвестиционен имот се отнася съответно към Други оперативни приходи, когато резултатът е печалба и към Други оперативни разходи, когато резултатът е загуба. Текущите разходи, свързани с поддръжката и функционирането на инвестиционни имоти се оповестяват като част от статията Други оперативни разходи от отчета за всеобхватния доход. Детайлна информация относно приходите и разходите, свързани с инвестиционни имоти е оповестена в Приложение 8 на настоящите отчети. Инвестиционен имот се отписва при освобождаване от него или когато бъде изведен трайно от употреба и от неговото освобождаване не се очакват никакви икономически ползи. Печалбите или загубите при отписване на инвестиционен имот се признават в периода на отписването му.

Активи за продажба

Недвижими имоти и други дълготрайни активи, придобити от реализация на обезпечение по съдебни кредити или закупени с изричното намерение да бъдат продадени в кратки срокове след покупката, се класифицират като активи за продажба и се отразяват първоначално по цена на придобиване. Класифицирането на недвижими имоти като активи за продажба се извършва при придобиването им и зависи от намерението на ръководството и плановете му за реализация на съответните активи. Ръководството обичайно провежда активно мероприятия за реализиране на сделка за продажба, която се цели да бъде изпълнена в рамките поне на една година от датата на класифициране на актива в тази група. След първоначалното им признаване тези активи се признават по пониската от текущата им балансова стойност или справедливата им стойност, намалена с разходите за реализация. За тези активи не се начислява амортизация. Приходите и разходите, свързани с активи, класифицирани като Активи за продажба са представени съответно в статията Други оперативни приходи, респективно Други оперативни разходи на отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба). Детайлна информация относно такива приходи и разходи е оповестена в Приложение 8 на настоящия отчет.

Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи се признават първоначално по цена на придобиване, включително преките разходи по сделката. За последващото им отчитане се прилагат два алтернативни модела – модел на цена на придобиване и преоценъчен модел, в зависимост от класа активи. Недвижимите имоти, използвани в дейността на Банката – офис сгради и прилежащите им терени се отчитат по преоценъчен модел, при който след първоначалното им признаване активите се отчитат по преоценена стойност. Преоценената стойност е справедливата стойност към датата на преоценка, намалена с последващи амортизации и загуби от обезценка. При извършване на преоценка, цялата натрупана до момента амортизация се отписва за сметка на брутната стойност на актива, а нетната стойност се преизчислява спрямо справедливата стойност.

Когато при преоценката балансовата стойност на актива се увеличава, увеличението се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва в собствения капитал като преоценъчен резерв от активи, нетно от данъци. В случай на намаление на балансовата стойност на актива в резултат от преоценка, нетиращо се с предишни увеличения, намалението се начислява за сметка на преоценъчния резерв.

Всички останали намаления в балансовата стойност на актива, се отчитат в печалбата или загубата за периода. Процесът на преоценка следва да се извършва регулярно, така че балансовите стойности на активите да не се различават съществено от справедливите им стойности към датата на отчета. Амортизацията на преоценените активи се отчита текущо в печалбата или загубата за периода. При последващо отписване на преоценен актив, съответният формиран резерв от преоценка се прехвърля директно към резултат от предходни години, без да се отчита в печалбите или загубите за периода. Всички останали дълготрайни материални и нематериални активи се представят по модела на цена на придобиване, т.е. по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Дълготрайни материални и нематериални активи (продължение)

Последващи разходи за ремонт и поддръжка се отразяват в печалбата или загубата към момента на извършването им, освен ако няма ясни доказателства, че извършването им ще доведе до увеличени икономически изгоди от използването на актива. Тогава тези разходи се капитализират към отчетната стойност на актива.

В позицията земя и сгради са отчетени офисите на Банката, които са нейна собственост. Земята не подлежи на амортизация. Амортизацията на останалите активи се начислява на база линеен метод по установени норми, отразяващи очаквания срок на използване на актива. Очакваният срок на използване се преоценява периодично и може да бъде променен, ако е необходимо. През отчетния период, не са направени промени в очакваните срокове на експлоатация. Годишните амортизационни норми, използвани във финансовите отчети, са както следва:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Сгради	3%-4%	3%-4%
Компютри и програмни продукти	25%	25%
Офис оборудване	20%	20%
Автомобили	20%	20%
Офис обзавеждане	10%-15%	10%-15%
Активи с право на ползване и Подобрения на наети активи	Съгласно срока на договора	Съгласно срока на договора

Дълготрайните активи подлежат на периодична проверка за обезценка. В случаите, когато отчетната стойност на актива е по-висока от възстановимата му стойност, то активът се обезценява и Банката признава загуба от обезценка. При продажба на дълготрайни активи, разликата между балансовата стойност и продажната цена на актива се отчита като печалба или загуба в текущия период, в статията „Други оперативни приходи“.

На изброените класове активи не се отчислява остатъчна стойност. Към края на отчетния период, възприетият от Банката стойностен праг на същественост за признаване на дълготрайни материални активи е в размер на 300 лв. Един имот или оборудване се отписва при неговото освобождаване или когато от неговата употреба не се очакват допълнителни бъдещи икономически ползи.

Лизинг

Лизингов договор е договор или част от договор, по силата на който срещу възнаграждение се прехвърля правото на ползване на даден актив или активи за определен период от време. Преценката дали даден договор представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг се извършва въз основа на обстоятелствата при сключване на договора.

Счетоводна политика за отчитане на лизинги

Банката като лизингодател

Банката класифицира лизинговите си договори като финансов или оперативен лизинг при сключването на договора. Договорите, които предвиждат прехвърляне на всички рискове и ползи, свързани с използването и собствеността на актива към лизингополучателя, се класифицират като финансов лизинг. Активите, продадени под формата на финансов лизинг, се отчитат по настояща стойност като вземания и са включени в отчета за финансовото състояние в позицията „Кредити и аванси на клиенти“. Приходите за отчетния период по договори за финансов лизинг се признават на базата на ефективния лихвен процент, осигуряващ постоянна възвръщаемост от актива през целия период на договора.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Лизинг (продължение)

Договори, които не са класифицирани като финансов лизинг при сключването им, се отчитат като оперативен лизинг. Наемите, получени по договори за оперативен лизинг се признават линейно за срока на договора и се включват в печалбата или загубата за периода в статията Други оперативни приходи.

Банката като лизингополучател

БАКБ прилага единен счетоводен модел за всички лизингови договори – модел на „актива с право на ползване“.

Банката е страна по множество дългосрочни договори за наемане на помещения/ недвижими имоти за целите на осъществяване на оперативната си дейност. В следствие на променената счетоводна политика в отчета за финансовото състояние възникват активи за правото на ползване на наетите активи и кореспондиращи пасиви, представляващи настоящата стойност на лизинговите задължения за плащане за срока на договора. Лизинговите активи и пасиви се отчитат към датата, на която имотите са на разположение за използване от страна на Банката. Активите за правото на ползване са представени в отчета за финансовото състояние в позицията Дълготрайни материални активи, а съответните лизингови задължения в позицията Други пасиви.

Активът с право на ползване се оценява първоначално по цена на придобиване, която включва:

- първоначалната стойност на лизинговия пасив;
- направените до момента лизингови плащания /ако има такива/;
- направените първоначални преки разходи по сделката
- приблизително оценени бъдещи разходи за освобождаване на актива, отчетени като провизия /ако такива се предвиждат по договор/.

За последващото отчитане на тези активи БАКБ е избрала да прилага модела на цената на придобиване. При прилагане на този модел, активът с право на ползване се оценява като първоначалната му стойност се намалява с натрупаните амортизация и обезценка, и се коригира с последващата преоценка на лизинговия пасив. Активът се амортизира линейно от началната дата на договора до края на полезния живот на актива или до края на лизинговия срок, ако основният актив подлежи на връщане на лизингодателя. Разходите за амортизация се признават в печалбата или загубата за периода, като част от общите разходи за амортизация.

Лизинговият пасив се отчита първоначално по настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания, дисконтирани с вътрешноприсъщ лихвен процент към началната дата на лизинга, тъй като лихвеният процент заложен в договора не може да бъде надеждно определен. Вътрешноприсъщият лихвен процент отразява по същество предполагаемата цена на финансиране на лизингополучателя при пазарни условия. За определяне на вътрешноприсъщия лихвен процент БАКБ използва информация за цената на дългосрочно привлечение си ресурс – лихвения процент по депозити със срок над една година или получени други заеми. БАКБ е избрала да използва като референтен лихвения процент по полученото дългосрочно финансиране от ББР.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Лизинг (продължение)

Банката като лизингополучател (продължение)

След първоначалното признаване, лизинговият пасив се увеличава с лихвата и се намалява с извършените лизингови плащания. В допълнение балансовата му стойност се преоценява, ако е налице модификация, промяна в срока на лизинга, промяна в лизинговите плащания вследствие на промени в индекса или лихвения процент, използван за определянето им или промяна в оценката на опцията за закупуване на основния актив. Преоценките се третираат едновременно като корекция на пасива и на актива с право на ползване. Последващите лизингови плащания се признават пропорционално като намаление на финансовия пасив и като лихвен разход за съответния период, по начин, който осигурява отчитане на постоянни лихвени разходи върху остатъчната стойност на задължението. Променливи лизингови плащания, които не зависят от индекс или лихвен процент, се признават като разход през периода, в който възникне събитието или условието, което задейства плащането.

В отчета за всеобхватния доход разходите за лихви по лизингови пасиви се представят отделно от разходите за амортизация на активите с право на ползване. В отчета за паричните потоци плащанията, свързани с лизинговия пасив са представени като парични потоци от финансова дейност.

Краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност

Банката прилага допусканото от МСФО 16 освобождаване от признаване на лизингови задължения и активи с право на ползване по отношение на:

- краткосрочни лизингови договори със срок до 12 м., без опция за покупка
- лизингови договори за активи, определени като такива с ниска стойност - стойността на нов аналогичен актив да не надвишава приблизително 5000 щ.д. /на пример офис оборудване/

В тези случаи лизинговите договори се отчита като разход за наем в печалбата или загубата за периода, определен по линеен метод за срока на договора.

Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за отчетния период включва текущи и отсрочени данъци. Другите данъци, които не са пряко свързани с дохода за периода, се отчитат в оперативните разходи.

Банката изчислява данък печалба в съответствие с действащото законодателство. Данък печалба се изчислява на база на облагаемата печалба, получена след преобразуване на финансовия резултат, според изискванията на Закона за корпоративно подоходно облагане.

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци, се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или в значителна степен приети към датата на отчета за финансовото състояние. Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане, данъчната ставка за 2020 г. и 2019 г. е 10%.

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод, чрез отчитане на всички временни разлики към датата на отчета, възникващи между стойността на активите и пасивите за счетоводно отчитане и данъчнопризнатата им стойност. Отсрочените данъчни активи и пасиви са оценени по данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи в периода, когато активът се реализира или задължението се погаси, доколкото същите могат да бъдат надеждно определени. Изчисляването на отсрочените данъчни пасиви и активи отразява данъчните последиствия, свързани с очакванията на Банката, към датата на отчета, за реализацията на определени активи респективно погасяването на определени пасиви.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Данъчно облагане (продължение)

Отсроченият данък се признава независимо от това кога се очаква да настъпи обратно проявление на временните разлики. Временни разлики възникват основно по повод на различни норми на амортизация на дълготрайните активи за данъчни и счетоводни цели, по отношение на оценяването или преоценката на определени активи и пасиви и други (Приложение 11).

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи печалби, които да позволят оползотворяването на данъчния кредит. Към датата на всеки финансов отчет, Банката преразглежда признатите данъчни активи и в зависимост от очакванията за реализация ги преоценява. В случай, че е намаляла вероятността да бъдат реализирани данъчни ползи, отсрочените активи се намаляват или отписват.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички данъчни временни разлики.

Банката компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато съществува законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчно-задължено предприятие.

Отсрочените данъци се начисляват директно в собствения капитал, когато са породени от позиции, които се отчитат директно в собствения капитал.

Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платените акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

Разходите, отнасящи се пряко до издаването на нови акции, с изключение на тези по бизнес комбинации, се приспадат от капитала нетно от свързаните с тях данъци. Дивидентите по обикновени акции се признават в периода, в който са били одобрени от акционерите. Дивидентите за периода, обявени след датата на изготвяне на финансовите отчети, се оповестяват като събитие след датата на отчета.

Парични дивиденти към акционерите

Задължение за парични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Банката. Кореспондиращата сума се отписва директно от собствения капитал.

Провизии

Провизии, отчетени във връзка със съдебни спорове или други задължения се отчитат, когато Банката, в резултат на минало събитие, е поела юридическо или конструктивно задължение, чието погасяване е вероятно да бъде свързано с изтичане на икономически ползи. Провизии се признават в случай, че размерът на бъдещите изходящи парични потоци може да бъде надеждно определен.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Банката получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Приложение 26.

Обезщетенията при пенсиониране на Банката се изчисляват в съответствие с Кодекса на труда. По силата на приложимите разпоредби, Банката има задължение да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Банката в продължение на 10 години, получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две. Планът за доходи на персонала при пенсиониране е финансиран частично, само по отношение на задълженията, които се очаква да възникнат в следващата финансова година. Банката определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици.

След направените изчисления, Банката е преценила общия размер на провизията за пенсиониране като несъществен за финансовия отчет и следователно не е взела счетоводни операции по отчитането му.

Определяне на справедлива стойност

Съгласно възприетата си счетоводна политика, Банката представя по справедлива стойност към отчетната дата определени финансови активи, както и някои нефинансови активи като земи, сгради ползвани за собствени нужди, както и инвестиционните си имоти.

Справедливите стойности на финансовите инструменти, представяни по амортизирана стойност, както и на дълготрайните нефинансови активи, отчитани по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, са оповестени съответно в Приложение 30.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Банката.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява използвайки предположенията, които пазарните участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се предполага, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Определяне на справедлива стойност (продължение)

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или чрез продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Банката използва оценителски методи, подходящи при обстоятелствата и за които има достатъчно налични данни, за оценяване на справедливата стойност като максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и минимизира използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви

Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено

Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Банката преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфери от едно ниво в друго.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи (като имоти) се ангажират външни независими оценители. Необходимостта от външни оценители се преценява всяка година от Ръководството на Банката. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, репутация и независимост. След обсъждане със специалистите-оценители, Ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата, Ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Банката. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Банката определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата за периода за всички лихвоносни активи и пасиви по метода на ефективната лихва и при спазване на принципа за текущо начисляване. Лихвеният доход, респективно разход по ценни книжа и други дългови инструменти, включва освен договорената лихва и амортизация на сконтото или премията по тях.

Когато кредитите са идентифицирани като обезценени, лихвените приходи по тях се признават по метода на ефективната лихва върху нетната балансова стойност на инструмента, т.е. след приспадане на коректива за загуби. Реалният лихвен приход по обезценени кредити се признава в печалбата или загубата за текущия период, когато бъде получен от Банката.

Приходи от такси и комисиони

Таксите ангажимент, както и таксите за управление на кредити се разсрочват за срока на кредита и се признават в печалбата или загубата за съответния период, като част от ефективния лихвен процент.

Банката идентифицира следните 3 задължения за изпълнение по договори с клиенти:

- Услуги във връзка с извършване на трансакции – приходите се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, поради краткия времеви период на извършване на услугата. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Банката и представляват фиксирана сума на трансакция, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Банката прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на трансакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.
- Издаване на гаранции и акредитиви – приходите се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Прехвърлянето на изгодите към клиента е равномерно за срока на договора и затова, Банката прилага линеен метод за измерване на напредъка по договора, водещ до линейна амортизация на таксите за договорения период. Таксите за тези услуги са фиксирани суми, изчислени в зависимост от стойността на гаранцията или акредитива.
- Поддържане на депозити – приходите се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Банката и представляват фиксирана сума на месечна база, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Банката прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на трансакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Доверени активи на отговорно пазене

Банката съхранява активи от името на клиентите си в качеството си на инвестиционен посредник. Такива активи не се представят в отчета за финансовото състояние, защото те не представляват актив на Банката.

Оперативни сегменти

Банката попада в обхвата на МСФО 8 – Оперативни сегменти поради това, че издава дългови инструменти, които се търгуват на публичен пазар и в следствие на това подава своите финансови отчети пред Комисията по финансов надзор (КФН), като регулаторен орган. Въпреки, това Банката не прави допълнителни оповестявания във връзка с оперативни сегменти, поради естеството на регулативната среда, в която тя извършва своята дейност, невъзможността за определяне на сегменти в оперативната дейност, както и липсата на отделното им докладване за целите на отчетност към Ръководството.

Преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовите отчети на Банката налага Ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и предположения, които засягат отчетените приходи, разходи, активи, пасиви и придружаващите ги оповестявания, както и оповестяванията на условните задължения. Несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки може да доведе до съществени корекции в балансовата стойност на активите или пасивите в следващи отчетни периоди.

Преценки

В процеса на приложение на счетоводната политика на Банката, ръководството е направило следните преценки, в допълнение към онези, включващи приблизителни оценки и предположения, които оказват най-съществено влияние върху сумите, признати във финансовия отчет.

Действащо предприятие

При изготвянето на финансовия отчет, Ръководството е направило оценка на способността на Банката да продължи дейността си като действащо предприятие в обозримо бъдеще. Преценката на Ръководството е, че не са на лице съществени несигурности, които да подлагат под съмнение способността на Банката да продължи дейността си и съответно финансовият отчет е изготвен на база действащо предприятие.

Банката е направила анализ и на възможността дъщерните й дружества да продължат дейността си като прилагат принципа на действащо предприятие. С изключение на „Пейтех“ ООД, което е започнало процес по доброволна ликвидация, ръководството счита, че за останалите дъщерни дружества не се очакват съществени затруднения или настъпване на събития и обстоятелства, които да им попречат да осъществяват обичайната си оперативна дейност.

Лизинги – Класификация на имоти отдадени на лизинг (Банката като лизингодател)

Банката е предоставила на лизинг част от инвестиционните си имоти. В качеството си на лизингодател, въз основа на условията на лизинговите договори, тя е определила, че запазва всички съществени рискове и ползи от собствеността върху тези имоти и и че срокът на лизинга не обхваща голяма част от икономическия живот на имота, поради което ги отчита счетоводно като оперативен лизинг. (Приложение 8)

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Преценки (продължение)

Определяне на срока на лизинга за договори с опции за подновяване и прекратяване (Банката като лизингополучател)

Банката определя срока на лизинга като неотменим срок на договора, заедно с каквито и да било периоди, обхванати от опция за удължаването му, ако е сигурно в разумна степен, че опцията ще бъде упражнена, или каквито и да било периоди, обхванати от опция за прекратяването на лизинга, ако е сигурно в разумна степен, че опцията няма да бъде упражнена. Някои от лизинговите договори на Банката включват опции за удължаване и прекратяване. Банката разглежда всички съществени фактори, които създават икономически стимул за упражняването или на опцията за подновяване или на опцията за прекратяване, за да определи максимално надеждно срока на лизинга, за който изчислява лизингови задължения. При наличие на съществени събития или при промяна в обстоятелствата, които засягат способността на Банката да упражни или не съответната опция, срокът на лизинга се преоценява, съгласно променените обстоятелства. (Приложение 26)

Лизинги – Приблизителна оценка на вътрешноприсъщ лихвен процент (Банката като лизингополучател)

Банката преценява, че не може надеждно да определи лихвения процент, заложен в лизинга, следователно, за оценка на задълженията по лизингите се използва вътрешноприсъщ лихвен процент. Вътрешноприсъщият лихвен процент представлява лихвеният процент, който Банката би платила за да вземе назаем средствата, необходими за придобиването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване, за сходен период и със сходно обезпечение в сходна икономическа среда. Следователно определянето на вътрешноприсъщият лихвен процент изисква приблизителна оценка, когато не са на разположение подлежащи на наблюдение лихвени проценти или когато те трябва да бъдат коригирани за отразяване на условията на лизинга. Тъй като повечето от сключените лизингови договори за наемане на офиси са с оригинален срок между 5 и 10 години, Банката определя приблизително вътрешноприсъщия си лихвен процент на база цената на дългосрочния си финансов ресурс, към датата на сключване на лизинга. (Приложение 26)

Класификация на активи, като активи за продажба или инвестиционни имоти

При първоначалната класификация на придобитите активи от обезпечения по кредити, Банката прави преценка свързана с класификацията на тези активи между активи за продажба, инвестиционни имоти или други активи. При извършването на преценката за първоначалното признаване на активите, Банката се базира на целите за бъдещото ползване и реализация на придобитите активи. В допълнение, към датата на отчета за финансовото състояние, Ръководството преразглежда намеренията си относно ползването и/или реализацията на тези активи и вследствие се извършва рекласификация между активи за продажба и инвестиционни имоти. (Приложение 19)

Основните предположения относно бъдещите и други ключови източници на несигурност към датата на отчета, които водят до значителен риск за съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите в рамките на следващата финансова година, са описани по-долу. Банката базира своите допускания и оценки на съществуващите параметри към момента на изготвяне на финансовите отчети. Съществуващите обстоятелства и допускания за бъдещото развитие може да се променят поради пазарни промени или обстоятелства извън контрола на Банката. Такива промени се отразяват в предположенията, когато възникнат.

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Приблизителни оценки

Определяне на ОКЗ за финансови активи с нисък кредитен риск

За инструменти с нисък кредитен риск се приемат такива, за които рискът от неизпълнение е нисък, способността на контрагента да изпълнява договорните си задължения в краткосрочен план е стабилна, негативни промени в дългосрочен план на икономическите условия е малко вероятно да променят способността за изплащане на задълженията. За краткосрочните си вземания от банки и дълговите инструменти, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, Банката приема към отчетната дата, че вероятността от настъпване на неизпълнение е малко вероятна, поради което определя за тях 12 месечни кредитни загуби. В случай, че в последващи отчетни периоди критериите за нисък кредитен риск престанат да бъдат изпълнени, Банката извършва анализ по отношение на промяната в кредитния риск спрямо първоначалното признаване, за да прецени необходимостта от определяне на коректив за загуби за целия срок на инструмента. Определянето на инструментите като такива с нисък кредитен риск изисква преценка. При формирането на тази преценка, Банката използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. (Приложение 32.2)

Определяне на ОКЗ от кредити и вземания

Както е оповестено в Приложение 31.2 *Кредитен риск*, Банката е разработила Политика за оценка на промени в кредитното качество и определяне на очакваните кредитни загуби по финансови инструменти. Банката класифицира рисковите си активи в три рискови фази в зависимост от промените в кредитния риск след първоначалното признаване на актива и съответно оценява очакваните кредитни загуби на база 12-месечната вероятност от неизпълнение, ако няма промяна на кредитното качество (фаза 1) и на база на вероятността от неизпълнение за целия срок на инструмента (фаза 2 и фаза 3), при наличие на значително увеличение на кредитния риск. При определяне доколко значително е увеличен кредитния риск спрямо първоначалното признаване на актива, Банката използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия.

Загубата при неизпълнение е преценка за вредите, които би претърпяла Банката при настъпване на събитие по неизпълнение и се базира на разликата между договорните парични потоци и паричните потоци, които Банката очаква реално да получи, включително от обезпечения и други кредитни улеснения. Съществена преценка е необходима при определянето на времето и размера на очакваните парични потоци, включително при определяне на стойността на обезпечението. Ръководството използва преценки, базирани на исторически опит от загуби за активи, на които е присъщ кредитен риск и обективни обстоятелства за обезценка, сходни с онези в портфейла, когато изчислява бъдещите парични потоци.

При определяне размера на очакваните кредитни загуби Банката използва прогнозна информация относно очакваните промени в бъдеще на определени икономически условия и показатели и предположения как промените в тези показатели биха повлияли върху вероятността от неизпълнение.

Параметърът Вероятност от неизпълнение е ключов за изчисляване размера на очакваните кредитни загуби и отразява вероятността в определен времеви хоризонт, контрагентът да не изпълни договорните си задължения. Банката е разработила вътрешни модели за определяна вероятността от неизпълнение по кредити, базирани основно на историческа информация, за период за който такава е налична. Оценката за корелацията между историческите проценти на допуснато неизпълнение и прогнозните икономически показатели представлява съществена приблизителна оценка. Историческият опит на Банката по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са напълно представителни за реалните загуби в бъдеще. (Приложение 32.2)

3 Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

Приблизителни оценки (продължение)

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние, не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на математически модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни деривативи и дисконтни проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение, свързани с ценни книжа, обезпечени с активи. (Приложение 30)

Оценка на придобитите активи от обезпечения

Придобитите имоти, които преди придобиването са обезпечавали предоставени кредити са класифицирани от Банката като активи за продажба или инвестиционни имоти. Според приетата счетоводна политика на Банката, активите които са класифицирани като активи за продажба се оценяват последващо по по-ниската от балансовата им стойност и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. За определяне на справедливата стойност на активите за продажба, Банката ползва оценки от независими външни оценители.

Придобитите активи, които са класифицирани като инвестиционни имоти се оценяват последващо по справедлива стойност към датата на отчета, като за определянето ѝ Банката използва оценки на независими външни оценители, притежаващи подходяща професионална квалификация и необходимия опит за оценка на аналогични недвижими имоти.

Оценителите са членове на Камарата на независимите оценители в България и имат съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките, отговарящи на Международните оценителски стандарти са получени при използване на определените в стандарта оценителски методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти (виж също Приложение 30).

Активи в процес на развитие

Първоначално, те се оценяват по стойността на извършените разходи за придобиване. Последващо придобитите активи се оценяват по по-ниската от стойността на придобиване и нетната реализируема стойност. Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена при нормална бизнес активност, намалена с разходите по продажба. Оценката на нетната реализируема стойност се основава на най-обективните доказателства, които са на разположение в момента на изготвянето на оценката. Нова оценка на нетната реализируема стойност се прави за всеки следващ отчетен период. Когато обстоятелства, довели да намаляване на стойността на актива под стойността на придобиване не съществуват вече или когато има ясно доказателство за увеличение на нетната реализируема стойност поради промяна в икономическата ситуация, сумата на намалението се възстановява.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

4 Нетен доход от лихви

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Приходи от лихви</i>		
Кредити и аванси на банки	166	1,006
Кредити и аванси на клиенти	46,410	44,570
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	830	845
Дългови инструменти по амортизирана стойност	299	291
Пасиви*	-	4
Общо приходи от лихви	<u>47,705</u>	<u>46,716</u>
<i>*Сумата представлява получени лихви по привлечени средства от банки</i>		
<i>Разходи за лихви</i>		
Депозити	(4,145)	(5,353)
Други привлечени средства	(616)	(577)
Издадени дългови ценни книжа	-	(65)
Лихви по договори за лизинг	(98)	(109)
Активи*	(1,138)	(1,058)
Общо разходи за лихви	<u>(5,997)</u>	<u>(7,162)</u>
Нетен доход от лихви	<u>41,708</u>	<u>39,554</u>

*Сумата представлява платени лихви върху свободни парични средства по сметки в БНБ и/или други кореспондентски банки

Банката е реализирала, като част от приходи от лихви по кредити и аванси на клиенти, приходи от лихви по обезценени кредити класифицирани във фаза 3, за 2020 г. в размер на 5,077 хил.лв. (2019 г.: 6,418 хил.лв.)

5 Нетен доход от такси и комисиони

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Приходи от такси и комисиони по МСФО 15:</i>		
По извършване на трансакции	6,394	7,130
За поддържане на депозитни сметки	2,082	1,497
За издаване на гаранции и акредитиви	423	885
Общо приходи от такси и комисиони по договори с клиенти	<u>8,899</u>	<u>9,512</u>
За разглеждане на документация по кредити	1,143	945
Други такси	96	81
Общо такси и комисионни	<u>10,138</u>	<u>10,538</u>
<i>Разходи за такси и комисиони</i>		
Банкови карти	(368)	(503)
Платежни и други услуги	(142)	(81)
Общо разходи за такси и комисиони	<u>(510)</u>	<u>(584)</u>
Нетен доход от такси и комисиони	<u>9,628</u>	<u>9,954</u>

Банката е реализирала, като част от платежни и други услуги, приходи от такси по доверителни операции за 2020 г. 30 хил.лв. (2019 г.: 5 хил.лв.).

6 Нетна печалба от валутни разлики

Печалбите и загубите, възникващи от преценка на парични активи и пасиви в чуждестранна валута са представени нетно в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба). През 2020 г. е отчетена загуба в размер на 108 хил. лв. от преценка на активи и пасиви в чуждестранна валута (2019 г.: печалба от 69 хил. лв.).

7 Нетна печалба от финансови активи отчитани по справедлива стойност

Отчетената през 2020 г. печалба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата в размер на 812 хил. лева представлява нетната промяна в справедливата стойност на инвестицията в привилегировани акции на Visa Inc.

Отчетената през 2020 г. загуба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в ДВД, в размер на 24 хил. лева (2019 г.: печалба от 5 хил. лева) е резултат от приключени през годината инвестиции в дългови облигации. Съгласно изискванията на приложимите счетоводни стандарти, натрупаният преоценъчен резерв е рекласифициран в печалбата или загубата за годината при отписването им.

8 Други оперативни приходи и други оперативни разходи

Други оперативни приходи	2020	2019
Печалба отчетена от прекратен договор за финансов лизинг*	1,149	-
Печалба от продажба на активи в развитие**	1,310	-
Приходи от наем на инвестиционни имоти	351	403
Печалба от продажба на активи за продажба	99	99
Приходи от наем на активи за продажба	99	74
Печалба от продажба на инвестиционни имоти	64	-
Нетна печалба от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	-	294
Други	131	115
Други оперативни приходи	3,203	985
Други оперативни разходи	2020	2019
Директни административни разходи за инвестиционни имоти	(1,046)	(996)
Начислени провизии за задължения	(453)	-
Директни административни разходи за активи за продажба	(202)	(369)
Загуба от отписване на други активи	(12)	(71)
Загуба от продажба на инвестиционни имоти	-	(45)
Загуба от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	(3)	-
Други оперативни разходи	(1,716)	(1,481)

* Подробности по сделката са оповестени в пояснително приложение 15 „Кредити и аванси на клиенти“.

** Допълнителна информация е оповестена в пояснително приложение 23 „Други активи“

9 Административни разходи

	2020	2019
Разходи за професионални услуги	4,679	5,240
Разходи за поддръжка	2,876	2,553
Разходи за реклама	487	965
Режийни разходи	493	525
Наеми	382	421
Разходи за одит *	243	233
Вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банки и Фонда за реструктуриране на банки	5,807	4,580
Други разходи**	1,233	1,462
Административни разходи	16,200	15,979

* През 2020 г. са отчетени разходи за независим финансов одит в размер на 232 хил. лева (2019: 225 хил. лева) и 11 хил. лева (2019: 8 хил. лева) други разходи, несвързани с независимия финансов одит.

** В други разходи са включени разходи за членски такси, офис материали, командировки, местни данъци и такси и други подобни.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
 ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

10 Обезценка на финансови активи

Следващите таблици представят информация за разходите по ОКЗ по видове финансови активи през 2020 и 2019 г.

2020	Фаза 1		Фаза 2		Фаза 3	
	Индивидуални	Колективни	Индивидуални	Колективни	ОБЩО	
Кредити и аванси на банки	(18)	-	-	-	-	(18)
Кредити и аванси на клиенти	2,188	1,271	(141)	808	5,217	9,343
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	(109)	-	-	-	-	(109)
Дългови инструменти по амортизирана стойност	(42)	-	-	-	-	(42)
Други финансови активи	-	(18)	36	-	99	117
Финансови гаранции	1	-	-	-	121	122
ОБЩО	2,020	1,253	(105)	808	5,437	9,413

2019	Фаза 1		Фаза 2		Фаза 3	
	Индивидуални	Колективни	Индивидуални	Колективни	ОБЩО	
Кредити и аванси на банки	32	-	-	-	-	32
Кредити и аванси на клиенти	535	571	1,520	257	1,805	4,688
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	39	-	-	-	-	39
Дългови инструменти по амортизирана стойност	10	-	-	-	-	10
Други финансови активи	-	-	104	-	-	104
Финансови гаранции	(8)	-	-	-	-	(8)
ОБЩО	608	571	1,624	257	1,805	4,865

В позиция „Обезценка на финансови активи“ в отчета за всеобхватния доход е включен и отчетеният негативен ефект от модификация на кредити и аванси за 2020 г., в размер на 574 хил. лв. (2019 г.: 1,340 хил.лв.), както и нетна сума по директно отписани вземания – приход от възстановени отписани вземания в размер на 39 хил.лева (2019 г.: разход по отписани вземания - 42 хил.лв.).

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

11 Данъци

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Текущи данъчни разходи	(1,507)	(511)
Приходи/(Разходи) за отсрочени данъци	56	(25)
Разходи за данъци	(1,451)	(536)

Корпоративен данък върху печалбата

Дейността на Банката подлежи на облагане с корпоративен данък, съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане. Данъчната ставка, приложима към облагаемата печалба на Банката е 10%.

Данъчните декларации подлежат на проверка от страна на данъчната администрация като давностният срок за извършване на проверка е пет години след подаване на данъчната декларация. Данъчният ревизионен акт, с който завършва назначена данъчна ревизия за даден период, при определени обстоятелства би могъл да бъде преразглеждан в рамките на нови 5 години, след годината на издаването му.

Ефективна данъчна ставка

В следващата таблица е представена калкулация на очаквания данък, съпоставен с реално отчетения:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Печалба преди данъци	14,346	14,853
Данъчна ставка	10.00%	10.00%
Данък съгласно данъчна ставка	(1,436)	(1,485)
Данъчно непризнати разходи	(26)	43
Непризнат отсрочен данъчен актив върху загуба	-	953
Други данъчни разлики	11	(47)
(Разходи) за данъци	(1,451)	(536)
Ефективна данъчна ставка	<u>10.12%</u>	<u>3.61%</u>

Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са изчислени чрез прилагане на балансовия метод върху всички временни разлики при ефективна данъчна ставка от 10% (2019: 10%).

Промяната на отсрочените данъчни активи и пасиви е представена в следващата таблица:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Отсрочени данъчни активи /(пасиви) нетно в началото на периода	(183)	(147)
Приходи / (разходи) за отсрочени данъци	56	(25)
Отсрочен данък, признат директно в друг всеобхватен доход	-	(11)
Отсрочени данъчни активи / (пасиви), нетно в края на периода	(127)	(183)

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

11 Данъци (продължение)

Отсрочени данъци (продължение)

Отсрочените данъчни активи и пасиви са свързани с временни разлики по следните позиции в отчета за финансовото състояние:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Отсрочени данъчни активи</i>		
Инвестиционни имоти	289	286
Активи за продажба	45	46
Други временни разлики	<u>104</u>	<u>41</u>
Общо отсрочени данъчни активи	<u>438</u>	<u>373</u>
<i>Отсрочени данъчни пасиви</i>		
Дълготрайни материални и нематериални активи	(54)	(45)
Преоценка на недвижими имоти	<u>(511)</u>	<u>(511)</u>
Общо отсрочени данъчни пасиви	<u>(565)</u>	<u>(556)</u>
Данъчни активи / (пасиви), нетно	<u>(127)</u>	<u>(183)</u>

Промяната на отсрочените данъци за периода е свързана със следните позиции:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	3	(26)
Обезценка на активи за продажба	(1)	6
Ускорена данъчна амортизация	(9)	(13)
Други временни разлики	<u>63</u>	<u>8</u>
Приходи / (разходи) за отсрочени данъци	<u>56</u>	<u>(25)</u>

12 Нетна печалба на акция

Основна нетна печалба на акция

Основната нетна печалба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на Банката, на среднопретегления брой на притежаваните обикновени акции за периода. При изчисляване на нетната печалба на акция с намалена стойност, следва да се вземе предвид ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност. За БАКБ нетната печалба на акция с намалена стойност е равен на основната нетна печалба на акция, поради факта, че не съществуват потенциални обикновени акции с намалена стойност.

Резултатът на Банката за периода се разпределя на акция както следва:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Печалба за разпределение	12,895	14,317
Среднопретеглен брой обикновени акции	<u>24,691</u>	<u>24,691</u>
Основна нетна печалба на акция в лева	<u>0.52</u>	<u>0.58</u>

Среднопретегленият брой акции се изчислява на база броя на регистрираните обикновени акции в началото на периода и броя на издадените през периода обикновени акции, като се отчита времеви фактор при издаването. През 2020 г. няма промяна в регистрирания капитал.

13 Парични средства в брой и по сметки в БНБ

13.1. Парични средства в брой и по сметки в БНБ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Парични средства в брой	10,250	10,129
Средства по сметки в БНБ	390,128	253,625
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	<u>400,378</u>	<u>263,754</u>

Паричните средства по сметки в БНБ включват минималния задължителен резерв в размер на 129,669 хил. лева и 123,046 хил. лева, съответно към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. Минималният задължителен резерв се изчислява като процент от привлечените средства, с изключение на тези привлечени от местни банки и върху него не се начислява лихва. Размерът на минималните задължителни резерви се определя на месечна база и ежедневни отклонения са разрешени. Средствата по сметки в БНБ, осигуряващи изпълнение на изискванията за МЗР са на разположение за използване от Банката в ежедневните ѝ операции, поради което не се отчитат като активи с тежести. Към 31 декември 2020 г., размерът на минималния задължителен резерв върху привлечените средства от чуждестранни клиенти и контрагенти е 5%, а за всички останали привлечени средства – 10%.

Към 31 декември 2020 г., средствата по сметки в БНБ включват и сумата от 3,593 хил. лв (2019: 4,413 хил. лв.), която представлява участие на БАКБ в гаранционен механизъм на системата, обработваща платежни операции, свързани с карти - БОРИКА.

13.2. Парични средства и парични еквиваленти, отчетени в индивидуалния отчет за паричните потоци

За нуждите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства в брой и по разплащателни сметки в БНБ, както и кредити и аванси на банки с падеж до 3 месеца, както следва:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	400,378	263,754
Кредити и аванси на банки с падеж до 3 месеца	54,982	150,401
Средства, блокирани като обезпечение	(3,020)	(3,046)
Парични средства и парични еквиваленти	<u>452,340</u>	<u>411,109</u>

Средствата блокирани по сметки при други банки, обезпечават поети от Банката финансови ангажименти по издадени гаранции и акредитиви, както и плащания към картови оператори. Средствата обезпечавачи плащания към картови оператори се определят в зависимост от обема на осъществените транзакции за определен период и имат характер на гаранция, която би била използвана за покриване на направени плащания, в случай на неизпълнение от страна на Банката.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
 ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

14 Кредити и аванси на банки

Кредити и аванси на банки включват средства по текущи сметки и краткосрочни депозити в местни и чуждестранни кореспондентски банки с оригинален матуритет до 3 месеца. За целите на индивидуалния отчет за паричните потоци, салдата по тези сметки са включени като парични еквиваленти, с изключение на суми по сметки, блокирани като гаранция за плащане.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Текущи сметки в банки	10,521	31,355
Депозити в банки	41,441	116,000
Блокирани средства по сметки	3,020	3,046
Кредити и аванси на банки	54,982	150,401
Минус: Коректив за очаквани кредитни загуби	(59)	(77)
Кредити и аванси на банки, нето	54,923	150,324

15 Кредити и аванси на клиенти

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Кредити и аванси на клиенти	1,240,931	1,108,642
Минус: Коректив за очаквани кредитни загуби	(85,174)	(89,156)
Нетна сума на кредити и аванси на клиенти	1,155,757	1,019,486

Анализ на кредити на клиенти

<u>Тип клиент</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Физически лица	209,060	136,519
Фирмени клиенти	1,031,871	972,123
Кредити и аванси на клиенти	1,240,931	1,108,642
Минус: Коректив за очаквани кредитни загуби		
- на колективна база	(2,502)	(1,257)
- на индивидуална база	(82,672)	(87,899)
Кредити и аванси на клиенти	1,155,757	1,019,486

15 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

Анализ на кредити на клиенти (продължение)

<u>Икономически сектор</u>	2020		2019	
	Кредити преди провизии за обезценка	Нетни кредити	Кредити преди провизии за обезценка	Нетни кредити
Ипотечни кредити – жилищни	138,661	137,691	78,824	77,885
Строителство	127,018	97,729	141,269	104,864
Търговия на едро	124,408	120,409	123,669	120,062
Хотелиерство и туризъм	120,938	118,312	129,793	124,253
Земеделие и животновъдство	81,587	79,307	80,469	77,805
Транспорт	78,036	76,931	78,916	77,945
Производство на електроенергия	75,669	75,432	50,749	50,728
Потребителски кредити на физически лица	68,087	62,008	55,281	52,146
Производство на мебели и изделия от дърво	47,417	39,882	43,912	38,119
Хранително вкусова промишленост	47,271	47,021	17,234	17,182
Производство на химични продукти	39,793	39,663	39,589	39,578
Събиране и обезвреждане на отпадъци	32,980	32,979	29,527	29,483
ИТ (услуги, включително производство на ИТ техника, електронни и оптични продукти)	30,203	30,193	24,365	24,360
Операции с недвижими имоти	29,551	17,544	31,778	18,690
Финансова дейност (лизинг, застраховане и др.)	24,701	23,995	14,988	14,861
Професионални и други услуги	23,095	21,731	28,715	27,361
Търговия на дребно	22,544	21,540	15,561	14,736
Ипотечни кредити – търговски	18,930	12,570	20,399	14,109
Развлекателна индустрия	17,916	16,985	17,879	16,807
Лека промишленост	15,677	10,189	14,693	9,280
Зърнопреработване	14,585	14,342	2,186	2,182
Производство на метални изделия и съоръжения	14,500	14,499	261	260
Други	47,364	44,805	68,585	66,790
Общо кредити и аванси на клиенти	1,240,931	1,155,757	1,108,642	1,019,486

Отчетният период се отбелязва с подобрена диверсификация на портфейла, резултат от последователните действия през последните години за ефективно управление на отрасловия риск, чрез разширяване на предлаганите продукти и увеличаване дела на кредитите в устойчиви икономически направления. Към 31 декември 2020 г. най-цикличните сектори (строителство, хотелиерство, операции с недвижимо имущество) представляват около 22% от brutния кредитен портфейл, при 27% година по-рано. В унисон с очертаната политика е и постигнато разширяване на сегмента на дребно. В края на 2020 г., обемът на потребителските и жилищни кредити на физически лица нараства с 73 млн.лв или 54%.

15 Кредити и аванси на клиенти (продължение)

Анализ на кредити на клиенти (продължение)

Позицията „Кредити и аванси на клиенти“ включва и вземания по договори за финансов лизинг с отчетна стойност 153 хил. лева към 31 декември 2020 г. (2019: 5,226 хил. лева). През месец август 2020 г., БАКБ прекрати предсрочно един от договорите за финансов лизинг, поради нарушения в изпълнението на договорните клаузи от страна на лизингополучателя. В следствие на прекратяването, недвижимият имот, предмет на договора за финансов лизинг, е отчетен като инвестиционен имот в отчета за финансовото състояние, с текуща стойност в размер на 5,277 хил. лева. Разликата между справедливата стойност на актива и стойността на отписаното вземане по договора за финансов лизинг – печалба в размер на 1,149 хил. лева е отчетена в печалбата/загубата за годината и е представена като част от статията Други оперативни приходи (Приложение 8).

Към 31 декември 2020 г. не са отчетени очаквани кредитни загуби по договори за финансов лизинг (2019: 0). Информация за лизинговите вземания към 31 декември 2020 г. и 2019 г. е представена в следващите таблици:

2020	До 1 г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Брутна инвестиция в лизингови договори	156	-	-	156
Нереализиран финансов доход	(3)	-	-	(3)
Нетна стойност на лизингови плащания	153	-	-	153

2019	До 1 г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Брутна инвестиция в лизингови договори	1,507	2,250	2,274	6,031
Нереализиран финансов доход	(193)	(451)	(121)	(765)
Нетна стойност на лизингови плащания	1,314	1,799	2,153	5,266

Информация за ефективния лихвен процент по финансови инструменти към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. е оповестена в приложение 32.3.2 Лихвен риск.

16 Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

В тази позиция е отчетена притежаваната от Банката инвестиция в акции на Visa Inc. Тази инвестиция се оценява по справедлива стойност с отразяване на промените в печалбата или загубата за периода. Към 1 януари 2020 г., БАКБ притежава 560 броя привилегирани акции серия С. Съгласно прилагания модел за оценка, справедливата им стойност към 1 януари 2020 г. е определена на 1,282 хил.лева като тези финансови инструменти са рекласифицирани с цел съпоставимост в категория „Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата“ и към 31 декември 2019 г., като ефектът е представен в статията Неразпределена печалба и други резерви.

БАКБ придоби тези акции като резултат от членството си във VISA Europe, която стана собственост на VISA Inc. През 2016 г., процесът по продажба на 100% от акционерния капитал на VISA Europe на VISA Inc. бе финализиран, като всеки от членовете на VISA Europe получи съответно пропорционално възнаграждение. Съгласно окончателните условия по сделката възнаграждението за членовете на VISA Europe бе формирано от три компонента – парични средства, платими при финализиране на сделката, разсрочено парично възнаграждение, платимо на третата година от датата на приключване и определен брой привилегирани конвертируеми акции, клас С от капитала на Visa Inc. Придобитите привилегирани акции серия С подлежат на задължително конвертиране в обикновени акции клас А /или привилегирани акции серия А, където е приложимо/ в рамките на 12 годишен период, по определен коефициент, който подлежи на преразглеждане и корекция във времето при определени условия. Новоиздадените акции клас А, респективно серия А не са обект на рестрикции и могат да бъдат свободно прехвърляни. През септември 2020 г. е направена първата конверсия, вследствие на което БАКБ получи 38 броя новоиздадени привилегирани акции серия А.

Моделът за оценка на справедливата стойност на привилегированите конвертируеми акции клас С от капитала на Visa Inc се базира на информация за индикативното конверсионно съотношение спрямо обикновени акции клас А на Visa Inc, информация за борсовата пазарна стойност на обикновените акции клас А и отчита липсата на ликвидност, поради съществуването на ограничение за реализиране на инвестицията в период до 12 години, след финализиране на сделката.

Съгласно решение на ръководството, новопридобитите през 2020 г. привилегирани акции серия А са определени да бъдат отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата. Моделът за оценка на справедливата стойност на привилегированите акции серия А от капитала на Visa Inc се базира на фиксирано конверсионно съотношение спрямо обикновени акции клас А на Visa Inc и информация за борсовата пазарна стойност на обикновените акции клас А. За разлика от акциите клас С, тези от серия А не са обект на ограничение за търговия, поради което моделът не включва дисконт за липса на ликвидност.

Справедливата стойност на акциите серия А към момента на придобиване е определена на 599 хил.лева, а към 31 декември 2020 г. на 1,322 хил.лева. Разликата между справедливите стойности към двете дати е отчетена в печалбата или загубата за годината и е представена в позицията „Печалба от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата“ на Отчета за всеобхватния доход.

Справедливата стойност на инвестицията във VISA Inc. към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., е както следва :

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Привилегирани конвертируеми акции клас С	668	1,282
Привилегирани акции серия А	1,322	-
Общо	<u>1,990</u>	<u>1,282</u>

17 Финансови активи по справедлива стойност в ДВД

През отчетния период, Банката поддържа инвестиции в български дългови облигации, като част от управлението на ликвидните си активи. Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., справедливата стойност на инвестициите, отчитани по справедлива стойност в ДВД е както следва:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД</i>		
Български държавни облигации в лева	25,055	22,178
Български държавни облигации в евро	23,086	23,445
Корпоративни облигации в лева	-	4,907
Корпоративни облигации в евро	<u>7,843</u>	<u>17,162</u>
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	<u>55,984</u>	<u>67,692</u>
<i>в т.ч. предоставени като обезпечение</i>		
<i>Български държавни облигации в лева</i>	14,758	11,309
<i>Български държавни облигации в евро</i>	<u>3,674</u>	<u>3,743</u>
Общо предоставени като обезпечение	<u>18,432</u>	<u>15,052</u>

Както е посочено в таблицата по-горе, към 31 декември 2020 г., дългови инструменти с отчетна стойност в размер на 18,432 хил. лева, отчитани по справедлива стойност в ДВД (2019 г. 15,052 хил. лева), са заложили във връзка със закономото изискване банките да обезпечават с държавни ценни книжа привлечените средства по бюджетни сметки.

Справедливата стойност, както на българските държавни облигации така и на корпоративните облигации е определена на базата на котираните пазарни цени към датата на отчета.

Към 31 декември 2020 г., БАКБ отчита и капиталови инвестиции по справедлива стойност в ДВД в размер на 3,447 хил. лева (2019 г. 734 хил. лева), както следва:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Акции в български дружества за платежни услуги	2,934	-
Акции в българско дружество – АДСИЦ	415	637
Акции в БФБ	<u>98</u>	<u>97</u>
Общо	<u>3,447</u>	<u>734</u>

Определянето на справедливата стойност на инвестициите в капиталови ценни книжа се базира на оценъчни модели, използващи директна и индиректна пазарна информация.

За оценка на инвестицията в акции на БФБ са използвани котировки от активен пазар към датата на отчета.

За оценка на инвестицията в капиталови книжа на дружество със специална инвестиционна цел е използван оценъчен модел, тъй като за книгата няма данни от активен пазар. Към 31 декември 2020 г., балансовата стойност на инвестицията е в размер на 415 хил. лева (2019 г.: 637 хил. лева).

За оценка на инвестициите в акции на български дружества за платежни услуги е използван оценъчен модел, тъй като за тях няма данни от активен пазар. Информация за приложения модел е оповестена в Приложение 30 на настоящия финансов отчет.

Нивата на използваните оценъчни техники спрямо йерархията на справедливите стойности, дефинирана от МСФО 13 по отношение на финансовите активи, класифицирани на като ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е оповестено в Приложение 30.

18 Дългови инструменти по амортизирана стойност

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., Банката отчита портфейл от дългови инвестиции, определени за отчитане по амортизирана стойност, както следва:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Български държавни облигации в евро	19,750	20,011
Чуждестранни държавни облигации в евро	2,107	2,182
Чуждестранни държавни облигации в щ.д.	15,936	-
Минус: Коректив за кредитни загуби	<u>(18)</u>	<u>(60)</u>
Дългови инструменти по амортизирана стойност, нетно	<u>37,775</u>	<u>22,133</u>

Към 31 декември 2020 г. българските държавни облигации на стойност 19,750 хил.лева (2019 г.: 20,011 хил.лева) са изцяло заложен в връзка със законното изискване за обезпечаване на привлечените средства от бюджетни контрагенти.

19 Инвестиционни имоти

Справедлива стойност	Сгради в процес на изграждане			Общо
	Сгради	Земя		
1 януари 2019 г.	<u>37,329</u>	<u>21,744</u>	<u>28,086</u>	<u>87,159</u>
Придобити	45	-	-	45
Прекласифицирани от активи за продажба	12,437	-	5,495	17,932
Отчетени като активи в процес на развитие	-	-	(1,579)	(1,579)
Продадени през 2019	(2,516)	-	(233)	(2,749)
Промяна в справедливата стойност	<u>576</u>	<u>(57)</u>	<u>(225)</u>	<u>294</u>
31 декември 2019 г.	<u>47,871</u>	<u>21,687</u>	<u>31,544</u>	<u>101,102</u>
Придобити	30	-	-	30
Прекласифицирани от финансов лизинг	5,277	-	-	5,277
Отчетени като активи в процес на развитие	-	-	(4,340)	(4,340)
Продадени през 2020	(2,623)	-	(641)	(3,264)
Промяна в справедливата стойност	<u>(185)</u>	<u>192</u>	<u>(10)</u>	<u>(3)</u>
31 декември 2020 г.	<u>50,370</u>	<u>21,879</u>	<u>26,553</u>	<u>98,802</u>

Инвестиционните имоти са оценени в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност. Справедливата стойност към 31 декември 2020 г. на инвестиционните имоти е получена на база оценки извършени от независими външни оценители. Оценителите са членове на Камарата на независимите оценители в България и имат съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките, отговарящи на Международните оценителски стандарти са получени при използване на определените в стандарта оценителски методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти. (виж също Приложение 30).

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

20 Дълготрайни материални и нематериални активи

	Земя и сгради по справедлива стойност	Активи с право на ползване	Други ДМА	Разходи по придобиване на дълготрайни активи	ДНМА	Общо
<i>Отчетна или преоценена стойност</i>						
1 януари 2019 г.	7,045	7,762	6,729	1,265	3,950	26,751
Придобити през 2019	112	157	1,630	590	484	2,973
Въведени в експлоатация през 2019	1,265	-	-	(1,265)	-	-
Извадени от употреба през 2019	-	(29)	(90)	-	(917)	(1,036)
Преоценка до справедлива стойност	116	-	-	-	-	116
Отчетна стойност отписана при преоценка	(485)	-	-	-	-	(485)
31 декември 2019 г.	8,053	7,890	8,269	590	3,517	28,319
Придобити през 2020	-	1,551	655	21	602	2,829
Извадени от употреба през 2020	-	(178)	(277)	-	(25)	(480)
31 декември 2020 г.	8,053	9,263	8,647	611	4,094	30,668
<i>Натрупана амортизация и обезценка</i>						
1 януари 2019 г.	428	-	4,796	-	3,061	8,285
Амортизация за 2019	234	2,004	742	-	347	3,327
Амортизация отписана при преоценка	(485)	-	-	-	-	(485)
Амортизация на отписани през 2019	-	(6)	(86)	-	(834)	(926)
31 декември 2019 г.	177	1,998	5,452	-	2,574	10,201
Амортизация за 2020	262	2,177	809	-	402	3,650
Амортизация на отписани през 2020	-	(82)	(262)	-	(25)	(369)
31 декември 2020 г.	439	4,093	5,999	0	2,951	13,482
<i>Балансова стойност</i>						
31 декември 2019 г.	7,876	5,892	2,817	590	943	18,118
31 декември 2020 г.	7,614	5,170	2,648	611	1,143	17,186

Офис сградите и прилежащите им терени са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, а всички останали активи по стойност на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и сумата на обезценката. (Приложение 30)

Към 31 декември 2020 г., Банката разполага с напълно амортизирани активи, които все още се използват в оперативната ѝ дейност на стойност 6,118 хил.лв. (2019 г.: 5,571 хил.лв.).

21 Активи за продажба

Баланс към 1 януари 2019	25,067
Прекласифицирани към инвестиционни имоти	(17,932)
Придобити през 2019 г.	5,714
Продадени през 2019 г.	(5,571)
Обезценка през 2019 г.	(28)
Баланс към 31 декември 2019 г.	7,250
Придобити през 2020	14,997
Продадени през 2020	(1,321)
Баланс към 31 декември 2020 г.	20,926

Справедливата стойност на имотите, класифицирани като активи за продажба към 31 декември 2020 г. е оценена на 21,031 хил. лева (2019 г.: 7,418 хил. лв.). Справедливата стойност е получена на база оценки извършени от външни независими оценители. Оценителите са членове на Камарата на независимите оценители в България и имат съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките са получени при използване на определените в Международните оценителски стандарти методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти (Приложение 30). През годината са придобити нови активи, класифицирани за продажба в размер на 14,997 хил. лева, като от тях активи за 14,536 хил. лева са придобити като директно намаление на кредитния портфейл (2019 г.: 5,523 хил. лв.).

22 Инвестиции в дъщерни дружества

В настоящия индивидуален финансов отчет инвестициите в дъщерни дружества са отчетени по цена на придобиване, намалена с разходите за обезценка. Към 31 декември 2020 г., Банката има три дъщерни дружества – БАКБ Файненс ЕАД, БАКБ Трейд ЕАД и Пейтех ЕООД, които притежава изцяло. И трите дружества са напълно консолидирани при изготвяне на консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2020 г., защото са изцяло контролирани от БАКБ АД.

БАКБ Файненс ЕАД е дъщерно дружество на БАКБ, предоставящо финансови услуги и има спомагателни функции за Банката. Чрез това дъщерно дружество, БАКБ осъществява лизингови сделки, както и сделки по търговско и потребителско кредитиране, като за целта се използват собствени средства на дружеството, а при необходимост и финансиране от Банката. От 2015 г., БАКБ Файненс ЕАД е регистрирано като финансова институция по реда и при условията на Наредба №26 на БНБ.

БАКБ Трейд ЕАД е 100% собственост на БАКБ. Дружеството е регистрирано през 2013 г. с предмет на дейност финансово-консултантска и търговско-консултантска дейност.

„Пейтех“ ООД е 100% собственост на БАКБ. Дружеството е регистрирано на 17 април 2019, като първоначално е съвместна инвестиция на БАКБ АД и БТК ЕАД с предмет на дейност разработка, поддръжка и дейности по управление на софтуер, покупка и продажба на софтуерни продукти и извършване на технически услуги, подпомагащи предоставянето на платежни услуги, както и различни други консултантски услуги и търговска дейност. На 14 октомври 2019 г., БАКБ придоби 100% от капитала на „Пейтех“ ООД, от който момент упражнява едноличен контрол върху дружеството. Към 31 декември 2020 г., ръководството на БАКБ преразгледа проекта за предоставяне на допълнителни платежни услуги чрез дъщерното дружество „Пейтех“ ООД и взе решение развитието му да бъде прекратено, поради което да се пристъпи към доброволна ликвидация на това дружество. Очаква се след изпълнението на всички законови процедури, ликвидацията да приключи най-късно до края на 2021 г. През 2020 г. е отчетена обезценка на инвестицията в „Пейтех“ ЕООД в размер на 290 хил. лева (2019: не е отчетена обезценка).

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

22 Инвестиции в дъщерни дружества (продължение)

Към 31 декември 2020 г., Банката извърши преглед за обезценка на инвестициите си в дъщерни дружества. Анализът показва, че за БАКБ Файненс и БАКБ Трейд не са налице индикатори за обезценка. За Пейтех бе установено, че балансовата стойност на инвестицията надвишава възстановимата му стойност, поради което е отчетена обезценка в размер на 290 хил.лева.

В таблиците по-долу са представени инвестициите в дъщерни дружества, съответно към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г.:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
БАКБ Файненс ЕАД	3,000	3,000
Пейтех ООД	534	824
БАКБ Трейд ЕАД	50	50
Общо инвестиции в дъщерни дружества	<u>3,584</u>	<u>3,874</u>

23 Други активи

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Активи в процес на развитие*	12,488	12,488
Разходи за бъдещи периоди	1,158	1,365
Авансови плащания	87	147
Разчети по преводи	174	266
Вземания по договори за наем на имоти	382	381
Други разчети и вземания	191	315
Вземания от продажба на имоти**	3,973	227
Общо други активи	18,453	15,189
Очаквани кредитни загуби по вземания	(176)	(212)
Други активи, нетно	<u>18,277</u>	<u>14,977</u>

* БАКБ е сключила договори за предоставяне на правото на строеж върху притежавани от нея парцели в гр. София, срещу изграждане на жилищни и търговски обекти от страна на контрагента, които има намерение да реализира чрез последваща продажба. В тази връзка имотите, за които е учредено право на строеж, са прекласифицирани от инвестиционни имоти като активи в процес на развитие. Към 31 декември 2020 г. БАКБ е сключила предварителни договори за продажба на част от изградените обекти, отчитани като активи в развитие на обща стойност в размер на 3,772 хил.лева, от продажбата на които е отчетена нетна печалба в размер на 1,350 хил.лева, включена в статията Други оперативни приходи на Отчета за всеобхватния доход (Приложение 8).

** В позицията са отчетени вземания, възникнали през 2020 г. с ненастъпил падеж, чийто матуритет е до 1 година.

24 Депозити на клиенти

В таблиците по-долу са представени депозитите на клиенти по вид валута и по тип на клиента, съответно към 31 декември 2020 г. и 2019 г.:

Вид валута	2020		2019	
	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Безсрочни депозити	Срочни депозити
Лев	588,420	243,382	374,304	280,793
Евро	220,261	419,969	252,311	391,584
Щатски долар	47,681	77,504	25,591	87,063
Британски лири	1,335	1,657	1,795	1,124
Общо	857,697	742,512	654,001	760,564

Тип на клиента	2020		2019	
	Безсрочни депозити	Срочни депозити	Безсрочни депозити	Срочни депозити
Небанкови финансови институции	52,042	12,835	55,670	14,328
Фирмени клиенти	709,067	125,874	527,943	109,466
Физически лица	96,588	603,803	70,388	636,770
Общо	857,697	742,512	654,001	760,564

Към 31 декември 2020 г., депозитите на клиенти включват 43,865 хил. лева (2019 г.: 44,849 хил. лева) депозити на свързани лица (Приложение 31).

Информация за ефективния лихвен процент по парични финансови инструменти към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. е оповестена в Приложение 32.3.2 Лихвен риск.

25 Други привлечени средства

Банката отчита като други привлечени средства задълженията си по различни договори за краткосрочно и дългосрочно финансиране, различни от задължения по депозитни договори и сметки на клиенти.

От юли 2015 г., БАКБ има споразумение с Българска банка за развитие (ББР) за участие в партньорска програма на ББР „Напред“ за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес. Основна цел на програмата е финансиране на българския бизнес при изгодни условия, за подпомагане развитието на икономиката, разкриване на нови работни места и реализиране на инвестиции в области с висока безработица. В рамките на споразумението, БАКБ има на разположение кредитна линия в размер на 35 милиона лева за финансиране на проекти, съответстващи на целите на програмата. През ноември 2018 г., БАКБ подписа ново споразумение с ББР, което е първото споразумение на ББР по програма „COSME+“ за подкрепа на малкия и среден бизнес в страната. Програма COSME+ се осъществява с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция. Целта на програмата е да осигури лесен достъп до финансиране за МСП през различните етапи на техния жизнен цикъл: създаване, разширяване или трансфер на дейността. С гарантирания по програма COSME+ ресурс, предоставен от ББР, БАКБ ще отпусна инвестиционни и оборотни кредити, и банкови гаранции. В рамките на споразумението БАКБ ще получи финансиране до 10 милиона евро за срок от 10 години.

Към 31 декември 2020 г., задълженията по дългосрочно привлечени средства са в размер на 38,131 хил. лева (2019 г.: 42,258 хил. лева) и отразяват задълженията към ББР, включително начислени лихви.

В следващите таблици е представено равнието между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност:

2020

	1 януари 2020 г	Входящи парични потоци	Изплатени лихви	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	31 декември 2020 г
Други привлечени средства	42,258	-	(616)	(4,127)	616	38,131
Общо пасиви от финансова дейност	42,258	-	(616)	(4,127)	616	38,131

2019

	1 януари 2019 г	Входящи парични потоци	Изплатени лихви	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	31 декември 2019 г
Други привлечени средства	36,589	9,779	(577)	(4,110)	577	42,258
Издадени дългови ценни книжа	3,160	-	(65)	(3,160)	65	-
Общо пасиви от финансова дейност	39,749	9,779	(642)	(7,270)	642	42,258

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 Г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

26 Други пасиви

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., други пасиви включват:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Разчети по преводи*	8,020	2,725
Задължения по договори за лизинг	5,247	5,955
Разчети с доставчици и получени аванси	2,989	2,124
Задължения към персонала	586	405
Провизии за задължения (приложение 29)	453	-
Задължения за ДДС	154	230
Разчети за данъци, различни от данък върху печалбата	115	150
Очаквани кредитни загуби по гаранции	129	7
Други разчети и задължения**	<u>3,009</u>	<u>4,328</u>
Общо други пасиви	<u>20,702</u>	<u>15,924</u>

*В позицията са включени средства получени като аванс по предварителен договор за продажба на вземане, в размер на 5,476 хил.лева

** Позицията включва задължения по договорености с НГФ в размер на 861 хил.лева и други средства по специални сметки под условие в размер на 1,804 хил.лева.

Промяната на задълженията по договорите за лизинг през периода, приключващ на 31 декември 2020 г. е представена в следващата таблица:

	<u>2020</u>
Към 1 януари 2020 г.	5,955
Нови договори	1,551
Натрупана лихва	98
Плащания	(2,262)
Прекратени договори	(95)
Към 31 декември 2020 г.	<u>5,247</u>

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2020 г. е в размер на 2,262 х.лв. Матуритетният анализ на задълженията по лизинг е оповестен в Приложение 32.4

27 Основен капитал и резерви

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., регистрираният капитал на БАКБ е в размер на 24,691 хиляди лева, разпределен в 24,691,313 броя обикновени безналични акции, с право на глас и всяка с номинална стойност от 1 лев. От 2006 г., БАКБ е публично дружество и акциите ѝ са регистрирани за търговия на Българската Фондова Борса – София. Акционерното участие в Банката е разпределено между вариращ брой местни и чуждестранни инвеститори.

Акционерната структура на Банката към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. е както следва:

Акционер	<u>2020</u>	<u>Процент</u>	<u>2019</u>	<u>Процент</u>
CSIF, България	15,199,133	61.56%	15,199,133	61.56%
LTBI HOLDINGS LLC, САЩ	8,816,618	35.71%	8,814,402	35.70%
Други акционери	<u>675,562</u>	<u>2.73%</u>	<u>677,778</u>	<u>2.74%</u>
Общо	<u>24,691,313</u>	<u>100.00%</u>	<u>24,691,313</u>	<u>100.00%</u>

27 Основен капитал и резерви (продължение)

Премиен резерв

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., няма движение в премиения резерв на Банката, който отразява разликата между номиналната стойност на издадените акции и тяхната цена.

Резерви

Според разпоредбите на действащото законодателство в България, дружествата следва да заделят най-малко 10% от нетната си печалба във фонд "Резервен", докато размерът му достигне минимум 10% от регистрирания капитал на дружеството. Законът не допуска изплащане на дивиденди, преди да са заделени необходимите суми във фонд „Резервен“. В случай, че сумата във фонд „Резервен“ спадне под законовия минимум, Банката разполага със срок от две години, за да възстанови минималното му ниво. В резултат на реализирани значителни печалби в предходни отчетни периоди и консервативна дивидентна политика, БАКБ исторически поддържа високо ниво на натрупани резерви, надвишаващи минималните законови изисквания. Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., резервите на Банката включват:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Фонд "Резервен "	237,735	222,748
Натрупани загуби от минали години	(102,641)	(102,641)
Ефект от въвеждане на МСФО 9	<u>(5,172)</u>	<u>(5,172)</u>
Общо резерви	129,922	114,935
Печалба за годината	<u>12,895</u>	<u>14,317</u>
Неразпределена печалба и други резерви	<u>142,817</u>	<u>129,252</u>

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. преоценъчният резерв на Банката има следните компоненти:

<i>Преоценъчен резерв</i>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Резерв от преоценка на недвижими имоти	5,113	5,113
<i>Данъчен ефект</i>	(511)	(511)
Резерв за капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	(201)	764
<i>Данъчен ефект</i>	20	(76)
Резерв за дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	492	1,435
<i>Данъчен ефект</i>	(49)	(143)
ОКЗ от дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	<u>47</u>	<u>155</u>
Общо преоценъчен резерв	<u>4,911</u>	<u>6,737</u>

28 Условни задължения и ангажименти

Банката е контрагент по банкови гаранции и акредитиви и други задбалансови ангажименти, като част от обслужването на своите клиенти. Тези инструменти носят в различна степен елементи на кредитен и лихвен риск. Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., поетите от Банката ангажименти са както следва:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Неусвоени кредитни ангажименти	69,496	89,252
Банкови гаранции	20,154	34,460
Акредитиви	<u>29</u>	<u>593</u>
Общо	<u>89,679</u>	<u>124,305</u>

29 Съдебни производства

Към 31 декември 2020 г. и 2019 г., няма предявени съществени съдебни искове срещу БАКБ, които могат да имат значителни последици за БАКБ и/или за финансовото ѝ състояние, с изключение на едно гражданско дело, по което съществува с голяма степен на вероятност за БАКБ да възникнат задължения за плащане на парични средства, след евентуално окончателно решение на съда за уважаване на исковата претенция. Поради това, в настоящия индивидуален финансов отчет, са признати провизии за евентуалните задължения, свързани с това съдебно производство в размер на 453 хил.лева, оповестено в пояснително приложение 26.

30 Информация за справедлива стойност

МСФО 7 "Финансови инструменти: Оповестяване" изисква пояснителните приложения към финансовия отчет да съдържат информация за определянето на справедливата стойност в съответствие с МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“ на финансовите активи и пасиви. Банката определя справедливата стойност на финансовите си инструменти като се базира на налична пазарна информация или използва подходящи оценъчни техники, когато такава не е налична.

В следващата таблица е представена информация за балансовата стойност и справедливата стойност на финансови активи и пасиви:

	<u>Балансова стойност</u>		<u>Справедлива стойност</u>	
	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Финансови активи				
Кредити и аванси на клиенти	1,155,757	1,019,486	1,149,247	1,016,948
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,990	1,282	1,990	1,282
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	59,431	68,426	59,431	68,426
Финансови активи по амортизирана стойност	37,775	22,133	39,672	23,497
Други финансови активи	4,544	977	4,544	977
Финансови пасиви				
Безсрочни депозити на клиенти	857,697	654,001	857,697	654,001
Срочни депозити на клиенти	742,512	760,564	743,444	762,058
Други привлечени средства	38,131	42,258	38,131	42,258
Други финансови пасиви	11,615	7,458	11,615	7,458
Задбалансови позиции				
	<u>Номинална стойност</u>		<u>Справедлива стойност</u>	
Неусвоени кредитни ангажименти	69,496	89,252	69,496	89,252
Банкови гаранции и акредитиви	20,183	35,053	25	23

Преценката на ръководството е, че справедливата стойност на парични средства в брой и по сметки в БНБ, както и депозити на банки, не се различава съществено от балансовата им стойност. Справедливата стойност на предоставени кредити на клиенти с плаващ лихвен процент се приближава до балансовата им стойност. Очакваните парични потоци от кредити с фиксиран лихвен процент, които не са обезценени се сконтират с текущите пазарни лихвени проценти, за да се определи справедливата им стойност.

Справедливата стойност на кредити и аванси на банки също се счита близка до балансовата стойност, тъй като тези финансови активи са краткосрочни (с матуритет под 1 месец). Други привлечени средства представляват получено финансиране по програми на ББР, които се считат за специфични. Лихвеният процент по финансирането е плаващ като лихвените условия са еднакви за всички пазарни участници, които имат достъп до програмата, следователно лихвения процент по тези финансираня се счита за пазарен, т.е. на тази база справедливата и балансовата стойност не се различават съществено.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 Г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Банката не очаква да бъдат направени плащания по гаранции и акредитиви. Неусвоените кредитни ангажименти се отнасят предимно за кредити с плаващ лихвен процент и следователно тяхната справедлива стойност не се различава съществено от техния договорен размер.

Таблицата, представена по-долу представя йерархия по справедлива стойност на активите и пасивите:

Към 31 декември 2020 г.

	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Общо</u>
Кредити и аванси на клиенти	-	1,149,247	-	1,149,247
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	1,990	-	1,990
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	55,984	-	-	55,984
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	98	3,349	3,447
Финансови активи по амортизирана стойност	39,672	-	-	39,672
Земя и сгради използвани в дейността	-	-	7,614	7,614
Инвестиционни имоти	-	-	98,802	98,802
Други финансови активи	-	4,544	-	4,544
Общо активи	95,656	1,155,879	109,765	1,361,300
Безсрочни депозити на клиенти	-	857,697	-	857,697
Срочни депозити на клиенти	-	743,444	-	743,444
Други привлечени средства	-	38,131	-	38,131
Други финансови пасиви	-	11,615	-	11,615
Общо пасиви	-	1,650,887	-	1,650,887

Към 31 декември 2019 г.

	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Общо</u>
Кредити и аванси на клиенти	-	1,016,948	-	1,016,948
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	1,282	-	1,282
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	67,692	-	-	67,692
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	97	637	734
Финансови активи по амортизирана стойност	23,497	-	-	23,497
Земя и сгради използвани в дейността	-	-	7,876	7,876
Инвестиционни имоти	-	-	101,102	101,102
Други финансови активи	-	977	-	977
Общо активи	91,189	1,019,304	109,615	1,220,108
Безсрочни депозити на клиенти	-	654,001	-	654,001
Срочни депозити на клиенти	-	762,058	-	762,058
Други привлечени средства	-	42,258	-	42,258
Други финансови пасиви	-	7,458	-	7,458
Общо пасиви	-	1,465,775	-	1,465,775

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. няма движения между нивата на йерархията на справедливите стойности на активите и пасивите.

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Допълнителна информация за активи, чиито справедливи стойности са класифицирани като Ниво 3

Капиталови ценни книжа по справедлива стойност в друг всеобхватен доход

Към 31 декември 2020 г., оценката на капиталовата инвестиция в дружеството със специална инвестиционна цел И Ар Джи 3 е определена на база предложена цена на акция от отправено търгово предложение от страна на основния акционер за закупуване на приблизително 20% от капитала на дружеството. Акциите на „И Ар Джи Капитал – 3“ АДСИЦ са приети за търговия на БФБ АД, но не могат да бъдат определени като активно търгувани съгласно разпоредбите на Наредба №41 на КФН, поради което БАКБ е преценила, че средно-претеглената цена от борсовия бюлетин на БФБ АД към 31 декември 2020 г. в размер на 4,70 лева/акция, не е достатъчно представителна относно справедливата стойност на акциите. Допълнително, притежаваният обем акции /4,6% от капитала на дружеството/ е значителен от гледна точка средно-дневния обем търговия и не е възможно да бъде реализиран на БФБ без определен дисконт в цената. На 16 ноември 2020 г. в КФН е внесен проект на задължително търгово предложение по чл.149, ал.1 и ал.6 от ЗППЦК от новия мажоритарен акционер на дружеството - „Велграф Асет Мениджмънт“ АД, /придобил пряко в края на октомври 79,40% от капитала /, за закупуване на 432 640 броя акции - 20.60 % от капитала на И Ар Джи 3 от останалите акционери на дружеството. С оглед на тези обстоятелства, справедливата стойност на инвестицията на Банката в капитала на „И Ар Джи Капитал – 3“ АДСИЦ към 31 декември 2020 г. е определена на база цената на търговото предложение - 4,30 лева/акция, даваща най-реална оценка относно цената, по която притежавания пакет от акции би могъл да бъде реализиран.

Към 31 декември 2020 г. е отчетена инвестиция в акции на две дружества, чиято дейност е свързана с основно с предоставяне на различни видове платежни услуги и иновативни технологични решения за осъществяването им. Поради липса на директна пазарна информация, за оценка на справедливата стойност на тези акции, е приложен методът на пазарните множители на дружества аналози при който рисковият профил и потенциала за растеж на оценяваната компания се сравняват с тези на избрани сравними публични компании. Пазарните множители за аналогични дружества дават индикация за това какво би платил информиран инвеститор на активен пазар. Тези множители впоследствие се прилагат към оперативните характеристики и финансови показатели на оценяваното дружество, за да бъде определена неговата справедлива стойност. При изграждане на модела се използват данни от публично достъпни източници..

Инвестиционни имоти

В таблицата по-долу е представена информация за справедливата стойност в зависимост от предназначението на имота:

Вид инвестиционен имот	2020	2019
Парцели (земи)	26,553	31,544
Жилищни	7,814	8,363
Търговски	24,672	26,860
Ваканционни	34,204	28,690
Промислени	5,559	5,645
Общо справедлива стойност	98,802	101,102

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Активи за продажба

В таблицата по-долу е представена информация за справедливата стойност на активите за продажба в зависимост от вида на имота:

Активи за продажба

Вид актив за продажба	2020	2019
Парцели (земи)	1,588	913
Жилищни	2,699	3,666
Търговски	16,106	2,058
Ваканционни	579	721
Промишлени	59	60
Общо справедлива стойност	21,031	7,418

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при определянето на справедливата стойност на основната част от инвестиционните имоти и активите за продажба:

Легенда:

Метод на вещната стойност (МПР)

Метод на пазарния подход (МПП)

Метод на капитализиране на бъдещите парични приходи (МКБПП)

Вид инвестиционни имоти	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал на справедливите стойности	
			2020	2019
Парцели (земи)	МПП - УПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€110 - €330	€120 - €500
	МПП - ПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€7 - €9	€7 - €10
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
Жилищни имоти	МПР	Еталонни строителни цени кв.м.	€180 - €200	€150 - €480
		Годишен ръст на еталонни строителни цени	0%	0%
	МПП	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€230 - €460	€240 - €780
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
	МКБПП	Очакван месечен наем на кв.м.	-	-
		Годишен ръст на наема	-	-
Търговски имоти	МПП	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€600 - €1,300	€700 - €1,700
		Годишен ръст на пазарните аналози	0 %	0 %
	МКБПП	Очакван месечен наем на кв.м.	€3 - €8	€3 - €7
		Годишен ръст на наема	0%	0%

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

			2020	2019
Ваканционни имоти	МПП-сгради	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€130 - €550	€130 - €400
	МПП-УПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€9 - €15	€5 - €17
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
	МКБПП	Очакван дневен наем / помещение	€30 - €40	€20 - €100
		Годишен ръст на наема	0%	0%
			2020	2019
Промишлени имоти	МПР	Еталонни строителни цени кв.м.	€250 - €300	€60 - €300
		Годишен ръст на еталонни строителни цени	0%	0%
	МПП	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€40 - €240	€40 - €260
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%

Земя и сгради за собствени нужди, по справедлива стойност

Към 31 декември 2020 г., Банката притежава земя и сгради, използвани като офиси за осъществяване на оперативната ѝ дейност, на стойност 7,614 хил. лв. (2019 г.: 7,876 хил. лв). За офиса в гр. София е изготвена оценка на справедливата стойност през 2019 г., която е била отразена в отчетите към 31 декември 2019 г. Ръководството счита, че през 2020 г. не е настъпила съществена промяна в справедливата стойност, поради което балансовата стойност на този актив към 31 декември 2020 г. е приблизително равна на справедливата му стойност. За офиса в гр.Бургас е изготвена оценка през 2020 г., която показва, че справедливата стойност на имота не се различава съществено от балансовата му стойност, поради което във финансовия отчет не е отразена преоценка за този актив.

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при определянето на справедливата стойност на земя и сгради за собствени нужди:

Вид на имота	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал на справедливите стойности	
			2020	2019
Имоти за собствени нужди	МПП - УПИ	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€500 - €550	€500 - €550
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
	МПП-сграда	Оферта (Сделка) цена кв.м.	€1,500 - €1,600	€1,500 - €1,600
		Годишен ръст на пазарните аналози	0%	0%
	МКБПП-сграда	Очакван месечен наем на кв.м.	€5- €13	€10- €12
		Годишен ръст на наема	0%	0%

30 Информация за справедлива стойност (продължение)

Кратко описание на всеки от гореспоменатите методи, за оценка на земи и имоти:

Метод на пазарния подход (МПП)

При метода на пазарните аналози, справедливата стойност се определя чрез сравнение на оценявания имот (сгради и земя) с пазарната цена на съпоставими или близки по характеристики обекти-аналози, като се отчитат специфичните особености на оценявания обект. Следните характеристики на имота се взимат предвид при избора на пазарни аналози: местоположение, технически характеристики (конструкция, състояние, възраст, площ), предназначение, функционалност, инфраструктура и транспортна достъпност на района и др. Разликите на сравняваните еталонни обекти спрямо оценявания обект се коригират съответно (в "плюс" или в "минус") според по-добрите им или по-слаби характеристики с експертни коефициенти (проценти), отразяващи степента на качествените и количествените отклонения от сравнявания обект.

Метод на вещната стойност (МВР)

Методът на вещната стойност или още метод на прогнозните разходи е основен при определяне на справедливата стойност на промишлени, складови, логистични сгради и къщи в крайградски и извънградски райони. При оценка на апартаменти, търговски обекти, хотели, офиси и други подобни, методът се използва основно за информация. Вещният метод се базира на калкулиране на възстановителната стойност на сградата към момента на оценката. За целта се използва единична цена на квадратен метър разгърнатата застроена площ на новоизградени обекти с аналогично функционално предназначение, конструкция, особености на изпълнение на допълнителните, довършителните, инсталационни и други работи. Единичната цена включва разходите по проектиране и всички разходи за изграждане на обекта. Стойността на извършените допълнителни подобрения в оценявания самостоятелен обект в сграда е прибавена към определената стойност на обекта.

Метод на капитализиране на бъдещите парични приходи (МКБПП)

Резултатът от оценка на оценявания имот по метода на капитализиране на бъдещите парични приходи, представлява пазарна стойност, която се получава на базата на оценката на очакваната бъдеща доходност от обекта (чисти парични потоци). Информацията от рекламни обяви и съобщения, помествани в специализираните печатни издания, в интернет и други медии отразява инвестиционните намерения на инвеститорите-продавачи (наемодатели) на имоти и не представлява най-достоверен източник на пазарна информация (пазарни свидетелства) - ето защо при позоваване на офертни стойности, те биват коригирани от 5-10% надолу.

31 Сделки със свързани лица

Лицата се считат за свързани, ако една от страните има възможност да упражнява контрол или значително влияние върху другата при взимането на финансови или оперативни решения.

Банката счита за свързани лица членовете на ръководните ѝ органи, както и дружества, които те притежават, управляват или в които имат значително влияние. Освен това, свързани с Банката лица са и притежателите на съществен дял от капитала ѝ. Крайна компания – майка на Банката към 31 декември 2020 г. е „СИЕСАЙЕФ“ АД, дружество регистрирано в България, което притежава 61.56% (2019: 61.56%) от капитала на Банката. Г-жа Цветелина Бориславова Карагьозова е лице, което упражнява контрол върху прекия акционер „СИЕСАЙЕФ“ АД, тъй като: 1) притежава над 50% от гласовете в общото събрание на акционерите; и 2) може да определя повече от половината от членовете на неговия Съвет на директорите. Дружеството LTBI HOLDINGS LLC, регистрирано в САЩ, което притежава 35.71% от капитала на БАКБ е акционер със значително влияние и съответно свързано лице с Банката.

Банката сключва сделки със свързани лица, извършвайки обичайните си банкови операции. Тези сделки се договарят при пазарни условия и включват основно предоставяне на кредити, приемане на депозити и други банкови услуги. През 2020 г. са осъществявани сделки със следните свързани лица в процеса на оперативната банкова дейност:

Свързано лице	Вид свързаност
„СИЕСАЙЕФ“ АД	акционер, упражняващ контрол върху дейността на БАКБ, крайна компания майка
БАКБ Файненс ЕАД	дъщерно дружество
БАКБ Трейд ЕАД	дъщерно дружество
Пейтех ООД	дъщерно дружество
АЙ ДИ ЕС Фонд АД	Съвместно дружество на БАКБ Файненс ЕАД и СИЕСАЙЕФ АД
Други свързани дружества	дружества, контролирани или значително повлияни от основния акционер СИЕСАЙЕФ АД или от член на ръководството на БАКБ
Ръководен персонал	Членове на УС и НС на БАКБ, в т.ч.:
<i>Г-жа Цветелина Бориславова-Карагьозова</i>	<i>председател на НС на БАКБ</i>
<i>Г-н Мартин Бойчев Ганев</i>	<i>член на НС на БАКБ</i>
<i>Г-н Серж Лиоути</i>	<i>член на НС на БАКБ до 12 август 2020 г.</i>
<i>Г-н Петър Атанасов</i>	<i>член на НС на БАКБ след 12 август 2020 г.</i>
<i>Г-н Васил Симов</i>	<i>председател на УС на БАКБ и изпълнителен директор</i>
<i>Г-н Илиан Георгиев</i>	<i>член на УС на БАКБ и главен изпълнителен директор</i>
<i>Г-жа Лорета Григорова</i>	<i>член на УС на БАКБ и изпълнителен директор</i>
<i>Г-н Александър Димитров</i>	<i>член на УС на БАКБ и изпълнителен директор</i>
<i>Г-жа Силвия Кирилова</i>	<i>член на УС на БАКБ</i>

31 Сделки със свързани лица (продължение)

Информация за сделките със свързани лица към 31 декември 2020 и 2019 г., и съответните приходи и разходи за периода, е представена в следващите таблици:

<u>Салдо към 31 декември 2020 г.</u>	<u>CSIF</u>	<u>Ръководен персонал</u>	<u>Дъщерни дружества</u>	<u>Други свързани лица</u>	<u>Общо</u>
<i>Активи</i>					
Кредити и аванси на клиенти	-	5	11,153	4,830	15,988
Общо	-	5	11,153	4,830	15,988
<i>Пасиви</i>					
Депозити на клиенти	458	26,714	5,147	11,546	43,865
Общо	458	26,714	5,147	11,546	43,865
<i>Задбалансови ангажменти</i>					
Неусвоени кредитни ангажменти	-	75	1,775	-	1,850
Гаранции и акредитиви	-	-	-	20	20
<u>Разходи и приходи за годината, породени от сделки със свързани лица през 2020г.</u>	<u>CSIF</u>	<u>Ръководен персонал</u>	<u>Дъщерни дружества</u>	<u>Други свързани лица</u>	<u>Общо</u>
<i>Разходи</i>					
Разходи за лихви	-	81	-	16	97
Административни разходи	944	-	-	373	1,317
Общо разходи	944	81	-	389	1,414
<i>Приходи</i>					
Приходи от лихви	-	1	278	106	385
Приходи от такси и комисиони	11	1	2	133	147
Други оперативни приходи	-	-	-	44	44
Общо приходи	11	2	280	283	576

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

31 Сделки със свързани лица (продължение)

Салдо към 31 декември 2019 г.	CSIF	Ръководен персонал	Дъщерни дружества	Други свързани лица	Общо
<i>Активи</i>					
Кредити и аванси на клиенти	-	49	959	5,200	6,208
Общо	-	49	959	5,200	6,208
<i>Пасиви</i>					
Депозити на клиенти	3,162	25,935	4,141	11,611	44,849
Общо	3,162	25,935	4,141	11,611	44,849
<i>Задбалансови ангажименти</i>					
Неусвоени кредитни ангажименти	-	47	968	-	1,015
Гаранции и акредитиви	-	-	-	20	20
Разходи и приходи за годината, породени от сделки със свързани лица през 2019г.	CSIF	Ръководен персонал	Дъщерни дружества	Други свързани лица	Общо
<i>Разходи</i>					
Разходи за лихви	-	107	-	18	125
Административни разходи	958	-	-	369	1,327
Общо разходи	958	107	-	387	1,452
<i>Приходи</i>					
Приходи от лихви	-	1	81	186	268
Приходи от такси и комисиони	5	1	7	133	146
Други оперативни приходи	-	-	-	57	57
Общо приходи	5	2	88	376	471

Възнаграждения на ръководния персонал

За финансовата 2020 г. и 2019 г., Банката е начислила възнаграждение на членовете на ръководния персонал, както следва:

Ръководен персонал	2020	2019
Надзорен Съвет	73	78
Управителен Съвет	528	560
Общо	601	638

32. Управление на финансовите рискове

32.1. Действащо предприятие

Индивидуалният финансов отчет на Банката е изготвен на принципа на действащо предприятие. Независимо от това, както е оповестено по-долу, дейността на Банката е изложена на редица рискови фактори, обстоятелства и несигурност, които биха могли да повлияят на бъдещите резултати или способността на БАКБ да продължи дейността си като действащо предприятие. Ръководството счита, че Банката ще продължи да съществува като действащо предприятие чрез адекватно управление на риска, увеличена оперативна ефективност и осигуряване на достатъчно ликвидност посредством увеличена възможност за самофинансиране, диверсифициране на източниците за финансиране и добра капиталова обезпеченост.

32.1.1. Основни рискови фактори

Рисковете, на които е изложена Банката могат да бъдат надеждно управлявани и смекчени чрез използването на предпазни мерки, внедряването на контролни механизми и автоматизация на процеси. Някои рискове са извън контрола на Банката и не могат да бъдат смекчени. Основните фактори, посочени по-долу не трябва да бъдат разглеждани като изчерпателно и всеобхватно оповестяване на всички възможни рискове и несигурности, защото могат да съществуват рискове и несигурности, които не са известни на Банката или които Банката счита за несъществени, но в бъдеще могат да се окажат съществени.

Трайното и успешно развитие на Банката до голяма степен зависи от състоянието на българската и световната икономика. Икономическата обстановка продължава да поставя предизвикателства. Всяка отрицателна промяна на макроикономическите фактори би могла да има неблагоприятен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансовото ѝ състояние.

Както всички останали банки, БАКБ е изложена на различни рискове. Банката е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на риск, на който е изложена. Политиката за управление на риска се приема от Управителния съвет и се одобрява от Надзорния съвет. Документът урежда организацията на дейността за изпълнение на стратегическите цели, рамката за управление на рисковете и рисковия толеранс възприети от Надзорния и Управителния съвет на Банката. Рисковата политика и правилата за управление и контрол на риска определят методите за оценка на различните видове риск, на които е изложена Банката (вкл. кредитен риск, ликвиден риск, лихвен риск, валутен риск и кредитен риск от контрагента), дефинират връзките между отделните структурни единици при управлението на рисковете и установяват система от лимити и индикатори за ранно предупреждение, които отразяват рисковия толеранс възприет от Банката.

Главната цел на Политиката за управление на риска е да наложи ясно определени параметри за операциите на Банката, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите резултати на Банката. Спазването на правилата и процедурите за управление на риска се следи регулярно, в зависимост от нивото на риска и потенциалното му въздействие върху дейността на Банката. Всяко отклонение от приетите вътрешни стандарти се докладва на мениджмънта на Банката и се предприемат съответните действия и мерки предвидени във вътрешните правила. Политиката за Управление на риска се преразглежда ежегодно с цел прилагане на адекватни и ефективно функциониращи системи за управление и контрол на риска. В допълнение, звеното за вътрешен контрол извършва независим преглед на системите за управление на риска и спазването на приетите политики.

План за възстановяване / Директива 59/15.05.2014

В съответствие с изискванията на *Директива 59/15.05.2014* на Европейския парламент за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции, чл.6 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, чл.73г от Закона за кредитните институции и чл. 25 от Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, всички банки изготвят план за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които те следва да предприемат за възстановяване на финансовото си състояние при възникване на финансови затруднения.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.1.1. Основни рискови фактори (продължение)

Планът за възстановяване е приет с решение на Управителния съвет от 20.11.2014г. и е одобрен от Надзорния съвет с решение от 27.11.2014 г. Документът се състои от четири основни части, които описват процеса по създаване на плана, реда за неговото активиране, опциите за възстановяване при отделни сценарии и реда за вътрешна и външна комуникация в случай на активирането му. Планът за възстановяване съдържа анализ на влиянието на неблагоприятни събития, които могат силно да засегнат финансовото състояние на Банката, включително кризи, имащи отражение върху целия финансов пазар и върху Банката. Описани са процесите по създаване и активиране на плана, както и използваните лимити и индикатори, свързани с превантивната оценка на уязвимостта на ликвидната и капиталовата позиция, доходността, рисковия профил и набелязване на необходими действия. Планът, също така, описва и анализира структурата и ключовите дейности на БАКБ, както и основните моменти в нейната стратегия. Основна част от плана е посветена на опциите за възстановяване - избраните мерки за възстановяване, оценка на количествен/качествен ефект, период за реализация и вероятност за изпълнение, както и оценка на резултатите от приложени стрес сценарии. Разработен е и план за комуникация с вътрешните структури на Банката и външни организации, както и етапи, последователност и обхват на действията свързани с активиране на плана за възстановяване. От създаването си, документът е преразглеждан и актуализиран ежегодно и представян на регулаторния орган – БНБ. Последната актуализация на Плана за възстановяване е одобрена с решение на УС от 26.05.2020 г. и решение на Надзорния съвет от 02.06.2020 г. като последните промени включват оценка на въздействието на COVID 19 и обобщение на ефектите върху бизнес представянето на Банката, анализ на капацитета за възстановяване след прилагане на всяка една от избраните опции и идентификация на възможните пречки / рискови фактори за реализация на избраните опции/мерки.

Оценка за въздействието на епидемията от COVID 19 върху дейността и финансовите отчети

Разпространението на COVID 19 доведе до безпрецедентна ситуация в световен мащаб и оказва силно негативно влияние върху икономика, бизнес, банкова система, доходи и заетост.

Пълният обхват на шока ще продължи да бъде оценяван и ще има отражение върху финансовия профил в предстоящите периоди, като степента на влияние се очаква да бъде функция на скоростта и времето за възстановяване, ефективност на програмите за ваксиниране.

Годината беше белязана с множество необичайни събития и извънредни мерки и с навлизането във фазата на възстановяване, фокусът се премества от непосредствените ограничения и негативи към структурните промени и естеството на възстановяването. Макар че все още е твърде рано да се обхванат в пълнота ефектите от предприетите мерки и предизвикателства пред и след възстановяването, очакванията са основните акценти и/или рискове в дейността на Банката да бъдат свързани с:

- Управлението на качеството на портфейлите – активни действия за навременно установяване на потенциални проблеми и прилагане на подходящи мерки за ограничаване потенциалния ръст на необслужваните експозиции;
- Засилено внимание на ликвидната позиция и осигуряване на устойчив модел на финансиране;
- Оптимизация и дигитализация на работните процеси за подкрепа на рентабилността и конкурентната позиция на Банката;
- Развитие на кредитните стандарти;
- Възможността за осигуряване на съответстваща на поеман риск рентабилност, в условията на изключително стеснени лихвени маржове.

На този етап от разпространение на вируса, не могат в дълбочина и надеждно точно да бъдат измерени ефектите върху развитието на бизнеса на Банката. Ръководството е осъществило редица действия за ограничаване на потенциалните бъдещи негативи:

- активиран е план за работа в извънредни условия,
- определени са критичните функции и обхвата на служителите за осигуряване на тяхната непрекъсваемост,
- осигурена е защитена среда и дистанционен режим на работа,
- провежда се активно наблюдение и управление на входящите и изходящите парични потоци,
- осъществява се активна дистанционна комуникация с кредитополучатели

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск

Кредитният риск представлява текущия или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по сключен договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорните условия. Кредитният риск за Банката възниква във връзка с дейността ѝ по кредитиране, предоставяне на депозити в други банки, както и инвестирането в ценни книжа. Кредитният риск е основен за дейността на Банката, поради което ръководството управлява и следи много внимателно изложеността ѝ към кредитен риск.

Политиката за кредитна дейност на Банката и инструкциите за кредитиране са разработени от структурните звена, ангажирани с управление на кредитната дейност, кредитния риск и правен отдел и се приемат от Управителния съвет. Системата от вътрешни правила, процедури и стандартизирани кредитни продукти отразява организацията на дейността и стратегията на Банката, регулира процеса на извършване на кредитен анализ и процеса по одобрение на кредити, определя лицата, които имат правомощия да одобряват кредити, правилата за изготвяне, поддържане и съхранение на кредитната документация, процедурите за отпускане на средства и дефинира дейностите за упражняване на съответстващ текущ и последващ контрол, вида и размера на приеманите обезпечения, необходимите застраховки и други техники за редуциране на риска. Както е оповестено по-нататък, в кредитния портфейл съществува концентрация на риск, както по отношение на ограничен брой кредитополучатели, така и към ограничен брой сектори на икономиката, които могат да бъдат повлияни неблагоприятно при влошаване на икономическата среда.

Вътрешните правила за кредитиране на Банката формулират детайлни процедури за контрол върху изразходване на средствата по кредита, за регулярно наблюдение на финансовото състояние на кредитополучателя, както и проверки за текущото състояние на обезпеченията по кредита и изпълнение на заложените договорни условия. За всички експозиции към един клиент или група свързани лица с размер над 1% от капитала на Банката, ръководството следи текущо спазването на условията по договора, финансовото състояние на длъжника, състоянието на обезпечението, както и други финансови показатели. За нуждите на управление на риска, по тези кредити се изготвят периодични анализи минимум два пъти годишно. В изпълнение на Насоките на ЕБО (2018/06) за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции през 2019 г. е разработена Стратегия за управление на необслужвани експозиции и придобити обезпечения от необслужвани експозиции и Оперативна програма за необслужваните експозиции и придобитите обезпечения от необслужвани експозиции, която е приета от Управителния Съвет и одобрена от Надзорния съвет. Стратегията и Оперативната програма са преразгледани и актуализирани с решение на УС от 19 ноември 2020 г. и одобрени от Надзорния съвет на 01 февруари 2021 г., като обхващат оперативни планове за период 2021-2023 г. Стратегията има за цел да подобри рисковия профил и да въведе допълнителни мерки, свързани с процесите по наблюдение и контрол върху недоходоносните активи като определя основните параметри на Програмата за намаляване на необслужваните експозиции в средно-срочен хоризонт и конкретни опции за отделни експозиции или портфейли. Недостатъчно ефективното и ефикасно управление и поддържане на качеството на активите или пък недостатъчният ръст на активите, биха могли да повлияят негативно върху бизнеса на Банката, резултатите от дейността и финансовото ѝ състояние.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск(продължение)

Максимална експозиция към кредитен риск

Таблицата по-долу показва максималната експозиция към кредитен риск по клас финансови активи. Паричните средства в БНБ не са включени в приложената таблица, защото те носят минимален кредитен риск и Ръководството на Банката го счита за незначителен.

	2020		2019	
	Максимална експозиция	Нетна експозиция	Максимална експозиция	Нетна експозиция
Кредити и аванси на банки	54,923	54,923	150,324	150,324
Кредити и аванси на клиенти	1,155,757	160,745	1,019,486	117,985
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,990	1,990	1,282	1,282
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	59,431	59,431	68,426	68,426
Финансови активи по амортизирана стойност	37,775	37,775	22,133	22,133
Други финансови активи	4,544	4,544	977	977
Общо максимална експозиция към кредитен риск	1,314,420	319,408	1,262,628	361,127
<i>Максимална експозиция към кредитен риск, свързана със задбалансови позиции</i>				
Неусвоени кредитни ангажменти	69,496	36,828	89,252	48,405
Банкови гаранции и акредитиви	20,183	2,716	35,053	9,444

Размерът на нетната експозиция на кредити и аванси на клиенти, както и на банкови гаранции, представлява намалената отчетна стойност с размера на високо-ликвидните обезпечения, изчислена на база кредит по кредит или гаранция по гаранция. Банката изчислява нетната експозиция на неусвоените кредитни ангажменти, като приспада всички останали обезпечения по кредита.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Контрол на кредитните лимити и приемане на обезпечения

Кредитният процес в Банката се основава на принципа на разделение на функциите и компетенциите по анализа, вземането на решение за одобряване на кредити, управлението и контрола върху кредитните сделки. Кредитният риск се контролира чрез установяване на лимити, които определят допустимата граница (степената на риск която ще се поема) към индивидуален длъжник, група контрагенти (включително свързани лица).

Управлението на кредитния риск и риска от концентрация се базира на:

1. Прилагане на комплексна система за навременно идентифициране на рисковете, включваща:

- редовни вътрешни прегледи на подпортфейли, както и на значими индивидуални експозиции – оценки и тенденции в тяхното развитие;
- анализ на условията на външната оперативна среда и периодичен преглед на рисковете в определени сектори;
- преглед на използвани техники за редуциране на риск;
- преглед на икономическото представяне на значими длъжници;
- преглед на източниците на финансиране;
- периодичен преглед и оценка на степента на обезпеченост;

2. Прилагане на набор от лимити по категории риск, по бизнес линии/единици, както и редовно преразглеждана система от ключови рискови индикатори. Нивата на определените лимити, включително пред-граничните стойности, отразяват рисковия толеранс, който Банката е готова да приеме в обичайната си дейност.

Банката ограничава кредитния риск и риска от концентрация като определя лимити на кредитните експозиции по отношение на отделен кредитополучател или група от свързани кредитополучатели, както и по отношение на индустриален сектор. Оперативно се следи и концентрацията по географско разположение. Спазването на лимитите се контролира текущо, а адекватността на определените лимити се преразглежда периодично. Банката провежда регулярни стрес тестове за оценка на изложеността към кредитен риск, оценка на ефекта върху капиталовата позиция на Банката, идентификация на критични експозиции и набелязване на мерки за смекчаване на кредитния риск и запазване на капиталовата позиция.

Концентрация по държави и контрагенти

БАКБ няма съществени инвестиции извън България. Експозициите към нерезиденти представляват под 10% от общия размер на активите и задбалансовите ангажименти на Банката и са предимно резултат от текущото управление на ликвидните средства, а именно суми, пласирани на междубанковия паричен пазар и разплащателни сметки в чуждестранни банки с висок кредитен рейтинг. Портфейлът от дългови ценни книжа на БАКБ се състои предимно от български облигации, от които приблизително 73% са ДЦК. В кредитния портфейл са включени основно кредити на клиенти, живеещи и упражняващи дейност в България.

Като част от операциите на отдел Пазари и ликвидност, БАКБ пласира депозити и сключва валутни сделки с местни и чуждестранни банки в рамките на определени лимити по контрагенти. Лимитите се одобряват от Комитета за управление на активите и пасивите на БАКБ, след предложение на отдел Пазари и ликвидност. Експозициите се следят ежедневно от сектор Бек офис и се преглеждат на съвещанията на Комитета за управление на активите и пасивите. Лимитите по контрагенти се одобряват на базата на преглед на капиталовата адекватност, ликвидността и акционерната структура на банките контрагенти. Списъкът на одобрените контрагенти и лимити се преразглежда и обновява поне веднъж годишно.

32. Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Концентрация по сектори на икономиката

Кредитният портфейл на БАКБ е разпределен между различни сектори на икономиката. Решението да се увеличи инвестирането в определен сектор зависи от оценката на Банката за очакваното развитие на този сектор. Подходящата диверсификация на портфейла (като цяло и в рамките на сектора) е една от основните цели при управлението на кредитния риск от страна на Банката. Процесът по ежегоден преглед на рисковата политика включва развитие на системата от прилагани лимити и предгранични прагове, така че да се осигури адекватен контрол и управление на рисковете. За постигане на по-добра диверсификация в политиката за управление на риска е заложен лимит за максимална обща експозиция в даден отрасъл до 15% от общия кредитен портфейл.

Дирекция Управление на риска наблюдава текущо показателите за концентрация към отделните индустриални сектори и информира Ръководството всяко тримесечие, както и при риск от превишаване на установените лимити. Въпреки наличието на лимити за експозициите към определен сектор, БАКБ не заделя минимални суми за кредитирането на определен сектор. Всеки потенциален кредит се разглежда и одобрява при спазване на вътрешните правила и процедури за кредитиране, като се отчита и влиянието му върху лимитите за концентрация.

Към 31 декември 2020 г., продължава тенденцията за подобряване на диверсификацията на портфейла. За оценка на риска от концентрация, породен от отрасловото позициониране в кредитния портфейл, Банката използва Херфиндал – Хиршман индекс (ННІ), изчислен като сума от квадратите на относителния дял (експозиция) на Банката във всеки един отрасъл. ННІ при перфектна диверсификация е изчислен при допускането за еднаква по обем експозиция във всеки отрасъл. Ръстът в сегмент на дребно, намалението в Строителство и Хотели и по-доброто отраслово позициониране водят до понижаване на стойността на индекса (ННІ) от 809 в края на 2019 г. до 730 в края на 2020 г. Съпоставен с резултатите при перфектно диверсифициран портфейл (ННІ - ~250 / 270), индексът показва редуциране на високия отраслов риск до умерени нива, като топ 3 отрасъла формират 30.5% от балансовата експозиция (2019: 36%). Експозицията на Банката в секторите най-съществено засегнати от пандемията от COVID-19 е ограничена – в кредитния портфейл няма експозиции към отрасли като „Въздушен транспорт“ и „Строителство на търговски центрове и офис сгради“, а в „Хотелиерство и туризъм“ е постигнато намаление на общия обем от около 7%.

Банката продължава да диверсифицира кредитния си портфейл чрез предлагане на нови кредитни продукти и нови възможности за финансиране на малки и средни предприятия, като през последните години успешно разшири дейността си в сектора на земеделието и проекти финансирани по оперативни програми на ЕС.

Концентрация по клиенти

Банката ограничава кредитния риск и риска от концентрация като определя лимити на кредитните експозиции по отношение на отделен кредитополучател или група от свързани кредитополучатели. Спазването на лимитите се контролира текущо, а адекватността на определените лимити се преразглежда периодично. За постигане на по-добра диверсификация и ограничаване на риска, и на база оценка на пазарната среда, търсене и перспективи пред отделните икономически сектори, кредитната политика акцентира върху:

- осигуряване на подходящо обратно финансиране за работещи производствени и търговски предприятия;
- осигуряване на инвестиционно финансиране за проекти свързани с развитие на зелена икономика, енергоспестяване, възобновяеми енергийни източници;
- реализация на проекти свързани с усвояване на средства от евро фондове;

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Концентрация по клиенти (продължение)

Всички кредити се отпускат след задълбочен анализ и преглед на всеки отделен проект. Анализът има за цел да оцени кредитния риск на кредитополучателя и включва проверка на платежоспособността, правния му статут, натрупания опит, референции, свързани лица, анализ на компанията (в т.ч. продукти, пазари, доставчици, управление, финансови резултати и др.), както и анализ на обезпечението (проверка за тежести, пазарна стойност и др.). Фокус в дейността през последните няколко години е разширяване на сегмента на дребно, освен чрез разширяване дела на микро предприятията и посредством ръст в предоставяните продукти и услуги за индивидуални клиенти – физически лица. Тази цел се обезпечавя чрез активно предлагане на потребителски и ипотечни кредити, разширяване и адаптиране на продуктовия каталог и отразяване на потребностите на клиентите и пазарните условия. Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., двадесетте най-големи кредитни експозиции преди обезценка (включващи експозиции по кредити, гаранции и други кредитни инструменти) представляват 36.5% и съответно 37.7% от общия кредитен портфейл на Банката преди обезценка.

Всички големи експозиции /кредити с размер равен или по-голям от 10% от капиталовата база на Банката, определена по смисъла на Регламент 575/2013/ се одобряват от Управителния съвет и Надзорния съвет. Всички кредити с размер равен или по-голям от 15% от капиталовата база на Банката изискват единодушно одобрение. Големите експозиции към отделен клиент или група от свързани лица се контролират, в съответствие с регулаторните изисквания и се отчитат регулярно. Излагането на кредитен риск се минимизира чрез приемане на обезпечения, както и на фирмени и лични гаранции.

Към края на 2020 г., част от кредитния портфейл е концентриран в ограничен брой кредитополучатели. Съществува вероятност дейността на Банката, финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността ѝ, да бъдат негативно повлияни при забавяне на икономическия растеж и влошаване на бизнес климата, което може да доведе до неизпълнение на задълженията от страна на някои от най-големите кредитополучатели. Информация за големите експозиции* по балансова стойност към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. е представена в таблицата по-долу:

	2020		2019	
	(хил.лв)	% от кап. база	(хил.лв)	% от кап. база
Най-голяма обща експозиция към клиентска група	38,661	20.1	40,911	22.6
Общ размер на петте най-големи експозиции	179,785	93.5	179,042	99.1
Обща сума на всички експозиции - над10% от капитала	347,468	180.7	338,430	187.4

*Размерът на експозициите е представен преди използването на техники за кредитна защита

Кредитни ангажименти

Основното предназначение на тези инструменти е да се подсигури предоставяне на средства според нуждите на клиентите. Гаранциите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Банката да извърши плащане, в случай, че клиентът не може да изпълни задълженията си към трети страни, носят същия кредитен риск, както и кредитите. Условните ангажименти, представляват неуسوени суми по сключени договори, които се очаква да бъдат отпуснати под формата на кредит или банкова гаранция. По силата на тези договори, Банката е задължена да отпусне кредит до размера на договорената сума, което обуславя и размера на потенциалния кредитен риск, свързан с условните ангажименти. Доколкото усвояването на неизползваната част по кредитни договори е обвързано с изпълнението от страна на кредитополучателя на определени условия, ръководството смята, че кредитният риск по условните ангажименти е значително по-малък. Банката следи отблизо договорените срокове за усвояване на кредитните ангажименти, тъй като се счита, че дългосрочните ангажименти носят по-висока степен на кредитен риск от краткосрочните.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезпечения по кредити

Кредитите, отпуснати от Банката, се обезпечават обикновено с всички или с част от активите на кредитополучателя, а в някои случаи се обезпечават и с имущество на трети лица, като например управители или съдружници в дружеството-кредитополучател. За определени стандартизирани кредитни продукти, Управителният съвет на Банката може да утвърди предоставянето им без обезпечение, като към 31 декември 2020 г. такива продукти са определени видове потребителски кредити, както и издаваните кредитни карти за физически и юридически лица.

Политиката за кредитна дейност определя прилаганите принципи и стандарти по отношение на видовете активи, приемани като обезпечение. Основните видове обезпечения са:

- Ипотека върху недвижим имот
- Залог на парични средства
- Залог върху движимо имущество и настоящи/бъдещи вземания
- Залог върху ценни книжа, акции и дружествени дялове
- Залог върху търговско предприятие
- Гаранции и поръчителство

Преди отпускането на кредита, Банката оценява недвижимите имоти, приемани като обезпечение по пазарна стойност, като за определянето ѝ се използва основно метода на сравнимите пазарни аналози. В по-ограничен обхват се използват и метода на вещната стойност и/или метода на приходната стойност. За другите видове обезпечения, Банката използва намалена обезпечителна стойност (която представлява намалената текуща балансова стойност с определен процент в зависимост от вида на обезпечението), според одобрените от управителен съвет критерии. Съгласно вътрешните правила и политики Банката приема, че е налице достатъчност на обезпечението, когато вземането на Банката е на 100 % покрито от дисконтираните стойности на предложеното обезпечение. Нормите на дисконтиране по видове обезпечения са неразделна част от кредитната политика и се одобряват от Управителния и от Надзорния съвет. Изключения се допускат по решение на Управителния съвет и след одобрение на Надзорния съвет, ако е предвидено във вътрешните правила.

Всички недвижими имоти се оценяват от лицензирани външни и/или вътрешни оценители. Към момента на реализация, ликвидационните стойности на обезпеченията биха могли съществено да се различават от стойностите при одобрение на кредита.

Като част от политиката за управление на риска, Банката извършва ежегодно анализ на пазара на недвижими имоти, който обхваща общо изменение на цените по видове обезпечения: жилищни имоти (преглед по региони), земя, индустриални, търговски обекти, хотели, офиси, като се извежда информация за промяна по райони и при възможност за концентрация по областни градове и курорти. Въз основа на експертния анализ и наблюдаваните промени на пазара на недвижими имоти, Банката извършва регулярни стрес тестове на приетите обезпечения с цел оценка на уязвимостта към потенциален спад в цените на активите, които служат за обезпечение по предоставените кредити, доколкото част от заемите са обезпечени с недвижими имоти.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезпечения по кредити (продължение)

В следващата таблица е представена информация за разпределението на кредитния портфейл, според вида на обезпеченията към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г.:

	2020		2019	
	хил. лв.	%	хил. лв.	%
Недвижими имоти	706,187	56.91	650,356	58.66
Парични средства	13,854	1.12	11,913	1.07
Финансови гаранции и застраховки	49,975	4.03	32,128	2.90
Залог на Вземания по европрограми	31,902	2.57	28,582	2.58
Съоръжения	109,049	8.79	110,813	10.00
Инвентар	51,101	4.12	40,980	3.70
Други вземания и други активи	198,051	15.96	152,326	13.74
Запис на заповед	55,060	4.44	60,261	5.44
Необезпечени	25,752	2.08	21,283	1.92
Кредити на клиенти	1,240,931	100	1,108,642	100

* *Вземанията по договори за финансов лизинг на сгради са представени като обезпечени с недвижими имоти, доколкото прехвърлянето на собствеността на лизинговите имоти зависи от изпълнението на договорните условия от страна на лизингополучателя*

Стойността на кредитите е разпределена на база на стойността на валидно учредените обезпечения към датата на баланса, според техния вид. При наличие на повече от един вид обезпечение по кредита, обезпеченията се прилагат според степента на тяхната ликвидност. Действащите вътрешни правила за преоценка на обезпеченията предвиждат регламент за ежегоден анализ на динамиката в пазара на недвижими имоти и възможните ефекти върху стойността на обезпеченията на база доклад от независими оценителски компании. Извършеният преглед в края на 2020 г. не идентифицира предпоставки за съществено влияние на кризата породена от COVID-19 върху стойността на приетите обезпечения.

Обезценка на финансови активи

Банката е възприела вътрешна политика и процедури за наблюдение и класификация на рисковите си експозиции и определяне на очаквани кредитни загуби. С тези документи се определят условията и реда за идентифициране на завишен кредитен риск и формиране на загуби от обезценка. Специализираният вътрешен орган за наблюдение, оценка и класифициране на рисковите експозиции, анализира наличната информация и определя размера на очакваните кредитни загуби на месечна база.

БАКБ прилага единен модел за обезценка към всичките си финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата, включително неусвоени ангажименти по кредити и издадени финансови гаранции. Моделът за обезценка, изграден съгласно изискванията на МСФО 9 е модел на очакваните кредитни загуби, който предвижда ранно признаване на кредитни загуби и отчитане на коректив за обезценка, преди още загубите да са настъпили.

БАКБ отчита коректив за обезценка по финансовите си активи, представяни по амортизирана стойност – кредити и дългови инструменти, по дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през ДВД, търговски вземания, както и по договори за финансови гаранции и други кредитни ангажименти. Не се отчитат обезценки по капиталови инструменти.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

За целите на прилагане на изискванията за обезценка, съгласно МСФО 9 е разработена Политика за оценка на промени в кредитното качество и определяне на очаквани кредитни загуби. Политиката представлява рамка за определяне на:

а. Очаквани кредитни загуби за 12 месеца или за целия срок на инструмента

Очаквани кредитни загуби (ОКЗ) се признават на база вероятността от неизпълнение през целия срок на инструмента, освен ако кредитният риск след първоначално признаване не се е изменил съществено, при което се отчитат очаквани кредитни загуби за 12 месеца. Очакваните кредитни загуби за 12 месеца представляват частта от кредитните загуби за срока на инструмента, вследствие на неизпълнение, което е възможно да настъпи в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

Банката счита краткосрочните си вземания от банки и дълговите инструменти, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД за инструменти с нисък кредитен риск. По тях, Банката отчита винаги 12 месечни кредитни загуби, тъй като приема, че вероятността от настъпване на неизпълнение е малко вероятна. В случай, че в последващи отчетни периоди съществуват индикации, че критериите за нисък кредитен риск може да не са изпълнени, Банката извършва анализ по отношение на промяната в кредитния риск спрямо първоначалното признаване, за да прецени необходимостта от определяне на коректив за загуби за целия срок на инструмента.

За търговските си вземания, които представляват основно вземания по договори за наем, Банката прилага опростен подход и определя винаги ОКЗ за целия срок на актива, без да проследява промените в кредитното качество. Банката използва провизионна матрица за изчисление на ОКЗ по търговски вземания, която се базира на допуснати дни просрочие и информация за исторически загуби. Историческата информация се прецизира, с цел да бъде коригиран историческия опит с включване на прогнозна икономическа информация.

б. Подход и модели за обезценка на финансовите активи – на колективна и индивидуална база

Параметрите, влияещи върху размера на очакваните кредитни загуби се определят колективно или индивидуално, в зависимост от вида и характера на разглежданите финансови инструменти. Банката определя ОКЗ индивидуално за всички инструменти, чиято рискова класификация е фаза 3, както и кредитни експозиции към корпоративни клиенти, кредити на малки и средни предприятия във фаза 1 и 2, надвишаващи определен размер, инвестиции в дългови ценни книжа, експозиции към банки като краткосрочни вземания от банки, средства блокирани като обезпечения по репо сделки и други подобни. Колективният подход се прилага за експозиции с рискова класификация във фаза 1 или фаза 2. На колективна база се определят рисковите параметри за кредити, групирани в портфейли на база общи продуктови характеристики.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. Банката е формирала следните портфейли за целите на определяне на колективни очаквани кредитни загуби:

2020	Амортизирана стойност	ОКЗ	Нетна балансова стойност
Кредити по европейски програми за ю.л.	46,797	(1,132)	45,665
Кредити за микропредприятия	38,327	(1,146)	37,181
Ипотечни кредити на ф.л.	147,321	(704)	146,617
Потребителски кредити на ф.л.	61,740	(6,080)	55,660
Финансови гаранции за микропредприятия-номинален размер	5,370	(121)	5,249
Общо	299,555	(9,183)	290,372

2019	Амортизирана стойност	ОКЗ	Нетна балансова стойност
Кредити по европейски програми за ю.л.	46,552	(726)	45,826
Кредити за микропредприятия	19,466	(993)	18,473
Ипотечни кредити на ф.л.	89,106	(554)	88,552
Потребителски кредити на ф.л.	47,414	(3,135)	44,279
Финансови гаранции за микропредприятия-номинален размер	9,502	-	9,502
Общо	212,040	(5,408)	206,632

с. Критерии за оценка на завишен кредитен риск

Към всяка отчетна дата, за целите на определяне на коректива за загуби, Банката съпоставя нивата на кредитен риск, т.е. вероятността от настъпване на неизпълнение към датата на отчета и към датата на първоначално признаване на актива. Анализът на промените се извършва на базата на налична уместна информация, която е достъпна за Банката и която може да бъде обоснована, без влагане на излишни усилия и ресурси. Тази информация включва:

- исторически данни за представянето на определени финансови инструменти или други финансови инструменти с подобни рискови характеристики,
- данни относно текущото представяне на разглежданите инструменти – допуснати брой дни в просрочие, нарушения на договорните условия и др.
- обосновани предположения и очаквания, които се очаква в бъдеще да повлияят върху кредитния риск на разглежданите активи

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Експозиции с приложени мерки по реструктуриране

Предоговорени кредити включват експозиции, предоговорени по молба на клиента в резултат на промени в пазарните условия и реструктурирани кредити. При промяна на договорните условия, Банката продължава да отчита лихвените доходи по експозицията на база на първоначално изчисления ефективен лихвен процент, като разликата между старата амортизирана стойност и настоящата стойност на новодоговорените парични потоци се признава текущо в печалбата или загубата като ефект от модификация. Експозиции, по отношение на които Банката е приложила отстъпки, поради влошено финансово състояние и невъзможност за обслужване на задълженията се считат за кредити с приложени мерки по реструктуриране. Това може да включва удължаване на срока и промяна на условията по кредита. След като условията са предоговорени всяка обезценка се изчислява, като се използва оригиналният ефективен лихвен процент, както е изчислен преди промяната на условията.

Изпълнението на предоговорените условия е обект на периодичен преглед. Кредитите продължават да бъдат оценявани за промяна в кредитното качество към всяка отчетна дата.

Влияние на кризата с от COVID 19 върху промяна в договорните условия по кредитни експозиции

В настоящата пандемична обстановка довела до редица негативни последствия за икономиката, Банката се стреми да подкрепя своите клиенти с цел минимизиране на кредитния риск и преодоляване на негативните ефекти от кризата. С оглед въведеното на 13 март 2020 г. от Народното събрание извънредно положение във връзка с пандемията от COVID 19, БАКБ се присъедини към Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения, изготвен в изпълнение на Насоките на Европейския банков орган (EBA/GL/2020/02) и одобрен от БНБ. Съгласно условията на частния мораториум, на клиентите беше предложена възможност за отсрочване на задължения (всички изискуеми суми или само главница) за срок до 9 месеца, като непогасените суми се погасяват на части след изтичане на гратисния период, съгласно съответния механизъм на отсрочване. Облекченията са приложими за клиенти, които изпълняват следните условия:

- физически или юридически лица, които имат или очакват затруднения при погасяване на задълженията си съгласно сключения с кредитора договор, във връзка с пандемията от COVID 19 и ограниченията, въведени от правителството, и техните последици
- клиентите са изразили изрично желание да се възползват от облекченията
- към 1 март 2020 г. и към датата на подаване на искане за отсрочване, задълженията на клиентите са били редовни или с просрочие не повече от 90 дни

В изпълнение на предвиденото в Насоките на ЕБО, Банката е разработила и прилага Оперативен план с цел ограничаване на рисковете, произтичащи от извънредната ситуация в световен мащаб, както и навременно установяване и разграничаване на проблемите при бизнес и индивидуални клиенти – кредитополучатели на Банката.

Предвид социалните и икономически последици на кризата, свързана с разпространение на вируса на КОВИД-19, включително мораториумни мерки, при определянето на ОКЗ Банката е взела предвид и значителните несигурности, произтичащи от пандемичната среда, чрез преразглеждане на допусканията за вероятността за влошаване (PD) и чрез засилени вътрешни процедури по мониторинг на кредитния риск, включващи разграничаване и оценки на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите от тези, произтичащи от пандемията и водещи до временни ликвидни затруднения.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

В следващата таблица е представена информация към 31.12.2020 г. за броя и размера на експозициите, предмет на Рамката за разсрочване във връзка с пандемията от COVID-19.

Експозиции, които отговарят на изискванията на ЕБО

Тип на клиента	Обслужвани			Необслужвани		
	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност
Корпоративни клиенти	91	209,213	208,063	3	982	748
Физически лица	370	13,446	13,123	42	858	524
ОБЩО	461	222,659	221,186	45	1,840	1,272

Експозиции, които не отговарят на изискванията на ЕБО и по които са приложени мерки по реструктуриране, породени от ситуацията с COVID-19:

Тип на клиента	Обслужвани			Необслужвани		
	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност
Корпоративни клиенти	7	18,641	18,608	12	35,258	35,258
Физически лица	5	91	53	17	384	287
ОБЩО	12	18,732	18,661	29	35,642	35,545

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Друга форма на подкрепа представляват новоотпуснати кредити, предмет на публични гаранционни схеми. БАКБ бе първата банка, която подписа споразумение и отпусна кредити по програмата на Българска банка за развитие за подпомагане на малкия и среден бизнес, засегнат от COVID 19. Параметрите на споразумението включват:

- общ размер на портфейла по програмата до 42 млн.лв;
- размер на индивидуално финансиране от 300 000 лв. на 1 000 000 лв. за МСП и до 2 000 000 лв. за големи предприятия;
- лимит за плащане до 50%, при гаранционно покритие от 80%.

От началото на схемата – 1 юни 2020 г. до 31 декември 2020 г. са предоставени или са в процес на подписване на договорна документация 120 броя кредити, с общ размер от 20 475 хил.лв., на фирми с над 2 595 служителя и сума на активите от 236 493 хил.лв.

БАКБ бе и първата банка, която подписа споразумение и отпусна кредит по програмата Фонд Мениджър на Финансови Инструменти в България за портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване последствията от пандемията COVID-19 в размер на 20 милиона лева с гаранционно покритие от 80%. Към 31 декември 2020 г. по тази програма има договорени 5 кредита в размер на 7,250 хил.лв.

В следващата таблица е представена информация за балансовите стойности към 31 декември 2020 г. относно новоотпуснати кредити, предмет на публични гаранционни схеми, свързани с кризата:

Тип на клиента	Обслужвани			Необслужвани		
	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност	Брой	Брутна балансова стойност	Нетна балансова стойност
Корпоративни клиенти	100	18,829	18,706	-	-	-

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

d. Рискова класификация, според кредитното качество на финансовите активи

Анализът на промените в кредитното качество на финансовите активи спрямо първоначалното им завеждане определя рисковата им класификация в три основни фази, както и последващо признаване на коректив за обезценка:

- Фаза 1 (редовни експозиции) – класифицират се финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо първоначалната оценка. Банката признава 12-месечни ОКЗ за финансови активи, класифицирани във Фаза 1. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху брутната балансова стойност на инструмента.
- Фаза 2 (експозиции с нарушено обслужване) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск, но без обективни доказателства за обезценка или основания за понасяне на загуби. Банката признава ОКЗ за целия срок на инструмента при класификация във Фаза 2. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху брутната балансова стойност на инструмента.
- Фаза 3 (експозиции с кредитна обезценка) – класифицират се финансови активи със значимо увеличение на кредитния риск и с обективни доказателства за наличие на обезценка (експозиции за които е налице „неизпълнение“). Банката признава очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента, като при класификация във Фаза 3 приема, че рисковият параметър Вероятност от неизпълнение (PD) е 100%. Лихвените доходи се признават по метода на ефективната лихва върху нетната балансова стойност на инструмента, т.е. след приспадане на коректива за загуби.

Определение за кредитно обезценени експозиции: Финансов актив се счита за кредитно обезценен когато са настъпили едно или повече събития, които имат силно негативно влияние върху бъдещите очаквани парични потоци от актива. Свидетелство за настъпили негативни събития могат да бъдат някои от следните обстоятелства:

- 1) Допуснато просрочие на плащания по главница и/или лихви над 90 дни;
- 2) Значителни финансови затруднения, водещи до нарушения в паричните потоци на контрагента;
- 3) Предоговаряне на условията по договора със съществени отстъпки за длъжника, породени от финансови затруднения;
- 4) Значителна вероятност от започване на процедура по несъстоятелност или ликвидация на длъжника;
- 5) Съществено влошаване на пазарните позиции на контрагента или спиране на търговията с финансовия актив, породени от финансови затруднения;

Банката счита експозициите класифицирани във фаза 3 като кредитно обезценени експозиции.

Възстановяване на кредитното качество: Финансови активи във Фаза 3 могат да бъдат разглеждани като оздравени и възстановени във фаза 2 или фаза 1 след отпадане на причините довели до първоначалната им класификация като експозиции в неизпълнение и след експертна оценка относно предпоставките за възстановяване на качеството на експозицията и прилагане на минимален оздравителен период.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

е. Определяне и моделиране на рискови параметри

Основните рискови параметри, влияещи върху размера на ОКЗ са:

- Вероятност от неизпълнение (PD) - Вероятността даден контрагент да не изпълни договорните клаузи, свързани с изплащане на дълга. За всеки отделен портфейл при колективно оценявани експозиции, Банката поддържа историческа информация за темповете на влошаване като изследва миграцията на експозициите от Фаза 1 респективно Фаза 2 към Фаза 3 („неизпълнение“) в рамките на 12 месеца. Наблюдава се съотношението между кредитите, които са били редовни в началото на периода и са преминали в неизпълнение спрямо общия обем на редовните кредити в началото на периода.

Стойността на 12M PD се определя въз основа на наблюдаваните темпове на влошаване и се изчислява като подвижна средна стойност (moving average) за период, който обхваща минимум 2 години. За формираните портфейли от потребителски и ипотечни кредити на физически лица, Банката прилага модел за оценка на коефициента на оздравяване, който коригира стойността на 12M PD и отразява дългосрочната вероятност експозиции в неизпълнение да възстановяват „performing“ статус. За експозиции, които се оценяват индивидуално, стойността на 12M PD се определя в зависимост от присъдения кредитен рейтинг съобразно вътрешен модел. Данните за промените в рейтинга на кредитополучателите в едногодишен хоризонт се обобщават в транзакционни матрици, като за всяка скала на рейтинга се изчислява 12M PD в зависимост от броя на установените случаи на неизпълнение. Банката извършва корекция на изчислените исторически стойности на 12M PD с цел отразяване на текущите или очаквани икономически условия, които могат да се различават от тези през анализирания исторически периоди. Избраният модел за отразяване на макроикономическия контекст по същество представлява създаване на макроикономически прогнози (резултат от 3 макроикономически сценария - консервативен/ базов/ оптимистичен) и свързване на макроикономическите прогнози с ключовите параметри на Банката /прогнозна вероятност от неизпълнение с 12 месечен хоризонт, прогнозна вероятност от неизпълнение за целия живот на инструмента). Отразява се влиянието на два макроикономически параметъра БВП (фирмени експозиции) и Коефициент за безработица (сегмент на дребно).

Влияние на кризата с COVID-19 върху използваните макроикономически показатели

При определяне на макроикономическите сценарии към края на 2020 г. са използвани последните актуални прогнози за България от външни източници като Европейската комисия, МВФ, БНБ, МФ и др. На тази база са симулирани три сценария – оптимистичен, базов и консервативен, които се използват за определяне на ефекта, съответно стойност на PIT PD. Данни за сценариите изготвени към 31 декември 2020 г. са представени в таблицата по-долу.

Параметър	Сценарии	Тегло	2020	2021	2022	Следващи години
Ръст на БВП в %	Оптимистичен	25%	-5.00%	4.50%	5.00%	5.00%
	Базов	50%	-6.00%	2.60%	3.50%	3.50%
	Консервативен	25%	-9.00%	2.50%	3.00%	3.00%
	Оптимистичен	25%	5.50%	4.80%	4.30%	4.10%
Коефициент на безработица в %	Базов	50%	6.00%	5.50%	5.20%	5.20%
	Консервативен	25%	6.50%	5.80%	5.80%	5.80%

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Високата несигурност в прогнозите, която посочват редица анализатори и безпрецедентността на кризата, „завишават“ изискванията към разработените модели, като степента на пълнота и надеждност на отчетения ефект, реално ще може да се оцени след възстановяване на здравните и икономически процеси.

На този етап като най-подходящ подход за прилагане на разширени / задълбочени оценки свързани с кредитно качество и обезценки, се очертава комплексното отразяване на:

- тримесечните прогнози за развитието на икономиките – използване на предвижданията в хоризонт до 1 г. от външни източници;
- наблюдението и анализа на засегнатостта на отделните отрасли и оценяване/пренасяне на потенциалния ефект върху подпортфейл и/или избрани експозиции;
- индивидуалните преценки за съществени по размер експозиции въз основа на текуща финансова информация, промени в задлъжнялост, степен на влияние на кризата върху бизнеса, доставчици и клиенти.

На база на извършените оценки за въздействието на пандемията от Ковид-19, Банката разработва сценарии за оценка на чувствителността към проявление на кредитен риск. Приложеният базов сценарий, основан на допускане за умерено възстановяване на икономическата среда, повлияно от ефективността на програмите за ваксиниране и продължаване на мерките за подкрепа на бизнеса, показва възможен толеранс / потенциал за намаление на обезценките през 2021 г. спрямо 2020 г. от минимум 20%.

В консервативна хипотеза за неблагоприятно развитие на пандемията от COVID 19 и продължаващо влошаване на икономическите условия в допълнение на икономическия шок през 2020 г., които водят до спад в доверието на потребителите, влошаване на бизнес климата, продължителна рецесия и затруднения за осъществяване на дейността на бизнес клиентите, потенциално могат да бъдат отчетени допълнителни негативи свързани с увеличение на обезценките в диапазона 10% - 15% над отчетените през 2020 г.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Определение за неизпълнение: Банката счита, че неизпълнение е налице, когато длъжникът е в просрочие повече от 90 дни и/или съществуват други съществени нарушения на условията по договора и е малко вероятно длъжникът да изплати своите задължения без да се предприемат действия от страна на Банката (напр. мерки по реструктуриране, продажба на обезпечение и др.)

- **Експозиция при неизпълнение (EAD)** – потенциалният размер на експозицията към момента на неизпълнение. Размерът на експозицията при неизпълнение се определя индивидуално за всеки кредит, в зависимост от типа на кредита, като се отчитат както сумата на дълга, така и договорените неусвоени суми според очакването за бъдещо усвояване

- **Загуба при неизпълнение (LGD)** – съотношение на загуба по експозицията, дължаща се на неизпълнение на контрагента, към размера на експозицията при неизпълнение. За определяне на параметъра LGD по обезпечени кредити, Банката изчислява потенциалната загуба, която би възникнала ако дадена експозиция премине в неизпълнение и единствения източник за събиране на вземането е реализацията на обезпеченията. Загубата се измерва като разлика между размера на експозицията при неизпълнение (EAD) и реализируемата стойност на обезпечението и се представя като процент от EAD. Параметърът LGD се определя индивидуално за всяка експозиция, в зависимост от обезпечението по нея и независимо от това дали оценката на вероятността от неизпълнение се извършва на индивидуална или на колективна база. Поради липсата на достатъчно исторически наблюдения за статистически тип изследвания и оценки, до 31 декември 2018 г., приложимата стойност на LGD за необезпечени кредити е 100%. В резултат на разширяване и надграждане на моделите за оценка на очакваните кредитни загуби през текущата година, считано от 31 декември 2019 г., за определяне на параметъра LGD по необезпечени кредити на физически лица (потребителски кредити и кредитни карти), Банката прилага статистически модел за определяне на коефициент на възстановяване в случай на загуба (1-LGL), който изчислява частта която може да бъде събрана след като кредита не може да бъде оздравен. Коефициентът представлява частта от EAD, която може да бъде възвърната след като експозицията е приета за загуба. Обикновено статус „загуба“ се поставя след изтичане на определен период след който експозицията не може да бъде оздравена или след отписване. Параметърът LGL се изчислява въз основа на наблюдаваните възстановени суми в зависимост от типа продукт (напр. кредитна карта, стандартен кредит, овърдрафт), а измереното съотношение се приема като очаквана стойност на LGL в дадения портфейл за дадения момент в бизнес цикъла по формулата :

$$LGL = 1 - \frac{\sum_{\alpha \in A} \frac{R_{\alpha,t(\alpha)}}{(1+r_{\alpha})^{t(\alpha)-T}}}{\sum_{\alpha \in A} \frac{L_{\alpha,t(\alpha)}}{(1+r_{\alpha})^{t(\alpha)-T}}}$$

Където: A е множеството от експозиции в състояние на загуба от даден сегмент

$\alpha \in A$ номерата на експозициите от A

T е просрочието на експозицията в месеци към момента на неизпълнение

r е ЕЛП на експозицията

$R_{\alpha,t(\alpha)}$ е възстановената сума за експозицията в последния 12 месечен период,

$L_{\alpha,t(\alpha)}$ е дължимата сума по заема в началото на периода,

$t(\alpha)$ е просрочието на експозицията към началото на периода

Така получените стойности на коефициента на възстановяване се прилагат на колективна база в зависимост от типа продукт в сегмента „на дребно“.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Обезценка на финансови активи (продължение)

Придобити обезпечения

Политика на Банката е да се определи дали придобитият актив е най-добре да се реализира от Банката или да бъде продаден. Активи, определени доходите от тях да бъдат реализирани от Банката, се прехвърлят в категория инвестиционни имоти по цена на придобиване, включително преките разходи по сделката. Активи, за които се преценява, че е по-добре да бъдат продадени незабавно и има план за действие, се отчитат в категория държани за продажба по тяхната справедлива стойност към датата на придобиване, в съответствие с политиката на Банката.

Оценка на обезпечения

Банката се стреми да използва обезпечения, когато е възможно, за намаляване на рисковете по финансовите активи. Обезпеченията могат да бъдат под формата на парични средства, ценни книжа, финансови гаранции, недвижими имоти, вземания, материални запаси, други нефинансови активи. Справедливата стойност на обезпечението се оценява най-малко в началото и се преоценява на револвиращ принцип. Доколкото е възможно, Банката използва пазарни данни за оценяване на финансови активи, държани като обезпечение. Други финансови активи, на които пазарната стойност не може да се определи, се оценяват с помощта на модели. Нефинансовите обезпечения, като недвижими имоти, се признават въз основа на оценките, изготвени от независими оценители.

f. Методи за изчисляване и представяне на очаквани кредитни загуби по видове финансови активи

Оценката на очакваните кредитни загуби е усреднена величина, претеглена за вероятността от неизпълнение през живота на инструмента чрез оценяване обхвата на възможните резултати. Кредитните загуби представляват настоящата стойност на разликата между паричните потоци дължими по договор и паричните потоци, които Банката реално очаква да получи, като отчита сумите и кога във времето очаква да бъдат получени те. При оценката на очакваните парични потоци се вземат предвид и потоците от реализация на обезпеченията и други кредитни улеснения, които са неделима част от договора. За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, разликата между договорни и очаквани парични потоци се дисконтира с първоначалния ефективен лихвен процент по сделката или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка. Изменението в коректива за загуби се отчита, като резултат от обезценка в печалбата или загубата за годината.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност като кредити и дългови ценни книжа, натрупаният коректив намалява балансовата стойност на инструмента в отчета за финансовото състояние. За дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представят по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, като натрупаният коректив за загуби се представя в отчета за всеобхватния доход. При последващо отписване на инструмента, натрупаният коректив се признава в печалбата или загубата за годината.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от банки

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към банки към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите, преди коректива за обезценка, както и промяната на амортизираната стойност и коректива за обезценка през съответния период.

Амортизирана стойност

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	150,401	-	-	150,401
Нововъзникнали експозиции	879	-	-	879
Изплатени експозиции	(96,298)	-	-	(96,298)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	54,982	-	-	54,982

Амортизирана стойност

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2019	67,165	-	-	67,165
Нововъзникнали експозиции	99,892	-	-	99,892
Изплатени експозиции	(16,656)	-	-	(16,656)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	150,401	-	-	150,401

Очаквани кредитни загуби

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	77	-	-	77
Нововъзникнали експозиции	24	-	-	24
Изплатени експозиции	(42)	-	-	(42)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	59	-	-	59

Очаквани кредитни загуби

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2019	45	-	-	45
Нововъзникнали експозиции	40	-	-	40
Изплатени експозиции	(8)	-	-	(8)
Трансфер между фазите	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	77	-	-	77

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти

Следващите таблици представят информация за кредитното качество и максималната изложеност на кредитен риск за експозициите към клиенти, юридически и физически лица към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., съгласно вътрешната рискова класификация на Банката. Представените суми отразяват амортизираната стойност на експозициите, преди коректива за обезценка към 31 декември 2020 г., както и промяната на амортизираната стойност и коректива за обезценка през годината. Кредитното качество на портфейла от кредити, които са нито просрочени, нито обезценени, е оценено на база вътрешната методология на Банката за класификация на рисковите експозиции. Кратко пояснение на класовете, в които са разпределени кредити, които са нито просрочени, нито обезценени:

<i>Висок клас</i>	<i>Обслужвани експозиции с PD от 0.04% до 0.50%</i>
<i>Среден клас</i>	<i>Обслужвани експозиции с PD от 0.50% до 12.00%</i>
<i>Нисък клас</i>	<i>Обслужвани експозиции с PD от 12.00% до 29.50%</i>

Като обезценени Банката отчита експозициите, които са класифицирани във фаза 3. Кредити с просрочие до 90 дни не се считат за обезценени, освен ако не съществуват други обективни доказателства за обезценка към датата на отчета. Такива кредити са представени в отчета като просрочени, но необезценени.

Експозиции към юридически лица

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2020</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
1.Кредити без просрочие и обезценка				
1.1.Индивидуално оценени	649,203	53,472	-	702,675
<i>Висок клас</i>	85,574	-	-	85,574
<i>Среден клас</i>	562,614	17,734	-	580,348
<i>Нисък клас</i>	1,015	35,738	-	36,753
1.2.Колективно оценени	63,470	4,371		67,841
2.Просрочени, но необезценени кредити				
2.1.Индивидуално оценени	14,070	31,348	-	45,418
2.2.Колективно оценени	6,242	2,683	-	8,925
3.Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	207,011	207,011
ОБЩО	732,985	91,874	207,011	1,031,870

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2019</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
1.Кредити без просрочие и обезценка				
1.1.Индивидуално оценени	593,895	48,564	-	642,459
<i>Висок клас</i>	135,862	0	-	135,862
<i>Среден клас</i>	454,573	44,810	-	499,383
<i>Нисък клас</i>	3,460	3,754	-	7,214
1.2.Колективно оценени	46,832	1,201		48,033
2.Просрочени, но необезценени кредити				
2.1.Индивидуално оценени	48,549	10,062	-	58,611
2.2.Колективно оценени	7,784	2,470	-	10,254
3.Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	212,765	212,765
ОБЩО	697,060	62,297	212,765	972,122

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти (продължение)

Експозиции към юридически лица (продължение)

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	697,060	62,297	212,765	972,122
Нововъзникнали експозиции	229,851	12,500	4,842	247,193
Изплатени експозиции	(135,168)	(9,611)	(29,879)	(174,658)
Преминаване към фаза 1	2,630	(2,446)	(184)	-
Преминаване към фаза 2	(55,739)	72,668	(16,929)	-
Преминаване към фаза 3	(5,649)	(43,534)	49,183	-
Отписани суми	-	-	(12,787)	(12,787)
Стойност на 31 декември 2020	732,985	91,874	207,011	1,031,870

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2019	675,514	27,577	228,502	931,593
Нововъзникнали експозиции	292,016	10,854	1,371	304,241
Изплатени експозиции	(221,180)	(10,809)	(16,400)	(248,389)
Преминаване към фаза 1	876	(876)	-	-
Преминаване към фаза 2	(47,617)	54,143	(6,526)	-
Преминаване към фаза 3	(2,549)	(18,592)	21,141	-
Отписани суми	-	-	(15,323)	(15,323)
Стойност на 31 декември 2019	697,060	62,297	212,765	972,122

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	1,450	1,395	82,622	85,467
Нововъзникнали експозиции	2,956	826	5,499	9,281
Изплатени експозиции	(553)	(786)	(2,232)	(3,571)
Преминаване към фаза 1	7	(7)	-	-
Преминаване към фаза 2	(353)	1,068	(715)	-
Преминаване към фаза 3	(37)	(1,355)	1,392	-
Отписани суми	-	-	(12,787)	(12,787)
Стойност на 31 декември 2020	3,470	1,141	73,779	78,390

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2019	1,536	83	96,847	98,466
Нововъзникнали експозиции	947	1,293	4,076	6,316
Изплатени експозиции	(887)	(65)	(3,040)	(3,992)
Преминаване към фаза 1	-	-	-	-
Преминаване към фаза 2	(132)	132	-	-
Преминаване към фаза 3	(14)	(48)	62	-
Отписани суми	-	-	(15,323)	(15,323)
Стойност на 31 декември 2019	1,450	1,395	82,622	85,467

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти (продължение)

Ипотечни кредити на физически лица

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2020</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	134,347	1,126	-	135,473
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	7,268	1,225	-	8,493
Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	3,355	3,355
ОБЩО	141,615	2,351	3,355	147,321

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2019</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	81,744	516	-	82,260
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	2,622	1,568	-	4,190
Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	2,656	2,656
ОБЩО	84,366	2,084	2,656	89,106

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	84,366	2,084	2,656	89,106
Нововъзникнали експозиции	68,742	7	38	68,787
Изплатени експозиции	(10,221)	(112)	(239)	(10,572)
Преминаване към фаза 1	584	(573)	(11)	-
Преминаване към фаза 2	(1,656)	1,802	(146)	-
Преминаване към фаза 3	(200)	(857)	1,057	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	141,615	2,351	3,355	147,321

<u>Промяна в амортизираната стойност</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2019	49,190	787	3,551	53,528
Нововъзникнали експозиции	45,333	68	328	45,729
Изплатени експозиции	(8,681)	(154)	(285)	(9,120)
Преминаване към фаза 1	239	(199)	(40)	-
Преминаване към фаза 2	(1,585)	1,645	(60)	-
Преминаване към фаза 3	(130)	(63)	193	-
Отписани суми	-	-	(1,031)	(1,031)
Стойност на 31 декември 2019	84,366	2,084	2,656	89,106

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти (продължение)

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	91	-	463	554
Нововъзникнали експозиции	150	-	25	175
Изплатени експозиции	(20)	-	(5)	(25)
Преминаване към фаза 1	-	-	-	-
Преминаване към фаза 2	-	-	-	-
Преминаване към фаза 3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	221	-	483	704

<u>Промяна на коректива за обезценка</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2019	9	-	1,481	1,490
Нововъзникнали експозиции	89	-	20	109
Изплатени експозиции	(7)	-	(7)	(14)
Преминаване към фаза 1	-	-	-	-
Преминаване към фаза 2	-	-	-	-
Преминаване към фаза 3	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	(1,031)	(1,031)
Стойност на 31 декември 2019	91	-	463	554

Потребителски кредити на физически лица

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2020</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	51,661	166	-	51,827
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	3,602	1,496	-	5,098
Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	4,815	4,815
ОБЩО	55,263	1,662	4,815	61,740

<u>Амортизирана стойност към 31.12.2019</u>	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Кредити без просрочие и обезценка - колективно оценени	41,296	30	-	41,326
Просрочени, но необезценени кредити - колективно оценени	2,735	751	-	3,486
Обезценени кредити - индивидуално оценени	-	-	2,602	2,602
ОБЩО	44,031	781	2,602	47,414

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти (продължение)

<i>Промяна в амортизираната стойност</i>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	44,031	781	2,602	47,414
Нововъзникнали експозиции	30,361	498	795	31,654
Изплатени експозиции	(16,854)	(219)	(254)	(17,327)
Преминаване към фаза 1	161	(128)	(33)	-
Преминаване към фаза 2	(1,241)	1,331	(90)	-
Преминаване към фаза 3	(1,195)	(601)	1,796	-
Отписани суми	-	-	(1)	(1)
Стойност на 31 декември 2020	55,263	1,662	4,815	61,740

<i>Промяна в амортизираната стойност</i>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2019	24,264	419	1,507	26,190
Нововъзникнали експозиции	32,980	518	639	34,137
Изплатени експозиции	(12,543)	(148)	(215)	(12,906)
Преминаване към фаза 1	223	(179)	(44)	-
Преминаване към фаза 2	(370)	403	(33)	-
Преминаване към фаза 3	(523)	(232)	755	-
Отписани суми	-	-	(7)	(7)
Стойност на 31 декември 2019	44,031	781	2,602	47,414

<i>Промяна на коректива за обезценка</i>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2020	676	340	2,119	3,135
Нововъзникнали експозиции	692	679	2,042	3,413
Изплатени експозиции	(269)	(55)	(143)	(467)
Преминаване към фаза 1	85	(58)	(27)	-
Преминаване към фаза 2	(31)	111	(80)	-
Преминаване към фаза 3	(47)	(261)	308	-
Отписани суми	-	-	(1)	(1)
Стойност на 31 декември 2020	1,106	756	4,218	6,080

<i>Промяна на коректива за обезценка</i>	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
Стойност на 1 януари 2019	545	203	1,507	2,255
Нововъзникнали експозиции	492	321	867	1,680
Изплатени експозиции	(436)	(35)	(322)	(793)
Преминаване към фаза 1	137	(93)	(44)	-
Преминаване към фаза 2	(19)	51	(32)	-
Преминаване към фаза 3	(43)	(107)	150	-
Отписани суми	-	-	(7)	(7)
Стойност на 31 декември 2019	676	340	2,119	3,135

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти (продължение)

Кредитни експозиции с мерки по реструктуриране (forbearance)

Договорните условия по отделни кредитни експозиции в портфейла на Банката могат да претърпят промени, които се дължат на фактори като промени в пазарните условия или конкретните стратегически цели за привличане и запазване на клиенти без тези фактори да са свързани с влошаване на финансовото състояние на кредитополучателя или възможностите му да обслужва задълженията си. Такива промени, Банката разглежда като „предоговаряне“ на условията по договора.

В случаи, когато кредитополучателят е изпаднал в затруднения при изпълнение на своите финансови ангажименти или показва признаци за влошено финансово състояние, Банката може да пристъпи към промяна на първоначалните условия на споразумението чрез даване на отстъпки към длъжника с цел да се даде възможност за обслужване на дълга и съответно да се намали риска от неизпълнение. В обхвата на експозициите с мерки по реструктуриране попадат и кредити, предмет на частния мораториум във връзка с пандемията от COVID-19, в случаите когато направените оценки идентифицират потенциално дългосрочни и структурни проблеми за клиентите.

Такива изменения, които Банката не би извършила ако длъжникът нямаше финансови затруднения се разглеждат като „реструктуриране“, т.е. считат се за прилагане на „мерки по реструктуриране“ и могат да включват:

- Удължаване на срока на договора с повече от 2 години от оригиналния (по-благоприятни срокове в сравнение със сроковете, които биха били предложени на други длъжници с подобен рисков профил)
- Намаление на дълга (пълно или частично отписване),
- Замяна на част от дълга срещу собственост;
- Рефинансиране

Банката счита, че реструктурирането на една експозиция би могло да представлява обективен индикатор, който изисква преценяване на това дали е увеличен съществено кредитния риск след първоначалното признаване. Всяка промяна по условията на договора за дадена експозиция се разглежда от Кредитния комитет, който взема решение дали тя представлява прилагане на мерки по реструктуриране. В процеса на наблюдение на качеството на кредитния портфейл, специализираният орган за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции разглежда и анализира постъпила информация за модификация на договорните условия по конкретни експозиции и взема решения за съответна рискова класификация.

В следващите таблици е представена информация за кредитни експозиции, реструктурирани към 31 декември 2020 г. и 2019 г.:

	31 декември 2020 г.			
	Юридически лица		Физически лица	
	<i>хил. лева</i>	<i>брой</i>		<i>брой</i>
Кредити без просрочие и обезценка	10,846	9	1,276	13
Просрочени, но необезценени кредити	21,806	17	120	2
Обезценени кредити	172,722	98	757	31
Общо преди обезценка	205,374	124	2,153	46
Минус: Коректив за ОКЗ	(34,302)		(271)	
Реструктурирани кредити, нетно	171,072		1,882	

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти (продължение)

Кредитни експозиции с мерки по реструктуриране (продължение)

	31 декември 2019 г.			
	Юридически лица		Физически лица	
	хил. лева	брой		брой
Кредити без просрочие и обезценка	46,636	12	340	2
Просрочени, но необезценени кредити	2,085	4	87	5
Обезценени кредити	139,943	84	383	15
Общо преди обезценка	188,664	100	810	22
Минус: Коректив за ОКЗ	(40,749)		(51)	
Реструктурирани кредити, нетно	147,915		759	

Издадени финансови гаранции

Към 31 декември 2020 г. има издадени банкови гаранции и акредитиви с обща номинална стойност в размер на 20,183 хил.лева (2019: 35,053 хил.лева). Всички експозиции по издадени гаранции са към юридически лица.

Максимална кредитна експозиция по издадени гаранции към 31.12.2020

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
1. Експозиции без просрочие и обезценка				
1.1. Индивидуално оценени	14,253	131	-	14,384
Висок клас	2,928	-	-	2,928
Среден клас	9,795	-	-	9,795
Нисък клас	1,530	131	-	1,661
1.2. Колективно оценени	4,363	-	-	4,363
2. Просрочени, но необезценени експозиции	-	-	-	-
3. Обезценени експозиции	-	-	1,436	1,436
ОБЩО	18,616	131	1,436	20,183

Максимална кредитна експозиция по издадени гаранции към 31.12.2019

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	ОБЩО
1. Експозиции без просрочие и обезценка				
1.1. Индивидуално оценени	25,325	226	-	25,551
Висок клас	3,195	-	-	3,195
Среден клас	19,115	226	-	19,341
Нисък клас	3,015	-	-	3,015
1.2. Колективно оценени	8,836	666	-	9,502
2. Просрочени, но необезценени експозиции	-	-	-	-
3. Обезценени експозиции	-	-	-	-
ОБЩО	34,161	892	0	35,053

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Качество на кредитите и вземанията от клиенти (продължение)

Издадени финансови гаранции (продължение)

Промяна на максималната кредитна експозиция по издадени гаранции през 2020

	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	34,161	892	-	35,053
Новоиздадени гаранции	8,476	122	-	8,598
Приключени гаранции	(22,335)	(1,133)	-	(23,468)
Трансфер мжду фазите	(1,686)	250	1,436	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	18,616	131	1,436	20,183

Промяна на максималната кредитна експозиция по издадени гаранции през 2019

	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2019	37,797	-	-	37,797
Новоиздадени гаранции	15,687	226	-	15,913
Приключени гаранции	(18,657)	-	-	(18,657)
Трансфер мжду фазите	(666)	666	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	34,161	892	-	35,053

Промяна на очаквани кредитни загуби по издадени гаранции през 2020

	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2020	7	-	-	7
Новоиздадени гаранции	1	-	121	122
Приключени гаранции	-	-	-	-
Трансфер мжду фазите	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2020	8	0	121	129

Промяна на очаквани кредитни загуби по издадени гаранции през 2019

	<u>Фаза 1</u>	<u>Фаза 2</u>	<u>Фаза 3</u>	<u>ОБЩО</u>
Стойност на 1 януари 2019	15	-	-	15
Новоиздадени гаранции	4	-	-	4
Приключени гаранции	(12)	-	-	(12)
Трансфер мжду фазите	-	-	-	-
Отписани суми	-	-	-	-
Стойност на 31 декември 2019	7	-	-	7

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Анализ спрямо кредитния рейтинг на финансовите активи

Рейтинг категорията на длъжника е един от основните аспекти на „цената“, която някой трябва да плати, за да преодолее даден кредитен риск. В таблицата по долу са посочени агенциите и съответния рейтинг за финансовите активи, представени по балансова стойност, след коректив за обезценка:

Кредитен рейтинг	Агенция	Салда по сметки при БНБ	Кредити и аванси на банки	Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	2020	
					Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Финансови активи по амортизирана стойност
AA+	S&P	-	-	-	-	16,073
AA-	S&P	-	-	1,990	-	-
A-	S&P	-	5,982	-	-	-
BBB	Fitch	390,128	48,931	-	48,141	19,595
BBB-	Fitch	-	-	-	-	2,107
Baa1	Moody's	-	7	-	-	-
BB-	Fitch	-	-	-	3,330	-
B-	Fitch	-	-	-	1,921	-
Некласифицирани		-	3	-	6,039	-
Общо		390,128	54,923	1,990	59,431	37,775

Кредитен рейтинг	Агенция	Салда по сметки при БНБ	Кредити и аванси на банки	Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	2019	
					Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Финансови активи по амортизирана стойност
A3	Moody's	-	19,553	-	-	-
A2	Moody's	-	545	-	-	-
AA-	S&P	-	-	1,282	-	-
BBB+	S&P	-	7,469	-	-	-
BBB-	S&P	-	-	-	-	2,176
BBB-	Fitch	-	120,237	-	-	-
BBB	Fitch	253,625	2,515	-	45,657	19,957
BB	Fitch	-	-	-	3,477	-
B-	Fitch	-	-	-	15,608	-
B	S&P	-	5	-	-	-
Некласифицирани		-	-	-	3,684	-
Общо		253,625	150,324	1,282	68,426	22,133

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.2. Кредитен риск (продължение)

Географска концентрация на активите, пасивите и задбалансовите ангажименти

Дейността на Банката се извършва основно на територията на България. Към 31 декември 2020 г. са отчетени вземания от банки в чужбина в размер на 8,492 хил.лева (2019 г: 27,567) и инвестиции в чуждестранни ДЦК:

- на 2,107 хил.лева (2019 г: 2,176) – ДЦК на Хърватия
- 15,936 хил.лева (2019 г: няма) – ДЦК на Съединените щати.

32.3. Пазарен риск

Банката е изложена на различни пазарни рискове. Пазарният риск се свързва с вероятността от настъпване на бъдещи промени в преобладаващите пазарни условия, които биха повлияли съществено върху финансовото състояние на Банката. Пазарните рискове възникват по отношение позициите на Банката в лихвени, валутни, капиталови и други финансови инструменти, които са зависими в една или друга степен от промените в общите или специфични пазарни условия, като промяна в лихвените нива, кредитните маржове, курсовете на чуждестранните валути, цените на капиталовите инструменти и други подобни. Банката е разработила и въвела правила и процедури с цел да определи, управлява и контролира степента на риск, на който е изложена при осъществяване на дейността си.

Правилата и процедурите за управление на пазарните рискове се приемат от Управителния съвет. Главна цел на рисковата политика е да наложи ясно определени параметри за дейността на Банката, така че рисковете на които е изложена да бъдат адекватно ограничени. БАКБ оценява пазарния риск на откритите си позиции и максималния размер на очакваните загуби, на базата на предвиждания за различни промени в пазарните условия. Вътрешните системи за управление на риска на БАКБ се развиват едновременно с разрастването на дейността на Банката, така че да осигурят максимален контрол върху всяка рискова категория.

32.3.1. Валутен риск

Банката е изложена на влиянието на колебанията във валутните курсове по отношение на откритата валутна позиция и паричните потоци. Банката оперира в евро, щатски долари и лева, а в ограничени случаи извършва операции в британски паунди и швейцарски франкове. Тя е изложена на относително ограничен валутен риск, тъй като левът е фиксиран към германската марка от 1997 г., а впоследствие и към еврото, чрез въвеждане на системата на Валутния борд в страната. Отдел Пазари и ликвидност следи спазването на лимитите, касаещи валутния риск на текуща база и докладва на Комитета по управление на активите и пасивите ежемесечно.

Политиката за управление на валутния риск цели да поддържа открити позиции в щатски долари, които са колкото се може по-близки до неутрално ниво, като се опитва да балансира сумите и сроковете на задълженията си деноминирани в щатски долари с вземанията си, деноминирани в тази валута. Лимитът за овърнайт максимална открит валутна позиция по повод операции с клиенти е 100,000 евро. За позицията в евро няма лимит поради наличието на Валутен борд. При определени обстоятелства, посочените по-горе лимити за открити позиции могат да бъдат надвишавани с одобрението на Изпълнителните директори. В процеса на оперативната си дейност, Банката може да сключва краткосрочни валутни суапове, с цел управление на потоците си по валути и като инструмент за намаляване на цената на привлечените средства в някои от съответните валути, като се възползва от съществуващите разлики в лихвените им нива. Към 31 декември 2020 г., Банката няма открити валутни суапове.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.1. Валутен риск (продължение)

Информация за експозицията на Банката по валути към 31 декември 2020 г. и 2019 г. е представена в таблиците по-долу:

31 декември 2020 г.	щ.д	евро	лева	други	Общо
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	2,042	179,415	218,796	125	400,378
Кредити и аванси на банки	43,749	5,729	2,513	2,932	54,923
Кредити и аванси на клиенти	64,114	480,136	611,507	-	1,155,757
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,990	-	-	-	1,990
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	30,929	25,055	-	55,984
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	-	3,447	-	3,447
Дългови инструменти по амортизирана стойност	15,931	21,844	-	-	37,775
Инвестиционни имоти	-	-	98,802	-	98,802
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	17,186	-	17,186
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	-	3,584	-	3,584
Други финансови активи	-	3,910	634	-	4,544
Други нефинансови активи	-	-	34,659	-	34,659
Общо активи	127,826	721,963	1,016,183	3,057	1,869,029
Депозити на клиенти	125,185	640,230	831,802	2,992	1,600,209
Други привлечени средства	-	19,580	18,551	-	38,131
Други финансови пасиви	987	7,159	8,711	5	16,862
Други нефинансови пасиви	7	2,766	1,585	-	4,358
Общо пасиви	126,179	669,735	860,649	2,997	1,659,560
Валутна позиция	1,647	52,228	155,534	60	209,469
Валутни договори - задбаланс	(207)	68,661	(68,454)	-	-
Нетна валутна позиция	1,440	120,889	87,080	60	-

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.1. Валутен риск (продължение)

31 декември 2019 г.	щ.д	евро	лева	други	Общо
Парични средства в брой и по сметки в БНБ	1,609	181,987	79,549	609	263,754
Кредити и аванси на банки	47,074	98,400	2,521	2,329	150,324
Кредити и аванси на клиенти	64,689	494,678	460,119	-	1,019,486
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,282	-	-	-	1,282
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	40,607	27,085	-	67,692
Капиталови инструменти по справедлива стойност в ДВД	-	-	734	-	734
Дългови инструменти по амортизирана стойност	-	22,133	-	-	22,133
Инвестиционни имоти	-	-	101,102	-	101,102
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	18,118	-	18,118
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	-	3,874	-	3,874
Други финансови активи	-	65	912	-	977
Други нефинансови активи	-	-	21,250	-	21,250
Общо активи	114,654	837,870	715,264	2,938	1,670,726
Депозити на клиенти	112,654	643,895	655,097	2,919	1,414,565
Други привлечени средства	-	19,580	22,678	-	42,258
Други финансови пасиви	1,658	2,186	9,569	-	13,413
Други нефинансови пасиви	2	1,819	939	-	2,760
Общо пасиви	114,314	667,480	688,283	2,919	1,472,996
Валутна позиция	340	170,390	26,981	19	197,730
Валутни договори - задбаланс	514	(516)	-	-	-
Нетна валутна позиция	854	169,874	26,981	19	-

Възможният негативен ефект от неблагоприятна промяна на валутните курсове е несъществен, като се има предвид, че откритата позиция в щатски долари представлява едва 0.5% (2019: 0.2%) от капиталовата база на Банката към 31 декември 2020 г. Според определението на валутния борд, действащ в България от 1997 г., валутният курс лев/ евро е фиксиран и позициите в лева и евро не се считат за чувствителни на промени във валутните курсове.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с потенциалния неблагоприятен ефект от колебания в лихвените проценти върху нетния доход и стойността на собствения капитал на БАКБ. Политиката на БАКБ е да намалява лихвения риск, чрез отпускане на кредити с плаващ лихвен процент съчетано с прилагане на фиксирани долни прагове, така че да се ограничи потенциално негативното влияние, в следствие от непаралелно или различно по време изменение на лихвите по актива и пасива. Допълнително, с цел да се ограничи лихвения риск, като намали вероятността от предплащания по бизнес кредити (към малки и средни предприятия, корпоративни клиенти и общини), Банката удържа такса за предплащане по такива кредити като процент от предплатената главница. Това, обаче, не се отнася до предоставяните потребителски и ипотечни кредити на потребители - физически лица, където Банката прилага съответните разпоредби на Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители и удържа такса за предплащане съобразно изискванията на закона.

Банката не търгува с деривативи върху лихвени проценти. Тази политика означава, че рискът Банката да претърпи значителни загуби дори при големи движения на пазарните лихвени нива е сравнително ограничен.

Лихвената позиция на Банката се наблюдава и управлява текущо от отдел Пазари и ликвидност и Дирекция Управление на риска и се отчита пред Комитета за управление на активите и пасивите всеки месец. Комитетът за управление на активите и пасивите оценява лихвения риск за Банката в общия контекст на всички банкови операции и дейности. Дирекция Управление на риска осъществява независим текущ контрол на отчетите за откритата лихвена позиция, изготвяни от отдел Пазари и ликвидност, следи рисковите индикатори по отношение на лихвен дисбаланс и изготвя тримесечни отчети към ръководството.

За детайлизиране на оценките и прилагане на разширени подходи, от 2019 г. Банката прилага методологията дефинирана в „Насоки относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл“ издадени от ЕБО и Принципите за управление и надзор на лихвения риск, публикувани от Базелския комитет по Банков надзор, съобразно която се изчисляват отворените лихвени позиции по времеви интервали и се измерва ефекта от промяна на лихвените нива като процент от капитала на Банката. Според този модел, Банката изчислява обща претеглена позиция за целия банков портфейл и измерва ефекта от промяна в лихвените нива като процент от капитала на Банката. БАКБ е установила вътрешен лимит от 10% за максималния ефект от приложените стандартизирани сценарии за шок на лихвения процент върху капитала. Въведените от Насоките съществени промени са свързани основно с:

- Измерване на лихвения риск – новите моменти са свързани с третирането на салда и лихвени потоци от безсрочни депозити, третирането на срочните депозити с риск от предсрочно изтегляне, моделирането на паричните потоци по необслужваните кредити;
- Стандартизирани сценарии за шок на лихвения процент – въвеждат се шест лихвени сценария за измерване на Икономическата стойност на капитала (ИСК/EVE), с дефинирани нива на лихвения шок и начин на прилагане, обхващащи паралелни и непаралелни лихвени рискове;
- Икономическа стойност на капитала (ИСК) – въвежда се задължителното изчисляване на ИСК, като при лихвените шокове се акцентира върху негативните промени, като положителните промени се претеглят с тегло 50%, а отрицателните са с пълния си размер;

Към 31 декември 2020 г., максимален ефект се отчита при паралелен шок на повишение на лихвените проценти (+200 б.т. за евро и щ.д. и 250 б.т. за лева) в размер на 4.5% от капиталовата база (2019: 4.2%).

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Чувствителност на активите и пасивите

Банката е направила анализ на чувствителността си към евентуално изменение на лихвените проценти към 31 декември 2020 г. и към 31 декември 2019 г. Банката е изчислила ефекта върху печалбата или загубата, като е взела предвид изменение на лихвените проценти на всички лихвоносни активи и пасиви в рамките на 6 месеца и 1 година от отчетната дата, съгласно описаната по-горе методология.

Резултатите от анализа са представени в таблицата както следва:

2020	Чувствителност в печалбата или загубата	
	12 месечен лихвен дисбаланс	6 месечен лихвен дисбаланс
Лихвени равнища		
+ 100 б.т. паралелно движение в BGN	(1,876)	(1,814)
+ 100 б.т. паралелно движение в EUR	(1,245)	(1,015)
+ 100 б.т. паралелно движение в USD и др.валути	303	362
Общо	(2,818)	(2,467)
- 100 б.т. паралелно движение в BGN	2,030	1,961
- 100 б.т. паралелно движение в EUR	648	542
- 100 б.т. паралелно движение в USD и др.валути	(334)	(398)
Общо	2,344	2,105

2019	Чувствителност в печалбата или загубата	
	12 месечен лихвен дисбаланс	6 месечен лихвен дисбаланс
Лихвени равнища		
+ 100 б.т. паралелно движение в BGN	(1,284)	(1,155)
+ 100 б.т. паралелно движение в EUR	(295)	(40)
+ 100 б.т. паралелно движение в USD и др.валути	341	405
Общо	(1,238)	(790)
- 100 б.т. паралелно движение в BGN	1,184	1,039
- 100 б.т. паралелно движение в EUR	147	(135)
- 100 б.т. паралелно движение в USD и др.валути	(374)	(444)
Общо	957	460

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Чувствителност на активите и пасивите (продължение)

Информация за чувствителността към промяна на лихвените проценти по периоди е изложена в таблиците по-долу. Тя включва активите и пасивите на Банката по балансова стойност, категоризирани или по падежна дата или по дата на договорената промяна в лихвените проценти (която от двете е по ранна).

31 декември 2020 г.	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Безлихвени	Общо
Парични средства в каса и по сметки в БНБ	-	-	-	-	-	400,378	400,378
Кредити и аванси на банки	49,305	-	-	-	-	5,618	54,923
Кредити и аванси на клиенти	767,511	333,007	45,277	8,929	1,033	-	1,155,757
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	-	-	1,990	1,990
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	3,229	64	5,684	42,428	4,579	3,447	59,431
Финансови активи по амортизирана стойност	15,918	-	356	21,501	0	-	37,775
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	98,802	98,802
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	-	17,186	17,186
Инвестиции в дъщерни дружества	-	-	-	-	-	3,584	3,584
Други финансови активи	-	-	-	-	-	4,544	4,544
Други нефинансови активи	-	-	-	-	-	34,659	34,659
Общо активи	835,963	333,071	51,317	72,858	5,612	570,208	1,869,029
Депозити на клиенти	1,090,998	137,367	259,863	66,445	165	45,371	1,600,209
Други привлечени средства	38,131	-	-	-	-	-	38,131
Други финансови пасиви	556	537	977	2,553	624	11,615	16,862
Други нефинансови пасиви	-	-	-	-	-	4,358	4,358
Общо пасиви	1,129,685	137,904	260,840	68,998	789	61,344	1,659,560
Общо разлика	(293,722)	195,167	(209,523)	3,860	4,823	508,864	209,469

Кредити и аванси на банки, представени в колона „Безлихвени“ в таблицата по-горе, са включени разплащателни сметки с лихвен процент нула.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
 ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Чувствителност на активите и пасивите (продължение)

31 декември 2019 г.	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Безлихвени	Общо
Парични средства в каса и по сметки в БНБ	-	-	-	-	-	263,754	263,754
Кредити и аванси на банки	147,503	-	-	-	-	2,821	150,324
Кредити и аванси на клиенти	701,764	281,456	25,674	8,523	2,069	-	1,019,486
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	-	-	1,282	1,282
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	13,475	107	3,402	35,569	15,139	734	68,426
Финансови активи по амортизирана стойност	-	10	353	21,770	-	-	22,133
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	101,102	101,102
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	-	18,118	18,118
Инвестиции в дъщерни дружества	-	-	-	-	-	3,874	3,874
Други финансови активи	-	-	-	-	-	977	977
Други нефинансови активи	-	-	-	-	-	21,250	21,250
Общо активи	862,742	281,573	29,429	65,862	17,208	413,912	1,670,726
Депозити на клиенти	872,215	185,091	282,897	57,248	97	17,017	1,414,565
Други привлечени средства	42,258	-	-	-	-	-	42,258
Други финансови пасиви	525	525	1,050	3,432	424	7,457	13,413
Други нефинансови пасиви	-	-	-	-	-	2,760	2,760
Общо пасиви	914,998	185,616	283,947	60,680	521	27,234	1,472,996
Общо разлика	(52,256)	95,957	(254,518)	5,182	16,687	386,678	197,730

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.3.2. Лихвен риск (продължение)

Следната таблица обобщава информация за ефективния лихвен процент по финансови инструменти към 31 декември 2020 г. и 2019 г. Лихвените проценти са калкулирани на база информация за среднодневни баланси по отделните активи и пасиви за съответния период и признатия лихвен доход по тези финансови инструменти.

Активи	2020	2019
Кредити и аванси на банки	0.17%	0.62%
Кредити и аванси на клиенти	4.31%	4.78%
Дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД	1.42%	1.72%
Финансови активи по амортизирана стойност	0.88%	1.37%
Пасиви		
Депозити на банки	0.0%	0.0%
Депозити на клиенти	0.29%	0.43%
Други привлечени средства	1.51%	1.57%
Задължения по лизинг	1.56%	1.59%

32.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява опасност от липса на достатъчен паричен ресурс, в случай на теглене на средства по депозити или изпълнение на други задължения, който може да възникне от несъответствие в паричните потоци. БАКБ следва консервативна политика по отношение управлението на ликвидността.

Главните цели при управлението на ликвидността са осигуряването на постоянна способност на Банката да посреща паричните си задължения, осигуряване на ресурс, отговарящ на търсенето на кредити и постигане на положителни финансови резултати от управлението на собствените и привлечените парични средства. Целите и стратегия на БАКБ в това направление са обвързани и със създаване на устойчива структура на финансиране и адекватно изпълнение на стандартите за ликвидност. Принципите за управление на ликвидността са:

- Централизиран контрол върху ликвидността, упражняван от органа за управление на ликвидността;
- Постоянно наблюдение и оценка на необходимите парични средства по времеви диапазони в бъдеще,
- Оценка на достатъчността на ликвидните активи на Банката;
- Диверсификация на източниците на финансиране;
- Адекватно планиране на действията при извънредни обстоятелства;

Банката е приела вътрешни правила за определяне и следене на ликвидните буфери с цел поддържане на допълнителна ликвидност, незабавно достъпна за използване в случай на ликвиден шок за определен кратък времеви период. Правилата определят състава на ликвидния буфер, характеристиките и периодичността на прилаганите стрес сценарии и източниците на финансиране в сценарии действащо предприятие и сценарии ликвидна криза.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Рамката за управление на ликвидната позиция се допълва от вътрешни лимити за осигуряване на адекватно покритие на привлечените средства с ликвидни активи, регулярно провеждане на стрес тестове за оценка на качеството и стабилността на ликвидния буфер както и индикатори, съответстващи на измененията в регулаторната рамка - ливъридж, коефициент на стабилно финансиране, коефициент на ликвидно покритие.

Отдел Пазари и ликвидност управлява ежедневно оперативната ликвидност на Банката, представя периодична информация за ликвидната позиция и за състоянието на депозитната база. Отчетите се представят на Комитета за управление на активите и пасивите и се обсъждат ежемесечно. Дирекция Управление на риска осъществява независим текущ контрол на ликвидността, чрез наблюдение спазването на установените вътрешни и нормативни лимити и чрез провеждане на периодични стрес тестове с цел поддържане на оптимални нива на ликвидните буфери. Резултатите от извършените анализи се представят на Управителния съвет.

В управлението на ликвидната си позиция, Банката използва междубанкови депозити предимно за покриване на краткосрочен недостиг на ликвидни средства, а не за финансиране на кредити. С цел оптимизиране източниците на ликвидност и същевременно постигане на по-добра доходност, Банката инвестира в държавни ценни книжа, издадени от Република България. Инвестиции в корпоративни облигации и акции, издадени от български дружества се одобряват от Комитета по управление на активите и пасивите на индивидуална база. Ценни книжа, придобити от Банката с цел ликвидност, понастоящем се класифицират като „дългови инструменти по справедлива стойност в ДВД”.

Като част от системата за управление на ликвидния риск, Банката е въвела допълнителни вътрешни лимити за ограничаване на риска от концентрация и укрепване на ликвидните буфери. При необходимост, Банката разширява източниците си на финансиране и допълнително стабилизира ликвидната си позиция чрез издаване на ипотечни облигации. Прилаганата методология за оценка задържаемостта/устойчивостта на ресурса, показва норма на предоговаряне на депозитите от около 78% на годишна база (2019 г.: 82%), като резултатите са съпоставими с предходната година. Показателите са относително стабилни с тенденция на слабо понижение в резултат от повишената волатилност на ресурса от предприятия и ФЛ .

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Представената по-долу таблица обобщава очакваното използване или уреждане на активите и пасивите по времеви периоди, на дисконтирана база:

31 декември 2020 г.	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ	400,378	-	-	-	-	400,378
Кредити и аванси на банки	51,903	-	-	3,020	-	54,923
Кредити и аванси на клиенти	159,596	101,662	208,401	436,934	249,164	1,155,757
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	-	1,990	1,990
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	676	480	5,684	44,980	7,611	59,431
Финансови активи по амортизирана стойност	15,937	-	356	21,482	-	37,775
Инвестиционни имоти	4,207	1,402	3,936	59,271	29,986	98,802
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	17,186	17,186
Инвестиции в дъщерни дружества	-	-	534	-	3,050	3,584
Други финансови активи	4,081	-	211	252	-	4,544
Други нефинансови активи	7,854	131	4,301	22,340	33	34,659
Общо активи	644,632	103,675	223,423	588,279	309,020	1,869,029
Депозити на клиенти	1,122,658	138,217	257,429	73,640	8,265	1,600,209
Други привлечени средства	43	2,059	2,059	14,412	19,558	38,131
Задължения по договори за лизинг	556	537	977	2,553	624	5,247
Други финансови пасиви	9,138	0	972	1,505	-	11,615
Други нефинансови пасиви	3,235	254	367	375	127	4,358
Общо пасиви	1,135,630	141,067	261,804	92,485	28,574	1,659,560
Разлика	(490,998)	(37,392)	(38,381)	495,794	280,446	209,469
Разлика с натрупване	(490,998)	(528,390)	(566,771)	(70,977)	209,469	
Условни задължения и ангажименти						
Неусвоени кредитни ангажименти	15,550	15,023	15,851	23,050	22	69,496
Банкови гаранции	8,169	2,326	7,420	2,072	167	20,154
Издадени акредитиви	29	-	-	-	-	29
Общо	23,748	17,349	23,271	25,122	189	89,679

По-голямата разлика между краткосрочните активи и пасиви с договорен падеж до 3м. се обуславя от ниските лихвени нива на депозитния пазар. Банката измерва и наблюдава текущо темповете на подновяване/изтегляне на привлечени средства и оценява краткосрочния ликвиден риск, включително в рамките на деня. Направените оценки показват, че историческата задържаемост съществено надвишава договорените срокове в резултат на което наличната ликвидност на Банката през 2020 г. значително надвишава максималното използване на ликвидност и брутният размер на извършените плащания.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

31 декември 2019 г.	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ	263,754	-	-	-	-	263,754
Кредити и аванси на банки	147,278	-	-	3,046	-	150,324
Кредити и аванси на клиенти	147,576	92,634	131,607	448,611	199,058	1,019,486
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	-	1,282	1,282
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	10,564	107	3,402	35,569	18,784	68,426
Финансови активи по амортизирана стойност	-	10	353	21,770	-	22,133
Инвестиционни имоти	3,256	2,480	7,838	57,462	30,066	101,102
Дълготрайни материални и нематериални активи	-	-	-	-	18,118	18,118
Инвестиции в дъщерни дружества	-	-	-	-	3,874	3,874
Други финансови активи	352	-	390	235	-	977
Други нефинансови активи	1,435	128	7,277	12,377	33	21,250
Общо активи	574,215	95,359	150,867	579,070	271,215	1,670,726
Депозити на клиенти	873,624	184,713	282,712	68,656	4,860	1,414,565
Други привлечени средства	52	2,059	2,059	16,471	21,617	42,258
Задължения по договори за лизинг	525	525	1,050	3,431	424	5,955
Други финансови пасиви	5,418	696	961	383	-	7,458
Други нефинансови пасиви	470	215	1,589	303	183	2,760
Общо пасиви	880,089	188,208	288,371	89,244	27,084	1,472,996
Разлика	(305,874)	(92,849)	(137,504)	489,826	244,131	197,730
Разлика с натрупване	(305,874)	(398,723)	(536,227)	(46,401)	197,730	
Условни задължения и ангажименти						
Неусвоени кредитни ангажименти	10,121	30,270	28,506	20,316	39	89,252
Банкови гаранции	10,169	5,571	9,494	9,015	211	34,460
Издадени акредитиви	593	-	-	-	-	593
Общо	20,883	35,841	38,000	29,331	250	124,305

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Договорени падежи на недисконтираните парични потоци на финансовите пасиви

Таблицата по-долу представя матуритетна структура на недисконтираните парични потоци на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г.:

	На виждане/ до 3м.	От 3 до 6 месеца	От 6 м. До 1г.	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
31 декември 2020 г.						
Депозити на клиенти	1,122,754	138,369	258,387	74,251	8,286	1,602,047
Други привлечени средства	172	2,146	2,303	15,536	19,740	39,897
Задължения по договори за лизинг	556	537	984	2,604	758	5,439
Други финансови пасиви	9,138	-	972	1,505	-	11,615
Други нефинансови пасиви	3,235	254	367	375	127	4,358
Общо						
(дата на падеж заложена в договора)	1,135,855	141,306	263,013	94,271	28,911	1,663,356
Условни задължения и ангажименти						
Неусвоени кредитни ангажименти	15,550	15,023	15,851	23,050	22	69,496
Банкови гаранции	8,169	2,326	7,420	2,072	167	20,154
Издадени акредитиви	29	-	-	-	-	29
Общо	23,748	17,349	23,271	25,122	189	89,679
31 декември 2019 г.						
Депозити на клиенти	873,796	185,104	284,203	69,469	4,870	1,417,442
Други привлечени средства	219	2,171	2,378	18,151	22,026	44,945
Задължения по договори за лизинг	525	525	1,050	3,431	617	6,148
Други финансови пасиви	5,418	696	961	383	-	7,458
Други нефинансови пасиви	470	215	1,589	303	183	2,760
Общо						
(дата на падеж заложена в договора)	880,428	188,711	290,181	91,737	27,696	1,478,753
Условни задължения и ангажименти						
Неусвоени кредитни ангажименти	10,121	30,270	28,506	20,316	39	89,252
Банкови гаранции	10,169	5,571	9,494	9,015	211	34,460
Издадени акредитиви	593	-	-	-	-	593
Общо	20,883	35,841	38,000	29,331	250	124,305

В колона „Над 5 години“, за депозити на клиенти, в таблицата по-горе, са посочени депозити с договорен матуритет до 1 година, които служат за обезпечение по кредити с падеж над 5 години и следователно ще бъдат подновени.

Ковид кризата и безпрецедентните ограничителни мерки представляваха реален тест и едновременна оценка на качеството на ликвидния буфер и стабилността/устойчивостта на финансирането. През 2020 г., Банката отчита нива на регулаторните съотношения за ликвидност (LCR, NSFR) над минимално изискуемите и оповестява данни за техните стойности по реда на чл. 447 от Регламент 575. Влиянието на пандемията върху ресурсни обеми / поведенчески промени е оценено чрез анализ на динамиката на средствата по отделни категории и клиенти, непосредствено след „локдауна“ и сравнение с данните за текуща и предходна години. Анализът е извършен по вид клиент (предприятия, ФЛ и ФИ) и вид промяна (намаление, увеличение, нетно изменение). За да се определи промяната за даден период се изчисляват само намаленията или увеличенията по депозити / разплащателни сметки на отделните клиенти и се отнасят към общото салдо в началото на периода. Разглежданите периоди са 2019 г., 28.02.2020 г., 30.06.2020 г., 2020 г. Резултатите от приложените извънредни оценки свързани с пандемията и влиянието ѝ върху ликвидната позиция са очаквани и показват, че в условията на рязко забавяне на икономическата активност клиентите, които са по-силно засегнати (фирми и граждани) пристъпват към изтегляне на средства, а тези които са по-слабо или неповлияни от ситуацията, увеличават нормата си на спестяване. Резултатите на ниво обща депозитна база показват, че в периода непосредствено след налагането на ограниченията, темпът на намаление на месечна база нараства до 3.8%, но за цялата година се връща на нива аналогични на тези от 2019 г. – около 2.7%. Темпът на увеличение в ограничителния период (4.5%) е по-висок от средния за 2020 г. – 3.9% (2019: 4.2%) . В обобщение - отчита се слабо / ограничено влияние на извънредната ситуация върху ликвидния риск. Очакванията са предпазливостта на икономическите агенти да се запази и през 2021 г., което да допринесе за запазване на стабилен темп на нарастване на депозитите в банковата система.

Темп на промяна в обеми на привлечени ср-ва	28.02.2020 - 30.06.2020	Y2020	Y2019
Намаление	-3.80%	-2.80%	-2.70%
Увеличение	4.50%	3.90%	4.20%
Нетно изменение	0.70%	1.10%	1.60%

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Политика за обременени активи

В съответствие с Препоръка на Европейския съвет за системен риск (ECCP/2012/2) относно финансирането на кредитните институции, Банката е разработила Политика за управление обременяването на активи с тежести, която дефинира основните принципи по отношение на източниците на финансиране, общия подход на Банката спрямо обременяването на активите с тежести и рамката за наблюдение, процедурите и механизмите за контрол, които могат да осигурят навременно идентифициране на рисковете свързани с обременяването на активи и адекватното им управление. Политиката е одобрена от УС на БАКБ. Съгласно политиката, обременен с тежести актив е актив, който явно или неявно е заложен или е обект на споразумение за гарантиране, обезпечаване или подобряване на кредитното качество на дадена транзакция. Обременяването на активи с тежести по видове е както следва:

- Парични средства блокирани по сметки като обезпечение
- ДЦК, служещи като обезпечение по привлечени средства на бюджетни разпоредители;
- суап за ликвидност;
- репо сделки;
- вземания по кредити;
- други;

В таблицата е представена информацията относно размера на активите обременени с тежести, както и за съответстващите пасиви, пораждащи обременяването, съответно към 31 декември 2020 г. и 2019 г.:

2020 г.

Активи, обременени с тежести		Съответстващи пасиви източници на обременяване	
Парични средства по сметки в БНБ	3,593	Други пасиви	3,593
Кредити и аванси на банки	520	Други пасиви	520
Кредити и аванси на банки	2,500	Номинална стойност на финансови гаранции	2,500
Кредити и аванси на клиенти	32,563	Други привлечени средства	38,131
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	18,432	Депозити на клиенти	18,313
Финансови активи по амортизирана стойност	<u>19,750</u>	Депозити на клиенти	<u>19,623</u>
Общо	<u>77,358</u>		<u>82,680</u>
Дял на обременени активи от общо активи	4.14%		

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.4. Ликвиден риск (продължение)

Политика за обременени активи (продължение)

2019 г.

Активи, обременени с тежести		Съответстващи пасиви източници на обременяване	
Парични средства по сметки в БНБ	4,413	Други пасиви	4,413
Кредити и аванси на банки	546	Други пасиви	546
Кредити и аванси на банки	2,500	Номинална стойност на финансови гаранции	2,500
Кредити и аванси на клиенти	35,337	Други привлечени средства	42,258
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	15,052	Депозити на клиенти	14,928
Финансови активи по амортизирана стойност	<u>20,011</u>	Депозити на клиенти	<u>19,847</u>
Общо	<u>77,859</u>		<u>84,492</u>
Дял на обременени активи от общо активи	4.66%		

32.5. Доверени активи на отговорно пазене

Банката е регистрирана като инвестиционен посредник и извършва операции за клиенти в съответствие с изисквания на Наредба 38 на КФН. Банката има одобрена политика, във връзка с доверителните си операции за клиенти, която е изготвена на база изискванията на чл.28-31 на Наредба 38 на КФН.

32.6. Управление на капитала

Банката си е поставила за цел поддържането на капиталова адекватност, която да съответства на рисковия ѝ профил като банка, фокусирана в предоставянето на кредити на МСП клиенти и кредити на дребно в една динамично развиваща се среда. Политиката за управление на капитала се стреми да осигури адекватно покритие на рисковете, възникващи в обичайния процес на банковата дейност, както и рискове от възникване на непредвидени обстоятелства.

Банката следи и анализира месечно капиталовата си позиция и изготвя тримесечни отчети за надзорни цели, които представя на БНБ, съгласно нормативните изисквания. Периодично провежданите стрес тестове разглеждат ефекта от влошаване на качеството на портфейла и/или обезценка на съществуващите обезпечения, както върху резултата така и върху капиталовата позиция на Банката. Капиталовите буфери се оценяват периодично, като се набелязват мерки за тяхното съхраняване и увеличаване.

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.6. Управление на капитала (продължение)

Минималните нива на капиталова адекватност за банките в България се определят в *Регламент №575/2013*, според който институциите във всеки един момент трябва да отговарят на следните капиталови изисквания:

- съотношение на базовия собствен капитал от първи ред 4.5%;
- съотношение на капитала от първи ред 6%;
- съотношение на обща капиталова адекватност 8%;

В допълнение, Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери на банките определя допълнителни капиталови буфери, които банките следва да поддържат над минималните капиталови изисквания, и които към 31 декември 2020 г. са:

- предпазен капиталов буфер, равняващ се на 2,5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- буфер за глобална системно значима институция
- буфер за друга системно значима институция
- антицикличен капиталов буфер – 0.5% от сумата на общата рискова експозиция на Банката;
- буфер за системен риск – 3% от сумата на общата рискова експозиция на Банката

Капиталовата позиция на БАКБ зависи от много фактори, включително ръста на кредитния портфейл и доходите, регулаторните капиталови изисквания. Всяка промяна, която ограничава способността на Банката да управлява активно своя баланс и капиталови ресурси, например влошаване на качеството на кредитния портфейл, намаляване на печалбата в резултат на допълнителни провизии за обезценка, увеличение на рисково-претеглените активи, забавяне на реализацията на активи, може да доведе до намаление на капиталовите буфери и необходимост от допълнителен капитал.

Исторически, БАКБ поддържа капиталовата адекватност значително над нивото на регулаторните изисквания поради следваната политика на реинвестиране на печалбата и своевременното увеличаване на капитала. Въпреки високото ниво на провизии за кредитен риск през последните години, капиталовата позиция на Банката остава силна с коефициент на обща капиталова адекватност от 16.34% към 31 декември 2020 г. (2019 г.: 15.25%)

На основание условията, поставени в чл. 19 от *Регламент (ЕС) № 575/2013* на Европейския парламент и на Съвета към 31 декември 2020 г., Банката не подлежи на пруденциална консолидация.

Таблицата по-долу представя информация за капиталовата адекватност към 31 декември 2020 г. и 2019 г.:

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.6. Управление на капитала (продължение)

Капиталова база	2020	2019
Внесен и регистриран капитал	24,691	24,691
Премийни резерви	37,050	37,050
Общи резерви	129,922	114,935
Нереализирани печалби / (загуби) от финансови активи по справедлива стойност в ДВД	310	2,135
Минус: Нематериални активи	(1,754)	(1,533)
Минус: Елементи на / или приспадания от базовия собствен капитал от първи ред	(1,484)	(538)
Други преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	3,203	3,894
Общо капиталова база	191,938	180,634
Общ размер на рисковите активи	1,174,296	1,184,282

Банката има преки инвестиции в три дъщерни дружества – БАКБ ФАЙНЕНС ЕАД, БАКБ ТРЕЙД ЕАД и ПЕЙТЕХ ЕООД, в които притежава 100% от капитала им. Общата сума на тези преки инвестиции към 31 декември 2020г. е 3,584 хил. лева (2019: 3,874 хил.лева).

Дъщерното дружеството БАКБ ФАЙНЕНС ЕАД е вписано в регистрите на БНБ като българско финансово предприятие. На основание определените с Регламент 575 прагове на освобождаване от приспадане от елементите на капитала през отчетната година, инвестициите в дъщерните дружества са представени в Общ размер на рисковите експозиции чрез секция „Експозиции в капиталови инструменти“ със съответното рисково тегло.

Капиталови изисквания	2020	2019
Капиталови изисквания за кредитен риск	88,209	89,909
Капиталови изисквания за валутен и стоков риск	-	-
Капиталови изисквания за операционен риск	5,735	4,834
Общо капиталови изисквания - Стандартизиран подход	93,944	94,743
Коефициенти		
Обща капиталова адекватност (%)	16.34%	15.25%
Адекватност на капитала от първи ред (%)	16.34%	15.25%

32 Управление на финансовите рискове (продължение)

32.7. Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуба, произтичащ от системен проблем, човешка грешка, измама или външни събития. Когато контролите не работят ефективно, операционните рискове може да доведат до накърняване на репутацията, да имат законови или регулаторни последици, или да доведат до финансова загуба. Банката не може да очаква да бъдат премахнати всички операционни рискове, но се стреми да ги управлява чрез система за вътрешен контрол и наблюдение, отговаряща на потенциалните рискове. Контролите включват ефективно разделение на задълженията, достъпи, разрешения и процедури за равнение, обучение на персонала и процеси за оценка, такива като използването на вътрешния одит.

Банката е приела вътрешни правила за управление на операционния риск, които регулират процеса на управление и контрол на този риск. Организационният модел за управление на операционния риск се базира на принципа на разделение на отговорности между управлението и контрол на риска и включва три основни стълба:

- идентификация и управление на рисковете от страна на отделните бизнес линии;
- независим преглед, оценка и отчитане на риска от страна на функцията по управление на операционния риск;
- независима верификация на контролите, процесите и системите използвани за управление на операционния риск от страна на вътрешни и/или външни одитори.

БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 г.

Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е указано друго

33 Допълнителна информация

Информация за оповестяване, съгласно изискванията на чл.70 ал.6 от ЗКИ.

Предоставените данни за Банката и дъщерните ѝ дружества са към 31 декември 2020 г. и не включват консолидационни елиминации:

Наименование	Българо-Американска Кредитна Банка АД	БАКБ Файненс ЕАД дъщерно дружество	БАКБ Трейд ЕАД дъщерно дружество	ПЕЙТЕХ ООД дъщерно дружество
Описание на дейността	Банката притежава лиценз за предлагане и извършване на пълния набор от банкови услуги и операции, разрешени от ЗКИ	Финансови услуги като финансов лизинг, търговско и потребителско кредитиране, като използва собствени средства или финансиране от БАКБ	Финансово-консултантска дейност, търговска дейност и всяка друга дейност, която не е забранена от действащото законодателство	Разработка, поддръжка и управление на софтуер, търговия със софтуерни продукти, технически услуги по предоставяне на платежни услуги, други консултантски услуги
Седалище	София	София	София	София
Размер на оборота*	63,977	849	15,786	-
Брой служители	356	1	1	1
Печалба/(загуба)преди данъци	14,346	692	111	(85)
Начислен данък	1,507	68	13	-
Доходност на активите	0.7%	8.2%	0.8%	-
Получени държавни субсидии	няма	няма	няма	няма

* За финансови институции в размер на оборота се включват брутен приход от лихви, брутен приход от оперативен и финансов лизинг, брутен приход от такси и комисионни и брутна сума на други оперативни доходи.

34 Събития след отчетния период

Към 31 декември 2020 г., ръководството взе решение да пристъпи към доброволна ликвидация на дъщерното дружество „Пейтех“ ЕООД. Към датата на настоящия отчет процедурата по ликвидация е в ход и се очаква след изпълнението на всички законови процедури, тя да приключи най-късно до края на 2021 г.

След датата, към която е съставен годишният индивидуален финансов отчет за 2020 г., не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху бъдещото развитие на Банката.

ДЕКЛАРАЦИЯ по чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа До акционерите На „БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА“ АД

Долуподписаните:

1. Николай Гърнев, в качеството ми на Управител на одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД, с ЕИК 130972874, със седалище и адрес на управление: Полиграфия офис център, бул. Цариградско шосе 47А, ет. 4, София 1124 и адрес за кореспонденция: Полиграфия офис център, бул. Цариградско шосе 47А, ет. 4, София 1124, и
2. Николай Гърнев, в качеството ми на регистриран одитор (с рег. № .0612 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит), отговорен за одит ангажимента от името на одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД (с рег. № .108 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит) при ИДЕС, и
3. Валя Йорданова, в качеството ми на Управител на одиторско дружество „АФА“ ООД, с ЕИК 030278596, със седалище и адрес на управление: ул. „Оборище“ № 38, София 1504 и адрес за кореспонденция: ул. „Оборище“ № 38, София 1504, и
4. Валя Йорданова, в качеството ми на регистриран одитор (с рег. № .0112 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит), отговорен за одит ангажимента от името на одиторско дружество „АФА“ ООД (с рег. № 015 от регистъра при ИДЕС по чл. 20 от Закона за независимия финансов одит) при ИДЕС,

декларираме, че

„Ърнст и Янг Одит“ ООД и „АФА“ ООД бяха ангажирани да извършат задължителен финансов одит на индивидуалния финансов отчет на БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА“ АД за 2020 г., съставен съгласно Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, общоприето наименование на счетоводната база, дефинирана в т. 8 на ДР на Закона за счетоводството под наименование „Международни счетоводни стандарти“. В резултат на нашия одит ние издадохме одиторски доклад от 26 март 2021 г.

С настоящото удостоверяваме, че както е докладвано в изданията от нас одиторски доклад относно годишния индивидуален финансов отчет на БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА" АД за 2020 година, издаден на 26 март 2021 г.:

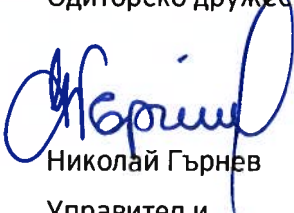
1. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „а“ Одиторско мнение: По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2020г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) (стр. 1 от одиторския доклад);

2. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „б“ Информация, отнасяща се до сделките на БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА" АД със свързани лица. Информацията относно сделките със свързани лица е надлежно оповестена в Пояснителна бележка 31 към индивидуалния финансов отчет за 2020 г. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 Оповестяване на свързани лица. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица (стр. 10 от одиторския доклад).

3. Чл. 100н, ал. 4, т. 3, буква „в“ Информация, отнасяща се до съществените сделки. Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки (стр. 11 от одиторския доклад).

Удостоверяванията, направени с настоящата декларация, следва да се разглеждат единствено и само в контекста на издадения от нас одиторски доклад в резултат на извършения независим финансов одит на годишния индивидуален финансов отчет на „БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА“ АД за отчетния период, завършващ на 31.12.2020 г., с дата 26 март 2021 г. Настоящата декларация е предназначена единствено за посочения по-горе адресат и е изготвена единствено и само в изпълнение на изискванията, които са поставени с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и не следва да се приема като заместваща нашите заключения, съдържащи се в издадения от нас одиторски доклад от 26 март 2021 г. по отношение на въпросите, обхванати от чл. 100н, т. 3 от ЗППЦК.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:



Николай Гърнев

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита или

Одиторско дружество „АФА“ ООД:



Валя Йорданова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

26 март 2021 година

гр. София, България